

Overleg : Algemeen Bestuur Omgevingsdienst Haaglanden
Datum : 30 juni 2021
Tijd : 09.30 -11.00 uur
Locatie : n.v.t. MS-teams
Aanwezig : Robin Paalvast (vz.), Liesbeth van Tongeren (Den Haag), Sonja Smit (Midden-Delfland), Frank van Kuppeveld (Pijnacker-Nootdorp), Armand van de Laar (Rijswijk), Bas Vollebregt (Delft), Kees Wassenaar (Wassenaar), Leen Sniijders (Westland), Jeannette Baljeu en Meindert Stolk (PZH) Astrid van Eekelen (Leidschendam-Voorburg), Renate Noé (plv. secretaris), Annette Swinkels (verslag) en Leo Klaassen (gast)
Afwezig : Hilbert Bredemeijer (Den Haag), Ben van der Stee (Westland)
Kopie :

AGENDAPUNTEN

- 1. Opening en vaststellen agenda**
- 2. Conceptverslag AB 25 november 2020**
- 3. Mededelingen**
 - 3a. Nieuwe secretaris/directeur
- 4. Benoeming**
 - 4.1 Benoeming van Meindert Stolk (PZH) als DB lid
- 5. Commissie van Aartsen**
 - 5.1 reactie DB op rapport cie. Van Aartsen
- 6. Financiële onderwerpen**
 - 6.1 Jaarrekening 2020
 - 6.2 Bevindingen accountant en reactie ODH
 - 6.3 Bevindingen rekeningcommissie en reactie ODH
 - 6.4 Voorjaarsnota 2021
 - 6.5 Begroting 2022
 - 6.6 Zienswijzen en reactie ODH
- 7. Jaarimpressie ODH**
- 8. Rondvraag**
- 9. Sluiting**

VERSLAG

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en verwelkomt Meindert Stolk. De vergadering vindt online plaats en wordt opgenomen en achteraf integraal online gezet. Diverse toehoorders zijn toegevoegd aan de vergadering in MS-teams.

Bij agendapunt 3 nemen we afscheid van Leo Klaassen en voor de behandeling van agendapunt 7 zal mevrouw Baljeu een presentatie geven over de gebiedsgerichte aanpak stikstof van de provincie.

Mevrouw Van Eekelen en de heer Wassenaar geven aan de vergadering om 12.15 uur te moeten verlaten.

2. Conceptverslag AB 25 november 2020

De voorzitter meldt dat in de tekst een keer de heer Kuppeveld voorkomt i.p.v. de heer Van Kuppeveld. Het verslag wordt met deze wijziging vastgesteld.

Naar aanleiding van vraagt de voorzitter aan of er nog steeds gevorderd moet worden om energiegegevens boven water te krijgen. De plv. secretaris geeft aan dat dat inderdaad het geval is.

3. Mededelingen

Afscheid Leo Klaassen

De voorzitter dankt de heer Klaassen voor de opbouw van de dienst hetgeen heeft geresulteerd in de robuuste dienst die er nu staat en memoreert zijn tomeloze inzet, onafhankelijkheid en deskundigheid.

De heer Klaassen heeft het een uitdaging gevonden om de dienst op te richten. De ODH is inmiddels een volwassen omgevingsdienst geworden mede door de inzet van de medewerkers. De heer Klaassen heeft de samenwerking met het bestuur altijd zeer op prijs gesteld en dankt eenieder voor deze goede samenwerking

3a. Nieuwe secretaris/directeur

De voorzitter schetst het proces dat is doorlopen m.b.t. de werving van de nieuwe secretaris/directeur. De keuze is gevallen op de heer Christiaan van der Kamp. Met een positief advies van de OR is het DB op grond van art. 22 1^e lid van GR overgegaan tot aanwijzing als secretaris van het bestuur en gelijktijdige tot benoeming als directeur van de dienst. Hij is als DB-lid eerder portefeuillehouder milieu geweest bij het Stadsgewest Haaglanden en als burgemeester van Bodegraven-Reeuwijk voorzitter van de Omgevingsdienst Midden-Holland. Zijn leiderschapstijl past bij uitstek in het gekozen profiel. De voorzitter dankt de leden van de selectiecommissie.

Het AB heeft verder geen vragen en feliciteert de heer Van der Kamp met zijn benoeming.

3b Overige mededelingen

De plv. secretaris deelt mee dat de ODH 15 juni jl., twee weken eerder dan gepland, probleemloos is overgestapt op een nieuw open source zaakregistratiesysteem (Open Wave als vervanging van SquitXO). Open source impliceert dat er geen licentiestructuur is. Ook is er een nieuw DMS/RMA in gebruik genomen dat geheel voldoet aan de archiefwet. Deze nieuwe ICT-omgeving is ingericht op de komst van de Omgevingswet en gekoppeld aan het DSO en heeft uitbreidingsmogelijkheden om GEO-gericht te werken.

De voorzitter complimenteert de ODH met het project dat zowel binnen de tijd als binnen budget is gebleven.

4. Benoeming

4.1 Benoeming van Meindert Stolk (PZH) als DB lid

Het AB stemt in met de voordracht van GS en benoemt heer Stolk als nieuw DB-lid.

5. Commissie Van Aartsen

5.1 Reactie DB op rapport cie. Van Aartsen

Mevrouw Van Tongeren vindt het te vroeg om een positie in te nemen en stelt voor geen eigen brief richting Rijk te sturen maar aan te sluiten bij de VNG.

De heer Vollebregt is blij met de reactie van het DB waarin naar voren komt dat veel pijnpunten binnen de ODH niet worden onderschreven. Vanuit strategisch oogpunt lijkt het niet handig om een eigen brief te verzenden.

De heer Stolk geeft aan dat ook IPO een reactie voorbereidt en dat daarbij overleg plaatsvindt met de VNG. Men zit op één lijn en er komt een gezamenlijk document waarin wordt ingegaan op de kritiekpunten. De heer Stolk stelt voordat een eigen brief wordt verstuurd, eerst het antwoord op de reactie van IPO en VNG af te wachten. Daarnaast geeft de heer Stolk aan dat na de zomer het provinciale onderzoek naar de doorontwikkeling van de omgevingsdiensten in Zuid-Holland beschikbaar komt.

De heer van der Laar geeft als eerste aan dat de kwaliteitsverordening dit jaar nog wordt vastgesteld. De heer Van der Laar vindt de reactie van het DB op de cie. Van Aartsen defensief is geschreven. Het is op zich heel prettig dat de kritiek niet wordt herkend, maar zitten er ook geen kansen in het rapport van de cie. Van Aartsen?

De heer Wassenaar vindt het belangrijk om te benadrukken dat de ODH grotendeels voldoet, maar sluit zich aan bij de gezamenlijke reactie.

De Voorzitter vraagt of de ODH nog kansen ziet op basis van het rapport. De plv. secretaris meldt dat dat zeker het geval is met name op het gebied van kennis en kunde en stelt voor om daar na het beschikbaar komen van het provinciale rapport op terug te komen, zodat de inhoud daarvan ook kan worden meegenomen.

De voorzitter concludeert dat de reactie van het DB op het rapport Van Aartsen voor kennisgeving wordt aangenomen, dat er geen brief wordt gestuurd maar eerst af te wachten wat de reactie van IPO en VNG oplevert. Na bekendmaking van het provinciale rapport opnieuw wordt bezien of een reactie nodig is.

6. Financiële onderwerpen

6.1 Jaarrekening 2020

Het Algemeen Bestuur besluit:

- **de Ontwerp Jaarstukken 2020 vast te stellen;**
- **het resultaat van de nacalculatie van € 483.451 met de deelnemers af te rekenen op basis van de vastgestelde methodiek nacalculatie (zoals opgenomen in tabel 16).**

6.2 Bevindingen accountant en reactie ODH

Het AB neemt kennis van het verslag van de accountant en de reactie van de ODH daarop.

6.3 Bevindingen rekeningcommissie en reactie ODH

Het Algemeen Bestuur besluit:

- 1. kennis te nemen van het verslag van de rekeningcommissie en**
- 2. in te stemmen met de reactie op het verslag.**

6.4 Voorjaarsnota 2021

Mevrouw Van Eekelen vraagt of al duidelijk is waarom de tijdsbesteding asbest beduidend hoger is dan geraamd. De plv. secretaris antwoordt dat op dit moment wordt onderzocht waar exact in het werkproces meer tijd wordt besteed. Bij de achtmaandenrapportages komen de resultaten van deze analyse terug met een voorstel hoe dit verder te optimaliseren.

**Het Algemeen Bestuur besluit de Ontwerp Voorjaarsnota 2021 vast te stellen door:
in te stemmen met de wijzigingen voortvloeiende uit de Voorjaarsnota 2021 (zoals vermeld in paragraaf 3.1.2).**

6.5 Begroting 2022

De heer Wassenaar vraagt alert te zijn op mogelijkheden tot bezuinigingen.

De heer Van der Laar vraagt welke kosten worden bedoeld bij de vermelding van de kostenstijging van 10-12% in het kader van de Omgevingswet.

De plv. secretaris antwoordt op de vraag van de heer Van der Laar dat 10-12% is gebaseerd op een rapport van bureau Seinstra & Partners dat een autoriteit is in de wereld van omgevingsdiensten. Een en ander is daarbij afhankelijk van beleidsneutrale overgang, de mate van invulling geven aan participatie etc. Het is op dit moment nog niet geheel duidelijk hoe de Omgevingswet de taakuitvoering van de ODH gaat beïnvloeden. We moeten nog gaan zien wat en of er financiële effecten zijn.

In de nu voorliggende begroting 2022 zijn daarom voorsnog geen intensiveringen opgenomen met betrekking tot inwerkingtreding van de Omgevingswet.

De heer Vollebregt stelt voor de begroting vast te stellen en de reactie op de zienswijzen aan te passen naar aanleiding van de vraag van de heer Wassenaar.

De plv. secretaris geeft aan dat daar in de reactie op de zienswijzen aandacht aan zal worden besteed.

De voorzitter verzoekt daarbij ook te verwijzen naar het nieuwe koersplan dat opgesteld gaat worden, waar dit onderwerp in terug zal komen.

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. de begroting 2022 vast te stellen;

2. de meerjarenbegroting van de jaren 2023 - 2025 voor kennisgeving aan te nemen.

6.6 Zienswijzen en reactie ODH

De voorzitter geeft aan dat zoals zojuist besproken dat de reactie op de zienswijzen wordt aangepast waarbij meer aandacht wordt gegeven aan de financiële situatie van de gemeenten.

De heer Vollebregt stelt voor het volgende op te nemen: Met rekenschap van de opgaven waar wij voor staan, o.a. de Omgevingswet, zijn wij wel bereid na te gaan welke mogelijkheden er zijn en daar komen we op terug bij het koersplan.

De overige AB leden kunnen zich hier ook in vinden.

Het Algemeen Bestuur besluit met opneming van de hierboven beschreven wijziging in te stemmen met de reacties op de ingekomen zienswijzen op de Ontwerp Begroting 2022.

7-. Gebiedsgericht beleid stikstof

Mevrouw Baljeu licht de gebiedsgerichte aanpak van de provincie toe.

Naar aanleiding van de presentatie vraagt de voorzitter waarom verduurzaming van de gebouwde omgeving niet terugkomt in de aanpak. Verduurzaming kan een belangrijke bijdrage leveren aan de te behalen doelstellingen.

Mevrouw Baljeu antwoordt dat en dat verduurzaming reeds bestaand beleid is. Het Rijk heeft het hele klimaatakkoord in het landelijk pakket van maatregelen opgenomen. Maar het is natuurlijk evident dat duurzaamheid bijdraagt aan de te behalen doelstellingen. In de aanpak van de provincie wordt ingegaan op nieuw beleid en ingezet op maatregelen die direct uitvoerbaar zijn.

De heer Van Kuppeveld vraagt of kleine maatregelen zoals verlaging van de maximumsnelheid wel zoden aan de dijk zetten.

Mevrouw Van Tongeren geeft aan dat juist het nemen van veel kleine maatregelen, zoals elektrische bevoorrading van strandtenten, circulair bouwen en de instelling van milieuzones, het mogelijk maken dat er in Den Haag weer gebouwd kan worden.

De voorzitter bedankt mevrouw Baljeu voor de presentatie en raadt eenieder aan om als gemeente goed aangehaakt te blijven.

7. Jaarimpressie ODH

Het AB complimenteert de ODH met de jaarimpressie en neemt deze voor kennisgeving aan.

8. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

9. Sluiting

De voorzitter sluit om 12.17 uur de vergadering.

De secretaris,

De voorzitter,

Plv. R.S Noé

drs. ing. R.C. Paalvast

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 4a. Ontwerp Najaarsnota 2021

In de Ontwerp Najaarsnota 2021 zijn de belangrijkste afwijkingen opgenomen ten opzichte van de Begroting en de stand van zaken bij de Voorjaarsnota 2021.

Op basis van de realisatiecijfers, aangegane verplichtingen en aanvullende opdrachten wordt ultimo augustus 2021 een batig saldo geprognoseerd van € 45.800. Hierbij wordt opgemerkt dat in de prognose rekening is gehouden met een intensivering van € 0,5 miljoen ten behoeve van de uitvoering Waterwet. Het betreft aan aanvulling op het werkplan 2021 van de provincie Zuid-Holland. Met de provincie is overleg gaande over de financiering.

Vanwege de Kabinetsmaatregelen om de verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan, werkt de ODH sinds 13 maart 2020 noodgedwongen vrijwel geheel vanuit huis. In hoofdstuk 2 wordt per programma nader ingegaan op de effecten hiervan.

De omvang van het uitgevoerde werk binnen het programma Toetsing en Vergunningverlening ligt over de eerste acht maanden hoger dan de planning. De realisatie voor gemeenten blijft achter op de raming en de realisatie voor de provincie overstijgt de raming in ruime mate (zie § 2.1).

De omvang van het uitgevoerde werk binnen het programma Toezicht en Handhaving ligt voor wat betreft de urenbesteding op het verwachte niveau. De realisatie in aantallen afgeronde producten ligt lager dan geraamd. De uitputting per opdrachtgever varieert, bij een aantal gemeentes moet terughoudendheid worden betracht in de laatste periode om overschrijdingen van het jaarplan te voorkomen.

Bijlagen

Ontwerp Najaarsnota 2021

Voorstel

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor de Ontwerp Najaarsnota 2021 vast te stellen door:

1. in te stemmen met de wijzigingen voortvloeiende uit de Najaarsnota 2021 (zoals vermeld in paragraaf 3.1.2).

Najaarsnota 2021

VOORTGANGSRAPPORTAGE T/M AUGUSTUS

Inhoudsopgave

1	AANBIEDING	3
1.1	SAMENVATTING	3
1.2	LEESWIJZER.....	3
2	REALISATIE OUTPUT EERSTE ACHT MAANDEN 2021	4
2.1	REALISATIE TOETSING & VERGUNNINGVERLENING (T&V).....	4
2.1.1	<i>Regionaal Bodemplatform</i>	4
2.1.2	<i>Versterking omgevingsveiligheidsdiensten</i>	5
2.1.3	<i>Impulsmaatregelen soortenbescherming woningbouw</i>	5
2.1.4	<i>Werkomstandigheden vanwege Corona</i>	6
2.2	REALISATIE TOEZICHT & HANDHAVING (T&H).....	6
2.2.1	<i>Planmatig toezicht, preventief en repressief</i>	6
2.2.2	<i>Bodemtoezicht</i>	6
2.2.3	<i>Overlast</i>	6
2.2.4	<i>Asbest</i>	6
2.2.5	<i>Duurzaamheid</i>	7
2.3	OVERZICHT REALISATIE UREN PER DEELNEMER.....	9
2.3.1	<i>Wijziging in urenraming t/m augustus 2021</i>	9
3	WIJZIGINGEN	10
3.1	WAT WIJZIGT ER IN 2021?	10
3.1.1	<i>Verwerkte administratieve wijzigingen na Voorjaarsnota 2021</i>	11
3.1.2	<i>Voorgestelde wijzigingen NJN (wijzigingen na VNJ 2021)</i>	11
3.2	PROGRAMMABEGROTING NA WIJZIGING.....	14
3.3	REALISATIE EN PROGNOSE T/M AUGUSTUS 2021	14
4	PARAGRAFEN	15
4.1	WEERSTANDSVERMOGEN/RISICOPARAGRAAF, FINANCIERING, BEDRIJFSVOERING EN ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN.....	15
4.1.1	<i>Weerstandvermogen/risicoparagraaf</i>	15
4.1.2	<i>Financiering</i>	16
4.1.3	<i>Bedrijfsvoering</i>	16
4.1.4	<i>Onderhoud kapitaalgoederen</i>	18
4.1.5	<i>Vervanging investeringen en kapitaallasten investeringen</i>	18
5	BESLUIT ALGEMEEN BESTUUR	19
6	BIJLAGEN	20
6.1	EXPLOITATIEOVERZICHT	20
6.2	OUTPUT T&V EERSTE ACHT MAANDEN 2021.....	23
6.2.1	<i>Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) T&V</i>	23
6.2.2	<i>Raming en realisatie uitgevoerde taken T&V</i>	23
6.3	OUTPUT T&H EERSTE ACHT MAANDEN 2021.....	27

1 Aanbieding

1.1 Samenvatting

In de Najaarsnota 2021 zijn de belangrijkste afwijkingen opgenomen ten opzichte van de Begroting en de stand van zaken bij de Voorjaarsnota 2021. Voorts geven wij in deze nota de ontwikkelingen aan die financieel effect hebben op het huidige en volgende begrotingsjaren.

Op basis van de realisatiecijfers, aangegane verplichtingen en aanvullende opdrachten wordt ultimo augustus 2021 een batig saldo geprognosticeerd van € 45.800. Hierbij wordt opgemerkt dat in de prognose rekening is gehouden met een intensivering van € 0,5 miljoen ten behoeve van de uitvoering Waterwet. Het betreft aan aanvulling op het werkplan 2021 van de provincie Zuid-Holland. Met de provincie is overleg gaande over de financiering.

Vanwege de Kabinetsmaatregelen om de verspreiding van het COVID-19 virus tegen te gaan, werkt de ODH sinds 13 maart 2020 noodgedwongen vrijwel geheel vanuit huis. In hoofdstuk 2 wordt per programma nader ingegaan op de effecten hiervan.

De omvang van het uitgevoerde werk binnen het programma Toetsing en Vergunningverlening ligt over de eerste acht maanden hoger dan de planning. De realisatie voor gemeenten blijft achter op de raming en de realisatie voor de provincie overstijgt de raming in ruime mate (zie § 2.1).

De omvang van het uitgevoerde werk binnen het programma Toezicht en Handhaving ligt voor wat betreft de urenbesteding op het verwachte niveau. De realisatie in aantallen afgeronde producten ligt lager dan geraamd. De uitputting per opdrachtgever varieert, bij een aantal gemeentes moet terughoudendheid worden betracht in de laatste periode om overschrijdingen van het jaarplan te voorkomen.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de afwijkingen van de output ten opzichte van de planning. Hoofdstuk 3 behandelt de wijzigingen in 2021. Hoofdstuk 4 geeft de stand van zaken weer over de paragrafen weerstandsvermogen, financiering, bedrijfsvoering en de risico's. Het besluit van het Algemeen Bestuur is opgenomen in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6 zijn de bijlagen opgenomen.

2 Realisatie output eerste acht maanden 2021

2.1 Realisatie Toetsing & Vergunningverlening (T&V)

Over de eerste acht maanden van 2021 ligt de realisatie boven 2/3^e deel van het programma T&V. De realisatie voor gemeenten achter blijft op de raming en de realisatie voor de provincie overstijgt de raming in ruime mate. Eventuele knelpunten in het vraag gestuurde werkvolume van het programma T&V worden besproken in de accountgesprekken met de deelnemers.

De realisatie voor de werkvelden Milieu & RO (geluid, lucht, EV) bij gemeenten ligt boven de raming. Bij de gemeente Rijswijk leidt deze hogere realisatie tot het maken van nadere afspraken over een intensivering voor deze taakuitvoering. Op basis van de realisatiecijfers na 4 en 8 maanden is geconstateerd dat binnen het programma T&V voor Rijswijk meer zaken zijn behandeld dan was voorzien en ook de urenrealisatie ligt hoger dan was voorzien. Dit houdt vooral verband met de toename in het aantal zaken op het raakvlak van Milieu & RO. Dit is ambtelijk met de gemeente Rijswijk besproken. Het beschreven beeld wordt door de gemeente herkend en binnen de gemeente is hiertoe een extra uitvoeringsbudget van 50.000 euro gereserveerd. Aan de gemeente Rijswijk is verzocht het gereserveerde uitvoeringsbudget beschikbaar te stellen door een incidentele verhoging van de deelnemersbijdrage met € 50.000 (510 uur x € 98). Na de opdracht wordt de wijziging administratief verwerkt.

Voor de werkvelden Milieu-inrichtingen en Bodem bij gemeenten is het vraag gestuurde aanbod over het gehele werkpakket lager dan geraamd. De lagere realisatie bij gemeenten kan slechts gedeeltelijk in verband worden gebracht met een achterblijvende vraag die is opgetreden in Wabo-procedures als gevolg van de Coronaperikelen. De effecten hiervan zijn afgenomen naarmate de beperkingen zijn gereduceerd. Het remmende effect van het aspect stikstof is lopende 2021 afgenomen door de ingevoerde vrijstellingen van de vergunningplicht Wnb. Verwacht mag worden dat het lagere aanbod in de achterliggende maanden bij gemeenten zich in de resterende maanden van 2021 slechts gedeeltelijk zal herstellen.

Bij de gemeente Delft zal de realisatie voor het werkveld Milieu-inrichtingen in 2021 hoger uitvallen. In het werkplan 2021 voor Delft is aangekondigd dat in 2021, mede met het oog op het actualiseren van milieuvergunningen, een geprognostiseerd tekort gedekt zou kunnen worden uit de nacalculatievoorraad van Delft. Op basis van de realisatiecijfers na 8 maanden blijkt deze intensivering inderdaad noodzakelijk. De intensivering van het werkplan en de daaruit voortvloeiende verhoging van de deelnemersbijdrage met € 33.100 (338 uur x € 98) wordt na de opdracht incidenteel gedekt uit het saldo nacalculatie en administratief verwerkt.

Voor de provincie ligt de realisatie op meerdere werkvelden boven de raming, waarbij vooral de realisatie op het werkveld Grondwater veel hoger is dan geraamd. Dit laatste houdt direct verband met de toegenomen inzet van WKO-systemen in het kader van de verduurzaming van de energievoorziening in de vorm van aardgasloze energievoorzieningen voor woningen, kantoren en bedrijven. Voor Grondwater zal de intensivering van de uitvoering in de komende maanden worden gecontinueerd. Met de provincie vindt afstemming plaats over de benodigde middelen voor deze intensievere taakuitvoering. De provincie heeft de taakuitvoering voor natuurbescherming (werkveld Groen) in 2021 geïntensiveerd en de realisatie voor dat werkveld ligt rond de (geïntensiveerde) raming. Omdat het zwaartepunt van de capaciteitsinzet voor het aspect soortenbescherming op de 2^e helft van 2021 ligt, zal het werkveld Groen naar verwachting over heel 2021 boven de raming uitkomen. De daadwerkelijke realisatie voor de provincie zal aan het eind van 2021 duidelijk worden en op dat moment worden hierover met de provincie ook nadere afspraken gemaakt.

2.1.1 Regionaal Bodemplatform

Dit jaar is het Bodemplatform Haaglanden gestart. Het doel van het Bodemplatform Haaglanden is kennisuitwisseling en kennisdelen op bodemgebied in Haaglanden, samen kijken naar uitdagingen en veranderingen die de omgevingswet op het bodemwerkveld heeft, onderzoeken of gezamenlijk lokaal beleid in Haaglanden mogelijk en wenselijk is. Deelnemers zijn de medewerkers van de Haaglanden gemeenten die bodemtaken in hun pakket hebben, medewerkers van ODH en medewerkers van de provincie Zuid-Holland. Het Bodemplatform vindt drie tot vier keer per jaar plaats.

Onder de Omgevingswet komen er meer bodemtaken bij gemeenten te liggen en verandert er het nodige in de regelgeving. De wens/behoefte bestaat om samen te werken in Haaglanden op bodemgebied, met een gestructureerde en liefst uniforme aanpak van het vastleggen van gezamenlijke uitgangspunten en gemeenschappelijk doel. Naar aanleiding hiervan is het project "Lokaal bodembeleid in het kader van de Omgevingswet" gestart met een aftrap in het Bodemplatform Haaglanden. Royal HaskoningDHV begeleidt de ODH bij dit traject. In de zomer is met iedere gemeente afzonderlijk een verdiepend gesprek gevoerd. Ook de provincie wordt nadrukkelijk betrokken in het traject.

2.1.2 Versterking omgevingsveiligheidsdiensten

In de werkplannen 2021 is een toelichting opgenomen over de werkzaamheden in 2021 voor cluster 4 van het programma Versterking Omgevingsveiligheid (VOV). Dit programma komt in de plaats van het programma Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). Gemeenten ontvangen in het kader van cluster 4 van de meerjaren agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 een bedrag van in totaal € 3,825 miljoen. In de vastgestelde werkplannen is nog geen rekening gehouden met de uren en kosten voor het uitvoeren van cluster 4 in 2021. Wel is aangegeven dat vooruitlopend op nader te bepalen afspraken over de financiering de ODH is gestart met de uitvoering van de werkzaamheden. Voor de Haaglandengemeenten is in beeld gebracht welk bedrag het Rijk voor Omgevingsveiligheid via de decentralisatie-uitkering aan de gemeenten uitkeert (tabel 1). In totaal is aan de Haaglandgemeenten via de decentralisatie-uitkering een bedrag van € 144.000 beschikbaar gesteld, waarvan € 85.300 betrekking heeft op de uitvoeringskosten door de ODH. De incidentele intensivering en de daaruit voortvloeiende verhoging van de deelnemersbijdrage in 2021 wordt administratief verwerkt.

Tabel 1 Budget Versterking omgevingsveiligheid en uitvoeringskosten ODH 2021

Beschikbaar budget Omgevingsveiligheid				
Deelnemers	Gem. fonds	Lokale prioriteiten	Uitvoering ODH	
			Kosten	Uren
Delft	13.000	5.300	7.700	73
Den Haag	62.000	25.300	36.700	349
Leidschendam-Voorburg	11.000	4.500	6.500	62
Midden-Delfland	5.000	2.000	3.000	29
Pijnacker-Nootdorp	5.000	2.000	3.000	29
Rijswijk	11.000	4.500	6.500	62
Wassenaar	6.000	2.500	3.500	33
Westland	17.000	6.900	10.100	96
Zoetermeer	14.000	5.700	8.300	79
Provincie Zuid-Holland	0	0	0	0
Totaal	144.000	58.700	85.300	812

2.1.3 Impulsmaatregelen soortenbescherming woningbouw

Het aspect soortenbescherming in het kader van natuurbescherming staat al langer onder druk door enerzijds het (noodzakelijke) hoge beschermingsniveau en anderzijds het grote aantal ingrepen waarbij beschermde soorten in het geding zijn. Vooral de woningbouw en verduurzaming in de woningbouw ervaart de minder gewenste effecten hiervan. In samenwerking met de provincie is een projectaanpak opgesteld en in uitvoering genomen die zich richt op een aantal impulsmaatregelen voor de woningbouw sector. Het doel van het project is het stimuleren van de woningbouw in relatie tot de bescherming van de kwetsbare soorten. De provincie heeft hiervoor aanvullend projectbudget beschikbaar gesteld. Dit project is gestart op 1 juli 2021 met een doorlooptijd van 1 jaar en richt zich op hoofdlijn op:

1. het beter in beeld brengen van de beschikbare informatie over soorten in 11 geselecteerde gemeenten binnen Zuid-Holland;
2. het inrichten van een taskforce voor deze gemeenten en
3. het verder ontwikkelen van natuur inclusief bouwen en ontwikkelen.

In het kader van het beter in beeld brengen van de beschikbare informatie (1) wordt ingezet op het inrichten van een kaartviewer zo nodig aangevuld met het uitvoeren van onderzoek naar de

aanwezigheid van soorten. Het doel is een 'verwachtingenkaart' (of een set van kaarten) te ontwikkelen aangevuld met zoveel als mogelijke actuele data op het vlak van staat van instandhouding, monitoring onderzoeken, reeds getroffen maatregelen etc. In het kader van de taskforces (2) hebben op 15 juli en 21 september 2021 twee informatiesessies plaatsgevonden en er is contact gelegd met de 11 geselecteerde gemeenten. Met de provincie wordt afgestemd over hun kennis en inzet over natuur inclusief bouwen en ontwikkelen (3).

2.1.4 Werkomstandigheden vanwege Corona

Halverwege maart 2020 zijn de werkzaamheden binnen het programma T&V als gevolg van de Coronamaatregelen en de intelligente Lock down volledig vanaf de thuiswerkplek uitgevoerd. Omdat de ODH haar werksystemen heeft ingericht op het plaats- en tijdonafhankelijk werken konden de werkzaamheden vrijwel ongestoord doorgang vinden. De werkzaamheden binnen het programma T&V zijn ook weinig afhankelijk van activiteiten buiten op locatie. De gewijzigde omstandigheden hebben nagenoeg geen effect gehad op de productiviteit en effectiviteit van de werkzaamheden. De realisatie over de eerste acht maanden van 2021 staat los van de gewijzigde werkomstandigheden voor de ODH.

In bijlage 6.2 is een overzicht van de output van T&V over de eerste acht maanden opgenomen.

2.2 Realisatie Toezicht & Handhaving (T&H)

2.2.1 Planmatig toezicht, preventief en repressief

De uitvoering van veel planmatig toezicht ligt achter op de raming voor deze periode. Deels ligt dit aan de COVID-19 maatregelen, die nog steeds hebben effect op de uitvoering van toezicht bij bedrijven. De aanvullende COVID-19 beschermingsmaatregelen, het in beginsel altijd op afspraak toezicht uitvoeren met bijkomend tijdverlies en het werken vanuit huis zijn hier debet aan. Vooral nog verwacht de ODH dat het jaarwerkplan op dit taakveld volledig kan worden uitgevoerd. Deels heeft de grotere nasleep (her- en sanctiecontroles) vanuit 2020 invloed op de uitvoering van het planmatig toezicht. Omdat in 2020 veel van de geplande controles pas later in het jaar konden plaats vinden als gevolg van de COVID-19 maatregelen, zien we in de acht maanden van 2021 een hoge realisatie van her- en sanctiecontroles.

2.2.2 Bodemtoezicht

Voor de uitvoering van de bodemtoezichttaken gelden eerder genoemde efficiency beperkende factoren ook. Daarnaast is bodemtoezicht veelal afhankelijk van het aanbod vanuit de markt. In de eerste acht maanden van 2021 is het aanbod aan bodemzaken lager dan geraamd. Diverse zaken hebben wel meer tijd gevegd. De realisatie is in lijn met de gehele realisatie in aantallen en uren.

2.2.3 Overlast

De aantallen overlastmeldingen en hieruit voortvloeiende toezichtactiviteiten wisselen sterk per opdrachtgever. Overall is het aantal overlastmeldingen lager dan voorzien. Ook na de verruiming van maatregelen en het heropenen van de horeca is er geen grote toename in overlastmeldingen. Dit is vermoedelijk te danken aan de beperkte openingstijden op dit moment (sluiting 24:00 uur). De toezichtwerkzaamheden n.a.v. de overlastmeldingen is in aantallen eveneens lager dan voorzien maar blijken meer tijd te vergen, o.a. door extra communicatie activiteiten en het in acht nemen van COVID-19 maatregelen. Nadere analyse van de overlastzaken toont dat de aard van de meldingen anders is dan in het verleden. Door thuiswerken is er een toename van overlast van activiteiten in de dagperiode. Overdag is het uitvoeren van onderzoeken lastiger en meer tijdrovend omdat o.a. de meetomstandigheden veel lastiger zijn dan in de avond/nacht. In welke mate dit effect van meer thuiswerken structureel van aard is kan op dit moment nog niet worden beoordeeld. Zodra de nachtelijke horeca weer toegestaan wordt verwachten we in ieder geval ook weer een toename van daaraan gerelateerde overlast.

2.2.4 Asbest

Per 1 december 2019 zijn in het algemeen de asbesttaken overgedragen aan de Omgevingsdienst Haaglanden. Tevens voert de ODH voor sommige gemeenten een aantal plustaken uit zoals asbestsaneringen particulieren, calamiteiten met asbest, waaronder bijvoorbeeld stort in de openbare ruimte.

Bij het overdragen van de asbesttaken is voor iedere gemeente op jaarbasis approximatief aangenomen hoeveel asbestsaneringen zullen worden gemeld. In het jaarwerkplan zijn fysieke en administratieve asbestcontroles gepland met een kengetal van respectievelijk vijf en drie uur per controle. De tijdbesteding op de asbesttoezichtzaken is hoger dan geraamd.

In de eerste acht maanden zijn in totaal 79 fysieke asbest controles en 76 administratieve controles uitgevoerd naar aanleiding van 2.082 asbestmeldingen. Er zijn voor dit jaar 248 fysieke controles gepland. Bij 22 saneringen is een asbest hercontrole uitgevoerd. Ook zijn er zes ongewoon voorvallen met asbest gecontroleerd. Er zijn 49 asbest hercontroles naar aanleiding van administratief asbest toezicht uitgevoerd. Voor dit jaar waren 20 sanctiecontroles gepland (15 fysiek en 5 administratief). In de eerste acht maanden zijn reeds 23 sanctiecontroles naar aanleiding van administratief asbesttoezicht uitgevoerd en vijf sanctiecontroles naar aanleiding van fysiek asbest toezicht.

Werkwijze en uitvoeringsbeleid

Bij alle mogelijke asbest toezichtzaken wordt door de coördinatoren asbest van de afdeling T&H conform het gemeentelijk uitvoeringsbeleid bepaald of toezicht moet plaatsvinden op de sanering. Indien er sprake is van een administratieve controle, gaat de toezichthouder niet ter plaatse en wordt de sanering digitaal gevolgd. De meer risicovolle saneringen worden fysiek bezocht voor zover het werkplan daar ruimte voor biedt. Alle asbestcontroles worden schriftelijk bevestigd naar de saneerder of initiatiefnemer. Deze aanpak heeft geresulteerd in kwalitatief goed toezicht.

Iedere gemeente hanteert haar eigen criteria als het om de uitvoering van de asbesttaken gaat. Zo wil iedere gemeente een verschillend toezichtpercentage op het aantal sloopmeldingen en tevens op basis van verschillende criteria. Van dat gekozen percentage wil elke gemeente op zich een specifiek deel fysiek gecontroleerd hebben en weer een anders deel hiervan juist alleen administratief. Tevens dient vanwege de criteria onderscheid gemaakt te worden tussen particuliere en bedrijfsmatige sloopmeldingen omdat niet iedere gemeente de plustaak sloop bij particulieren bij de ODH heeft belegd. De plustaak asbest dump en incidenten laten we hier nog buiten beschouwing.

De hoeveelheid sloopmeldingen die op basis van de door de gemeenten vereiste criteria moet worden beoordeeld is aanzienlijk te noemen (raming jaarwerkplannen voor Haaglanden 4.673 sloopmeldingen). De huidige werkwijze, het beoordelen van alle asbestsloopmeldingen en het administreren van asbestsloop, kost veel tijd. Deze tijd maakte op voorhand geen onderdeel uit van het kengetal, en omvat zowel de gecontroleerde asbestsaneringen als ook de niet gecontroleerde saneringen. Op basis van de tijdbesteding betreft dit circa 15 tot 30 minuten per dossier. Deze uren worden dus gemaakt ten einde de juiste dossiers te selecteren zodat aan de gestelde criteria van de gemeente kan worden voldaan.

Archiveren van toegezonden stukken

Jaarlijks worden aanzienlijke aantallen sloopmeldingen ingediend. Zoals beschreven wordt op basis van door de gemeenten vastgestelde criteria slechts een deel gecontroleerd. Echter alle documenten van nagenoeg alle sloopmeldingen (dus ook van de saneringen die niet worden gecontroleerd) waarbij asbest van toepassing is, worden opgestuurd naar de ODH. Deze worden volgens de huidige werkwijze door de ODH conform regelgeving gearchiveerd. Nog dit jaar wordt bekeken op welke wijze hier een efficiëncyslag kan worden behaald.

2.2.5 Duurzaamheid

Toezicht op de wettelijke verplichtingen rondom energiebesparingsplicht is in het jaarwerkplan van de ODH opgedeeld in toezicht op het naleven van de informatieplicht energiebesparing, specifieke controles duurzaamheid, toezicht op energiebesparing/informatieplicht tijdens planmatig periodiek toezicht en de hieruit voortvloeiende her- en sanctiecontroles.

Voor Haaglanden is de realisatie op de geplande controles op informatieplicht 64%, de tijdbesteding ligt hoger dan geraamd (131% van de geraamde uren gerealiseerd). Ondanks aanpassingen in de selectiemethodiek voor deze controles en verbeteringen in de achterliggende databronnen neemt het aantal uren per aangeschreven inrichting maar in beperkte mate af. Deze controles kosten meer capaciteit dan vooraf ingeschat, het aanschrijven op deze administratieve verplichting levert veel vragen op van ondernemers en vergt veel administratief werk om informatie te verwerken in de datasystemen van zowel de ODH als van het RvO.

Het aantal uitgevoerde uitgebreide duurzaamheidscontroles is lager dan geraamd. 40% van de geplande 105 controles zijn uitgevoerd.

Met de nieuwe aanpak van toezicht op informatieplicht en energiebesparingsplicht is een stijging zichtbaar in het aantal her- en sanctiecontroles op het gebied van energiebesparingsplicht en informatieplicht. Deze stijging is lager dan vooraf ingeschat. In de praktijk blijken veel bedrijven die door RvO als middel/grootverbruiker waren aangemerkt toch kleinverbruiker, waardoor handhaving van informatieplicht en energiebesparingsplicht niet nodig blijkt. Daarnaast reageren veel ondernemers op de eerste aanschrijving door alsnog tijdig de verplichtingen na te komen om zodoende handhaving te voorkomen en stappen te zetten in het verduurzamen van hun bedrijfsvoering.

In bijlage 6.3 is een overzicht van de output van T&H over de eerste acht maanden opgenomen. In de accountgesprekken met de deelnemers vindt over de uitkomsten verdere afstemming plaats.

2.3 Overzicht realisatie uren per deelnemer

2.3.1 Wijziging in urenraming t/m augustus 2021

Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 zijn de volgende wijzigingen in de urenraming doorgevoerd:

1. Aanvulling intensiveringen Wnb soortenbescherming	1.620 uur
2. Geluidvergunningen APV Den Haag	500 uur
3. Programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie 2021 Provincie ZH	206 uur
Totaal wijziging in uren	2.326 uur
Werkvolume VJN 2021	250.774 uur
Totaal werkvolume NJN 2021	253.100 uur

Tabel 2 Werkvolume in uren 2021

Deelnemers	Werkvolume VJN 2021	Wijzigingen werkvolume in uren NJN				Werkvolume NJN 2021	Realisatie Jan-Aug.	%
		Nbw soorten	Advies geluid APV	Progr. Aanpak ZZS	Totaal			
Delft	13.593	0	0	0	0	13.593	8.233	61
Den Haag	69.059	0	500	0	500	69.559	42.768	61
Leidschendam-Voorburg	9.372	0	0	0	0	9.372	5.786	62
Midden-Delfland	5.749	0	0	0	0	5.749	4.070	71
Pijnacker-Nootdorp	7.572	0	0	0	0	7.572	4.652	61
Rijswijk	6.942	0	0	0	0	6.942	4.936	71
Wassenaar	3.543	0	0	0	0	3.543	2.501	71
Westland	38.167	0	0	0	0	38.167	25.399	67
Zoetermeer	11.501	0	0	0	0	11.501	7.100	62
Provincie Zuid-Holland	85.276	1.620	0	206	1.826	87.102	62.117	71
Totaal	250.774	1.620	500	206	2.326	253.100	167.562	66

Van het totaal aantal uren van 253.100 heeft 135.355 uur betrekking op T&V en 117.745 uur op T&H (zie bijlagen 6.2 en 6.3). Als de realisatie over de eerste acht maanden van 2021 wordt vergeleken met een recht evenredig deel van de geraamde uren dan ligt de totale realisatie over beide programma's ultimo augustus 2021 op 66%.

3 Wijzigingen

In de Financiële Verordening ODH is opgenomen dat het Algemeen Bestuur d.m.v. tussentijdse rapportages over de realisatie van de begroting van de omgevingsdienst over de eerste acht maanden via de Najaarsnota van het lopende boekjaar geïnformeerd wordt. Deze tussenrapportage gaat in op de ontwikkelingen van de lasten en baten ten opzichte van de begroting (art. 6, lid 4 & 5) en van de geplande productie. In onderstaande paragrafen wordt een toelichting gegeven op de afwijkingen van de verwachte realisatie ten opzichte van de Begroting 2021 en Voorjaarsnota 2021.

3.1 Wat wijzigt er in 2021?

Ten opzichte van de door het Algemeen Bestuur op 30 juni 2021 vastgestelde Voorjaarsnota 2021 is een drietal administratieve wijzigingen verwerkt. Dit zijn wijzigingen die op grond van artikel 24 achtste lid van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden niet aan de deelnemers hoeven te worden voorgelegd. Het gaat om wijzigingen die geen invloed hebben op de programmatotalen en wijzigingen die voortkomen uit extra opdrachten van één of meerdere opdrachtgevers met bijbehorende financiële dekking.

Tabel 3 Wijzigingen 2021

Wijzigingen begroting 2021		T&V	T&H	Overhead	Totaal
Nr.	Lasten primitieve begroting 2021	7.347.700	6.986.100	9.205.800	23.539.600
	Totaal wijzigingen t/m Voorjaarsnota 2021	2.130.800	118.100	1.079.900	3.328.800
	Programmatotalen Voorjaarsnota 2021	9.478.500	7.104.200	10.285.700	26.868.400
1	Aanvullende opdrachten provincie Zuid-Holland soortenbescherming	115.100	0	55.100	170.200
2	Intensivering geluidvergunningen Den Haag	35.400	0	13.600	49.000
3	Intensivering progr. aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie	9.600	5.000	7.000	21.600
4	Aanvulling additionele opdracht IOV cluster 2 PGS	3.900	0	0	3.900
5	Additionele opdracht IOV cluster 3 EV	8.700	0	0	8.700
	Totaal administratieve wijzigingen	172.700	5.000	75.700	253.400
6	WGA-IVA-uitkering	0	0	41.100	41.100
7	Uitkering UWV ziekwet t/m juni 2021 en invorderingskosten dwangsommen	3.000	21.800	800	25.600
8	Uitkering UWV transitievergoeding, ziekwet en WAZO en detachering t/m augustus	73.400	40.000	67.300	180.700
9	Inzet werkgroep IPO	2.900	0	1.300	4.200
10	Deelname begeleidingscomm. Kennisbundels	4.500	0	2.200	6.700
	Voorgestelde wijzigingen Najaarsnota	83.800	61.800	112.700	258.300
	Totaal wijzigingen t/m Najaarsnota 2021	256.500	66.800	188.400	511.700
	Programmatotalen na wijzigingen exclusief overhead	9.735.000	7.171.000	10.474.100	27.380.100
11	Toerekening overhead	5.601.400	4.872.700	-10.474.100	0
	Programmatotalen na wijzigingen inclusief overhead	15.336.400	12.043.700	0	27.380.100
	Baten primitieve begroting 2021				-23.539.600
	Totaal wijzigingen t/m Voorjaarsnota 2021				-3.328.800
	Totaal dekkingsmiddelen t/m Voorjaarsnota 2021				-26.868.400
12	Verhoging deelnemersbijdrage				-240.800
13	Overige opbrengsten				-258.300
14	Additionele opdrachten				-12.600
	Totaal wijzigingen t/m Najaarsnota 2021				-511.700
	Totaal dekkingsmiddelen t/m wijziging Najaarsnota				-27.380.100
	Saldo				0

3.1.1 Verwerkte administratieve wijzigingen na Voorjaarsnota 2021

1. Vergunningen Wet natuurbescherming PZH

In het kader van de impulsmaatregelen soortenbescherming en woningbouw heeft de provincie Zuid-Holland bij brief van 12-05-2021, nummer PZH-2021-772083765-DOS-2016-0009213, een aanvullende opdracht verstrekt van € 292.000 (2.780 uur x € 105). Deze extra werkzaamheden beogen een versnelling van de reguliere taak 'verlenen ontheffingen soortenbescherming'. De werkzaamheden worden uitgevoerd in de periode april 2021 t/m maart 2022. In 2021 bedraagt de opdracht € 170.200 (1.620 uur x € 105) en in 2022 € 121.800 (1.160 uur x € 105).

2. Geluidvergunningen Den Haag

Van de gemeente Den Haag is een aanvullende opdracht (intensivering in aanvulling op het werkplan 2021) ontvangen voor 100 enkelvoudige advies geluid APV (nachtontheffingen) tegen een productprijs van € 490 = € 49.000 (100 x 5 uur = 500 uur).

3. Programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie 2021

Van de provincie Zuid-Holland is bij brief van 21-07-2021, nummer PZH-2021-780884306-DOS-2020-0000799, een aanvullende opdracht (intensivering werkplan) ontvangen voor de programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie van € 21.630 (206 uur, waarvan 136 uur T&V en 70 uur T&H).

4. Aanvulling additionele opdracht IOV cluster 2 PGS

De Impuls Omgevingsveiligheid 2021 bestaat uit zeven deelprogramma's, waarbij de Omgevingsdienst NL als adressant voor het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat optreedt. Voor de uitvoering van deelprogramma 2 PGS is bij brief van 29 maart 2021 een bedrag van € 36.972,00 excl. btw beschikbaar gesteld. Bij schrijven van 2 september 2021 is van de Omgevingsdienst NL bericht ontvangen dat het bedrag dat voor de uitvoering beschikbaar is met € 3.900 wordt verhoogd naar € 40.909 excl. btw.

5. Additionele opdracht IOV cluster 3 Externe Veiligheid

Voor de uitvoering van de derde cluster van de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 is ten behoeve van de ondersteuning van landelijke ontwikkelingen door de provincie Zuid-Holland, die namens de VNG de coördinatie verzorgt, een bedrag beschikbaar gesteld van € 8.708 excl. btw.

3.1.2 Voorgestelde wijzigingen NJN (wijzigingen na VNJ 2021)

6. WGA/IVA-uitkering

Van het UWV is bericht ontvangen dat een medewerker vanaf 13 maart 2020 een WGA-IVA-uitkering ontvangt. Omdat de ODH het salaris tot en met 31 maart 2021 heeft doorbetaald wordt de uitkering aan de ODH overgemaakt. In totaal gaat het om een bedrag van € 41.144,62. Op basis van de vaststellingsovereenkomst heeft de medewerker recht op een transitievergoeding die eveneens door het UWV wordt vergoed. De uitkering wordt ingezet voor tijdelijke vervanging door verhoging van het inhuurbudget.

7. Uitkering ziekwet UWV t/m juni 2021 en invorderingskosten dwangsommen

Van het UWV is tot en met juni in totaal € 94.800 aan ziekwetuitkering ontvangen (in het kader van de Wet Arbeid en Zorg). Hiervan is bij VJN al € 70.800 geraamd, zodat nog een bedrag van € 24.000 moet worden bijgeraamd t.b.v. tijdelijke vervanging met als gevolg een verhoging van het inhuurbudget met eenzelfde bedrag. Daarnaast is een bedrag van € 1.600 ontvangen t.b.v. invorderingskosten dwangsommen.

8. Transitievergoeding, ziekwetuitkering en detachering

Van het UWV is bericht ontvangen dat de transitievergoeding die in 2020 aan een medewerker is uitbetaald i.v.m. beëindiging na langdurige arbeidsongeschiktheid door het UWV wordt gecompenseerd. Het gaat om een bedrag van € 24.800. Over de periode juli t/m augustus op basis van de Wet arbeid en zorg (WAZO) een bedrag ontvangen van € 50.600; over de periode na 1 september is nog een bedrag te ontvangen van € 42.000. De bijdragen worden ingezet voor tijdelijke vervanging van personeel. Daarnaast is een medewerker van de ODH gedetacheerd bij de VNG in het kader van de voorbereiding Omgevingswet. Voor de inzet wordt een bedrag ontvangen van € 63.300. De uitkeringen en detachingsvergoedingen worden ingezet voor tijdelijke vervanging door verhoging van het inhuurbudget.

9. Inzet t.b.v. werkgroep IPO

Voor de inzet t.b.v. deelname aan de werkgroep IPO-IHEV (Signaleringskaart EV) is door de Interprovinciaal Overleg (IPO) een bijdrage toegekend van € 4.160 (40 uur). De bijdrage wordt ingezet voor tijdelijke vervanging van personeel door verhoging van het inhuurbudget.

10. Deelname begeleidingscommissie Kennisbundels

Als onderdeel van het project Versterking Omgevingsveiligheid (VOV) 2021-2024 is een bijdrage toegekend voor deelname aan de begeleidingscommissie Kennisbundels. In totaal gaat het om een bedrag van € 6.720 (64 uur). De bijdrage wordt ingezet voor tijdelijke vervanging van personeel door verhoging van het inhuurbudget.

11. Aanpassing toerekening overhead

Gemeenschappelijke regelingen dienen als gevolg van de gewijzigde BBV met ingang van 2018 de overhead op één centrale plaats te verantwoorden.

De opdrachten zoals vermeld bij 1 tot en met 6 hebben tot gevolg dat de verdeelsleutel op grond waarvan de integrale kostprijs wordt berekend wijzigt en daarmee ook de programmatotalen. De toerekening vindt plaats op basis van het aantal fte. Ten opzichte van Voorjaarsnota 2021 wijzigt het aantal fte's van T&V van 95,75 fte naar 97,38 fte, waarvan 7,07 fte incidenteel. Het aantal fte's van T&H wijzigt van 84,66 fte naar 84,71 fte, waarvan 0,63 fte incidenteel.

De verhouding wijzigt van 53,07 : 46,93 naar 53,48 : 46,52. Het aantal productieve uren wijzigt van 250.774 naar 253.100 (182,09 x 1.390 uur).

12. Verhoging deelnemersbijdrage

De deelnemersbijdrage stijgt ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 van € 25.772.500 met € 240.800 naar € 26.013.300:

• Vergunningen Natuurbeschermingswet soortenbescherming 2021 PZH	€	170.200
• Vergunningen geluid APV Den Haag	€	49.000
• Programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie PZH	€	21.600
Totaal stijging deelnemersbijdrage	€	240.800

Van de totale bijdrage van € 26.013.300 wordt € 319.300 incidenteel gefinancierd uit de balanspost Nacalculatie.

De intensiveringen in het kader van de Waterwet in opdracht van de provincie Zuid-Holland hebben inmiddels geleid tot hogere uitgaven. Met de provincie Zuid-Holland is overleg gaande over een aanvullende opdracht van € 0,5 miljoen. In de prognose is hiermee rekening gehouden. Zonder deze aanvullende opdracht wordt een tekort verwacht van ca. € 0,5 miljoen.

Tabel 4 Deelnemersbijdrage na wijziging

Deelnemers	Bijdrage 2021 inclusief databank	Taakoverdracht Soortenbescherming	Taakoverdracht Stikstof	Taakoverdracht (p)ZZS	Taakoverdracht asbest			Incidentele intensivering	Bijdrage 2021	Correctie via balans	Bijdrage na minderwerk
					Asbest 2020	Asbest 2021	Minderwerk				
Delft	1.343.345	0	0	0	0	71.517	-48.303	0	1.366.559	0	1.366.559
Den Haag	6.472.454	0	0	0	0	243.287	-13.287	133.621	6.836.075	-191.744	6.644.331
Leidschendam-Voorburg	841.810	0	0	0	97.826	3.887	0	0	943.523	0	943.523
Midden-Delfland	536.011	0	0	0	35.221	1.395	0	0	572.627	0	572.627
Pijnacker-Nootdorp	749.088	0	0	0	20.614	20.614	-6.959	0	762.743	0	762.743
Rijswijk	618.305	0	0	0	73.655	2.920	0	0	694.880	0	694.880
Wassenaar	338.837	0	0	0	7.654	8.262	0	0	354.753	0	354.753
Westland	3.809.641	0	0	0	0	53.618	-53.618	0	3.809.641	0	3.809.641
Zoetermeer	1.123.148	0	0	0	0	30.842	0	0	1.153.990	0	1.153.990
Provincie Zuid-Holland	7.706.940	316.918	388.483	36.756	0	0	0	1.069.430	9.518.527	-127.600	9.390.927
Totaal	23.539.579	316.918	388.483	36.756	214.356	436.342	-122.167	1.203.051	26.013.318	-319.344	25.693.974

13. Verhoging overige opbrengsten

De overige opbrengsten stijgen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 met € 258.300:

• Correctie dwangsommen (adm.)	€	-/- 100
• Opbrengst WGA/IVA-uitkering	€	41.100
• Opbrengst in bijdragen loonkosten zwangerschappen en invorderingskosten t/m juni	€	25.600
• Opbrengst in bijdrage loonkosten zwangerschappen en transitievergoeding t/m aug.	€	180.700
• Bijdrage deelname werkgroep IPO	€	4.200
• Deelname begeleidingscommissie Kennisbundels	€	6.700
Totaal stijging overige opbrengsten	€	258.300

14. Verhoging opbrengst additionele opdrachten

Bij brief van 13 juli 2021 is voor de uitvoering van de derde cluster van de Meerjarenagenda Versterking Omgevingsveiligheid 2021 ten behoeve van de ondersteuning van landelijke ontwikkelingen door de provincie Zuid-Holland, die namens de VNG de coördinatie verzorgt, een bedrag beschikbaar gesteld van € 8.708 excl. btw.

De Impuls Omgevingsveiligheid 2021 bestaat uit zeven deelprogramma's, waarbij de Omgevingsdienst NL als adressant voor het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat optreedt. Voor de uitvoering van deelprogramma 2 PGS is bij brief van 29 maart 2021 een bedrag van € 36.972,00 excl. btw beschikbaar gesteld. Bij schrijven van 2 september 2021 is van de Omgevingsdienst NL bericht ontvangen dat het bedrag dat voor de uitvoering beschikbaar is met € 3.900 wordt verhoogd naar € 40.909 excl. btw.

3.2 Programmabegroting na wijziging

Tabel 5 Programmabegroting na wijziging

Totaal laten en baten per programma	Begroting na VJN	Administratieve wijziging	Wijziging NJN	Begroting na wijziging NJN
Toetsing en Vergunningverlening - werkplan	8.617.500	160.100	83.800	8.861.400
Toetsing en Vergunningverlening - additionele opdrachten	861.000	12.600	0	873.600
1. Toetsing en Vergunningverlening	9.478.500	172.700	83.800	9.735.000
Toezicht en Handhaving - werkplan	7.047.400	1.000	65.800	7.114.200
Toezicht en Handhaving - additionele opdrachten	56.800	0	0	56.800
2. Toezicht en Handhaving	7.104.200	1.000	65.800	7.171.000
Totaal lasten programma's	16.582.700	173.700	149.600	16.906.000
3. Algemene dekkingsmiddelen	-26.868.400	-253.400	-258.300	-27.380.100
4. Overhead	10.239.900	79.700	108.700	10.428.300
5. Heffing Vpb	0	0	0	0
6. Onvoorzien	45.800	0	0	45.800
Saldo van baten en lasten	0	0	0	0
7. Mutaties reserves	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0

3.3 Realisatie en prognose t/m augustus 2021

Inclusief de wijzigingsvoorstellen uit deze nota wordt op basis van de realisatiecijfers, aangevane verplichtingen en aanvullende opdrachten ultimo augustus 2021 een batig saldo geprognosticeerd van € 45.800 (zie bijlage 6).

Hierbij wordt opgemerkt dat in de prognose rekening is gehouden met een claim in aanvulling op het werkplan 2021 die bij de provincie Zuid-Holland is neergelegd van € 0,5 miljoen ten behoeve van intensiveringen Waterwettaken. Met de provincie is overleg gaande over de financiering.

In bijlage 6.1 is een toelichting op kostensoort opgenomen.

Tabel 6 Realisatie en prognose t/m augustus 2021

Totaal laten en baten per programma	Begroting na wijziging NJN	Realisatie	Verplichtingen	Totaal	Verschil	%	Prognose	Verschil
Toetsing en Vergunningverlening - werkplan	8.861.400	5.655.837	1.178.207	6.834.044	2.027.356	77	9.212.400	-351.000
Toetsing en Vergunningverlening - additionele opdrachten	873.600	157.728	149.418	307.146	566.454	35	873.600	0
1. Toetsing en Vergunningverlening	9.735.000	5.813.565	1.327.625	7.141.190	2.593.810	73	10.086.000	-351.000
Toezicht en Handhaving - werkplan	7.114.200	4.599.397	193.701	4.793.098	2.321.102	67	7.114.200	0
Toezicht en Handhaving - additionele opdrachten	56.800	6.887	0	6.887	49.913	12	56.800	0
2. Toezicht en Handhaving	7.171.000	4.606.284	193.701	4.799.985	2.371.015	67	7.171.000	0
Totaal lasten programma's	16.906.000	10.419.849	1.521.326	11.941.175	4.964.825	71	17.257.000	-351.000
3. Algemene dekkingsmiddelen	-27.380.100	-26.262.965	-49.000	-26.311.965	-1.068.135	96	-27.882.100	502.000
4. Overhead	10.428.300	6.027.121	1.015.800	7.042.921	3.385.379	68	10.579.300	-151.000
5. Heffing Vpb	0	0	0	0	0	0	0	0
6. Onvoorzien	45.800	0	0	0	45.800	0	0	45.800
Saldo van baten en lasten	0	-9.815.995	2.488.126	-7.327.869	7.327.869		-45.800	45.800
7. Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Mutatie reserves	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	0	-9.815.995	2.488.126	-7.327.869	7.327.869		-45.800	45.800

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen/risicoparagraaf, financiering, bedrijfsvoering en onderhoud kapitaalgoederen

4.1.1 Weerstandsvermogen/risicoparagraaf

Tabel 7 Stand algemene reserve 2021

Reserves 2021	Beginstand 2021	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2021
Algemene Reserve	1.071.386	0	0	1.071.386
Rekeningresultaat 2020	0	0	0	0
Totaal	1.071.386	0	0	1.071.386

De Algemene reserve kende eind 2020 een saldo van € 1.071.400.

In de *Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement* die op 27 juni 2016 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld, is vastgelegd dat de incidentele weerstandscapaciteit (Algemene reserve) maximaal 5% van de begrote structurele lasten bedraagt en tenminste gelijk is aan een risicoprofiel met een ratio 1,0.

De structurele lasten zijn in 2021 verhoogd met € 1.270.700 van € 23.539.600 naar € 24.810.300. De maximale incidentele weerstandscapaciteit komt daarmee uit op 5% van € 24.810.300 = € 1.240.500. De incidentele weerstandscapaciteit bedraagt € 1.071.400 zodat ten opzichte van het maximum een verschil resteert van € 169.100.

Bij de vaststelling van de *Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement* is besloten gebruik te maken van het model Integraal risicomanagement, een standaard methodiek voor het identificeren en beheersen van risico's zoals die wordt gebruikt door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR).

Op advies van o.a. de rekeningcommissie ODH is een extern bureau ingeschakeld om de risico's binnen de ODH te inventariseren en te kwantificeren op basis van de in de *Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement* vastgestelde model Integraal risicomanagement.

In 2019 is een eerste start gemaakt met de inventarisatie van de risico's, waarna in 2020 via een aantal workshops een nieuw risicoprofiel is opgesteld. Daarbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld. De uitgevoerde risico-inventarisatie inclusief kwantificering vormt de basis voor het bepalen van het gewenste weerstandsvermogen. De in NARIS uitgevoerde risicosimulatie levert de volgende tabel met de bij de zekerheidspercentages behorende bedragen voor het benodigde weerstandsvermogen op:

Tabel 8 Risicosimulatie weerstandsvermogen

Zekerheidspercentage	Bedrag
10%	337.871
25%	460.034
50%	633.424
75%	888.051
80%	979.215
90%	1.239.957
95%	1.422.841
99%	1.713.856

Uitgaande van het door het NAR geadviseerde zekerheidspercentage van 90% wordt het gewenste weerstandsvermogen op basis van deze risico-inventarisatie bepaald op € 1.239.957.

Uit de inventarisatie zijn in totaal 97 risico's in beeld gebracht. In onderstaand overzicht (tabel 9) zijn de top-10 risico's opgenomen met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit (67% van het totaal benodigde weerstandsvermogen).

Tabel 9 Risicoprofiel

Nr.	Soort risico	Risico-oorzaak	Risicogebeurtenis	Financiële gevolgen	Beheersmaatregel	Kans	Financieel risico	Risico-score	Benodigde weerstandscapaciteit
1	Bedrijfsproces	Gijzeling via ransomware	Afkopen ransomware	Afkopen ransomware	Audits ivk beveiligingsbeleid	30%	1.000.000	10	270.000
2	Personeel/arbeidsomstandigheden	Inbedding nieuwe taken n.a.v. taakoverdrachten/organisatie verandering	Te weinig deskundig personeel voor structurele taken	Hoge werkdruk/uitval door ziekte	Begeleiding medewerkers en monitoring op voortgang	60%	200.000	9	108.000
3	Personeel/arbeidsomstandigheden	Onvoldoende kennis wet- en regelgeving	Overtreding wet- en regelgeving	Hoge werkdruk/uitval door ziekte	Strategisch personeelsbeleid	50%	200.000	9	90.000
4	Bedrijfsproces	Niet goed werkend primair VTH-systeem of ondersteunend systeem	Termijnen worden niet gehaald	Hoge werkdruk/uitval door ziekte	Pm	40%	200.000	6	72.000
5	Letsel/veiligheid	Ontbreken (veiligheids)instructies en hanteren ervan	Letsel en overtreding wet- en regelgeving	Uitval door ziekte	Opstellen/aanpassen instructies	80%	100.000	8	72.000
6	Personeel/arbeidsomstandigheden	Onvoldoende toezicht op asbestcontroles	Letsel en overtreding wet- en regelgeving	Uitval door ziekte	Protocol en instructie om contact te vermijden	40%	200.000	6	72.000
7	Personeel/arbeidsomstandigheden	Beschikbaarheid deskundig personeel	Overtreding wet- en regelgeving	Hoge werkdruk/uitval door ziekte	Strategisch personeelsbeleid, young odh	60%	100.000	6	54.000
8	Informatie/strategie	Traagheid bestuurlijke besluitvormingsprocessen	Regelgeving kan niet tijdig worden omgezet in rechtmatige besluiten	Schadeclaims	Pm	20%	300.000	4	54.000
9	Imago/politiek	Onduidelijke wet- en regelgeving	Ontevreden klant	Imagoschade	Pm	100%	50.000	5	45.000
10	Personeel/arbeidsomstandigheden	Onvoldoende werving personeel door krapte arbeidsmarkt	Niet kunnen voldoen aan vraag	Imagoschade/duurder e externe inhuur	Pm	10%	450.000	4	40.500
-	Personeel/arbeidsomstandigheden	Diverse risico's, o.a. hoger ziekteverzuim dan de norm, regeling Generatiepact	O.a. sturing op verzuimbeleid	Hoge werkdruk/uitval door ziekte	Pm	-	-	-	362.500
									1.240.000

Het streefsaldo van het weerstandsvermogen bedraagt dus afgerond € 1.240.000. De aanwezige weerstandscapaciteit bedraagt ultimo april 2021 € 1.071.400. Dat komt overeen met een ratio van 0,86 (€ 1.071.400 / € 1.240.000). Uitgaande van een ratio van tenminste 1,0 en een maximum van 5% van de structurele lasten is een extra storting in de Algemene reserve van € 169.100 nodig. Voor de dekking zal op basis van de integrale nota "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" en "Reserves en voorzieningen", die is geagendeerd voor het AB van november 2021, bij jaarrekening 2021 een voorstel worden gedaan.

Tabel 10 Stand voorziening werkloosheidsuitkeringen

Voorzieningen 2021	Beginstand 2021	Stortingen	Onttrekkingen	Eindstand 2021
Werkloosheidsuitkeringen	272.521	0	88.396	184.125
Totaal	272.521	0	88.396	184.125

Voor de werkloosheidsuitkeringen is de ODH risicodragend. Bij vaststelling van de jaarrekening 2018 is een voorziening werkloosheidsuitkeringen ingesteld van € 324.000. De voorziening dient ter dekking van de (bovenwettelijke en nawettelijke) werkloosheidsuitkering waarop een tweetal medewerkers per 1 januari 2019 recht op heeft. Eind 2020 kende de voorziening een saldo van € 272.521. Tot en met augustus 2021 is een bedrag van € 15.396 aan de voorziening onttrokken en is de voorziening met € 73.000 verlaagd in verband met vrijval.

4.1.2 Financiering

Geen wijzigingen.

4.1.3 Bedrijfsvoering

Organisatie

Het doel is een dienst die in staat is doelmatig en doelgericht de huidige en toekomstige taken uit te voeren. Het streven is er op gericht voldoende adequate kennis binnen de dienst beschikbaar te hebben. Incidenteel gevraagde kennis kan 'van de markt' worden betrokken. De strategische personeelsplanning is daarop afgestemd. Doel is een relatief grote harde kern met veel kennis en daaromheen een flexibele schil om incidentele vragen en fluctuaties in de vraag van regulier werk op te kunnen vangen.

Personeel

De formatie is als gevolg van wijzigingen in taakoverdrachten (adviesing Natuurbeschermingswet soortenbescherming provincie Zuid-Holland, geluidvergunningen gemeente Den Haag, programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie provincie Zuid-Holland ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 met 1,67 fte verhoogd van 228,81 fte naar 230,49 fte. Hiervan is 182,09 fte primaire capaciteit en 48,40 fte.

Voor het vraaggestuurde deel van de organisatie (T&V) wordt uitgegaan van een flexibele schil van 10% en voor de overige organisatieonderdelen (T&H en BV) van 5%. Gemiddeld is dat 7,5% van 182,09 = 13,66 fte. Het aantal vacatures bedroeg ultimo augustus 2021 21,21 fte.

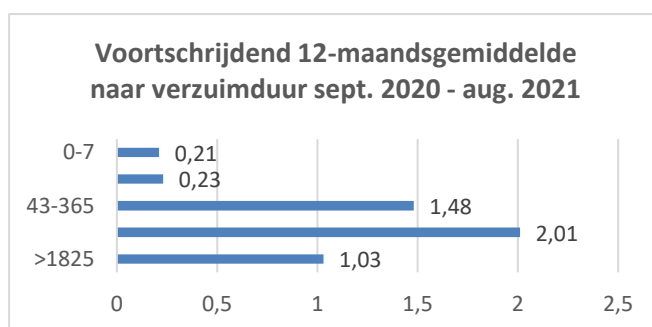
De ODH had een overeenkomst met Zorg van de Zaak voor het leveren van diensten m.b.t. arbodienstverlening. De overeenkomst is geëxpireerd op 30 april 2021 en is opnieuw in de markt gezet. Er is een meervoudige onderhandse aanbesteding doorlopen waarbij conform het Inkoop & Aanbestedingsbeleid 4 partijen zijn benaderd. Uiteindelijk is besloten om de raamovereenkomst voor het leveren van arbodienstverlening te gunnen aan Arbo Concern B.V. m.i.v. 1 mei 2021.

Het percentage ziekteverzuim is ultimo augustus 2021 verder gedaald van 6,89% ultimo april 2021 naar 5,26% ultimo augustus 2021. Het voortschrijdend gemiddelde over de afgelopen twaalf maanden (periode september 2020 – augustus 2021) bedraagt 4,96%.

Tabel 11 Verzuimcijfers op basis van 12-maandsgemiddelde

Ziekteverzuim	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Voortschrijdend 12-maandsgemiddelde	6,1	5,8	7,2	6,0	6,8	8,4	5,7	4,9

Grafiek 1 Voortschrijdend verzuimpercentage op basis van verzuimduur per verzuimklasse

Informatisering en automatisering

Op 15 juni is een belangrijke mijlpaal bereikt in het verbeteren van de informatievoorziening van de ODH. Twee grote ICT-projecten zijn afgerond door de implementatie en livegang van zowel een nieuw VTH-systeem (OpenWave) als een nieuw DMS (Alfresco/OS). Hiermee is een belangrijke mijlpaal bereikt in de doorontwikkeling en de toekomstbestendigheid van de ICT-systemen van de dienst. Beide applicaties betreffen zogenaamde Cloudapplicaties. Daarmee is een traject afgerond van enkele jaren. In 2018 is gestart met de zoektocht naar een nieuw VTH-systeem als vervanger van SquitXO. OpenWave voldoet qua procesinrichting aan de eisen en wensen van de dienst en biedt ruimte voor doorontwikkeling in de toekomst b.v. met het oog op de Omgevingswet.

Informatiebeveiliging

Door het steeds grotere gebruik van Microsoft webapplicaties en de gevolgen daarvan voor de beveiliging heeft Microsoft twee toevoegingen op de bestaande licenties beschikbaar gesteld. Dit zijn de Security Add-On en de Gouvernance Add-On. Met deze twee toevoegingen hebben we alle middelen beschikbaar grip te hebben en te houden op de licenties en te kunnen meten wat er gebeurt. Zo kan worden voorkomen dat gevoelige data ongewild wordt gedeeld en wordt de kans op een datalek of beveiligingsincident weer een stuk kleiner.

4.1.4 Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen heeft tot doel te laten zien hoe de ODH de instandhouding van de kapitaalgoederenvoorraad waarborgt. De kapitaalgoederen van de ODH bestaan uit twee onderdelen: investeringen in ICT en investeringen in huisvesting/inventaris. De kapitaallasten en onderhoudskosten van deze investeringen zijn opgenomen in de exploitatie.

Voor investeringen in ICT is een krediet van in totaal € 2.652.400 beschikbaar gesteld en voor huisvesting en inventaris in totaal € 471.700. In tabel 12 is een overzicht opgenomen van de uitputting ultimo augustus 2021.

Tabel 12 Overzicht krediet ICT en huisvesting/inventaris

Materiële vaste activa	Krediet	Uitgaven t/m 2020	Realisatie 2020 t/m 31-08-2021	Verplichtingen t/m 31-08-2021	Totaal t/m 31-08-2021	Restantkrediet t/m 31-08-2021
Vervangingsinvestering ICT	1.177.400	1.163.486	13.492	0	1.176.978	422
Vervangingsinvestering DMS/RMA	925.000	622.782	36.924	4.816	664.522	260.478
Vervangingsinvestering VTH	550.000	29.562	15.745	4.782	50.089	499.911
Totaal ICT krediet	2.652.400	1.815.830	66.161	9.598	1.891.589	760.811
Huisvesting en inventaris	386.900	375.794	0	0	375.794	11.106
Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur	84.800	84.797	0	0	84.797	3
Totaal Krediet Huisvesting en Inventaris	471.700	460.591	0	0	460.591	11.109
Totaal	3.124.100	2.276.421	66.161	9.598	2.352.180	771.920

4.1.5 Vervanging investeringen en kapitaallasten investeringen

De noodzakelijke investeringen in hardware (waaronder laptops en mobiele apparatuur) zijn inmiddels gerealiseerd. De vervanging van de mobiele apparatuur is voorzien in 2022 en de vervanging van de laptops in 2023.

Omdat het beschikbare krediet nagenoeg is benut dient het Algemeen Bestuur voor de toekomstige vervangingsinvesteringen een nieuw investeringskrediet beschikbaar te stellen. Hiertoe zal bij Voorjaarsnota 2022 een voorstel worden gedaan.

In 2014 heeft het AB de Nota reserves en voorzieningen vastgesteld en in 2016 de Nota Weerstandsvormogen en risicomanagement. Beide zijn aan een herziening toe en worden geïntegreerd tot één nota. Gelijktijdig wordt een Nota activerings- en afschrijvingsbeleid opgesteld. In het AB van november 2021 worden de beide nota's ter vaststelling aan het AB aangeboden.

5 Besluit Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de omgevingsdienst Haaglanden;

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 10 november 2021;

BESLUIT:

1. In te stemmen met de wijzigingen voortvloeiende uit de Najaarsnota 2021 (zoals vermeld in paragraaf 3.1.2).

Aldus besloten in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur op 24 november 2021.

De secretaris,

De voorzitter,

Mr. C. van der Kamp

Drs. ing. R.C. Paalvast

6 Bijlagen

6.1 Exploitatieoverzicht

Tabel 13 Exploitatieoverzicht

Hoofdkostensoort	Begroting na VJN	Administratieve wijziging	NJN 2021	Begroting na NJN	Realisatie	Verplichtingen	Totaal	Prognose	Verschil t.o.v. prognose
Personeelslasten	22.112.200	200.100	254.000	22.566.300	13.743.132	1.905.221	15.648.353	22.917.300	-351.000
Kapitaallasten	675.800	0	0	675.800	675.727	0	675.727	675.800	0
Materiële kosten	4.034.700	53.200	4.300	4.092.200	2.028.111	631.905	2.660.016	4.243.200	-151.000
Onvoorzien	45.800	0	0	45.800	0	0	0	0	45.800
TOTAAL LASTEN	26.868.500	253.300	258.300	27.380.100	16.446.970	2.537.126	18.984.096	27.836.300	-456.200
Deelnemersbijdragen	-25.772.500	-240.800	0	-26.013.300	-25.942.688	-49.000	-25.991.688	-26.515.300	502.000
Overige opbrengsten	-178.200	100	-258.300	-436.400	-320.277	0	-320.277	-436.400	0
Additionele projecten	-917.800	-12.600	0	-930.400	0	0	0	-930.400	0
TOTAAL BATEN	-26.868.500	-253.300	-258.300	-27.380.100	-26.262.965	-49.000	-26.311.965	-27.882.100	502.000
SALDO LASTEN EN BATEN	0	0	0	0	-9.815.995	2.488.126	-7.327.869	-45.800	45.800
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TOTAAL RESULTAAT	0	0	0	0	-9.815.995	2.488.126	-7.327.869	-45.800	45.800

Lasten

1. Personeelslasten

De post personeel bestaat uit de salariskosten van het eigen personeel, de inhuur van derden, opleidingskosten en algemene personeelskosten. De algemene personeelskosten bestaan uit o.a. de kosten voor woon-werkverkeer, overwerk, wachtdienstvergoedingen, kosten BHV, kosten arbodienst, kosten personeelsvereniging en kosten ondernemingsraad.

De post personeelslasten is ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 van € 22.112.200 met € 454.100 gestegen naar € 22.566.300:

• Intensivering Natuurbeschermingswet soortenbescherming PZH (personele lasten; adm.)	€	115.100
• Intensivering geluidvergunningen Den Haag (personele lasten; adm.)	€	35.400
• Intensivering progr. aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie PZH (personele lasten; adm.)	€	14.600
• Inkoop beheer Azure (adm.)	€	35.100
• Correctie dwangsommen (adm.)	€	-/- 100
• Tijdelijke vervanging i.v.m. arbeidsongeschiktheidsuitkering, zwangerschappen en ziekte, detachering en transitievergoedingen mei t/m augustus	€	246.600
• Verhoging inhuurbudget i.v.m. deelname werkgroep IPO (personele lasten)	€	2.900
• Verhoging inhuurbudget deelname begeleidingscommissie Kennisbundels (personele lasten)	€	4.500
Totaal stijging personeelskosten	€	450.900

De post personeelslasten is als volgt verdeeld:

• Salariskosten	€	17.115.600
• Inhuur derden/inkoop diensten (inclusief inhuur ICT)	€	4.329.300
• Opleidingskosten	€	475.600
• Algemene personeelskosten	€	642.600
Totaal personeelskosten	€	22.563.100

2. Kapitaallasten

Geen wijzigingen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021.

3. Materiële kosten

De materiële kosten zijn ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 met € 57.500 gestegen van € 4.034.700 naar € 4.092.200:

• Intensivering Natuurbeschermingswet soortenbescherming PZH (materiële lasten; adm.)	€	55.100
• Intensivering geluidvergunningen Den Haag (materiële lasten; adm.)	€	13.600
• Intensivering progr. Aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie PZH (materiële Lasten; adm.)	€	7.000
• Inkoop beheer Azure (adm.)	€	-/- 35.100
• Correctie dwangsommen	€	800
• Aanvulling additionele opdracht IOV cluster 2 PGS (adm.)	€	3.900
• Additionele opdracht IOV cluster 3 Externe veiligheid (materiële lasten; adm.)	€	8.700
• Inzet werkgroep IPO (materiële lasten)	€	1.300
• Deelname begeleidingscommissie Kennisbundels (materiële lasten)	€	<u>2.200</u>
Totaal stijging materiële kosten	€	57.500

De post materiële kosten is als volgt verdeeld:

• Huisvesting	€	745.600
• ICT	€	1.151.200
• Vervoerskosten	€	123.500
• Diverse bedrijfskosten	€	1.141.500
• Additionele opdrachten	€	<u>930.400</u>
Totaal materiële kosten	€	4.092.200

4. Onvoorzien

De post onvoorzien van € 45.800 is niet gewijzigd.

Baten

5. Deelnemersbijdragen

De deelnemersbijdrage stijgt ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 van € 25.772.500 met € 240.800 naar € 26.013.300:

• Vergunningen Natuurbeschermingswet soortenbescherming 2021 PZH (adm.)	€	170.200
• Vergunningen geluid APV Den Haag (adm.)	€	49.000
• Programmatische aanpak ZZS, Afval en Circulaire Economie (adm.)	€	<u>21.600</u>
Totaal stijging deelnemersbijdrage	€	240.800

Van de totale bijdrage van € 26.013.300 wordt € 319.300 incidenteel gefinancierd uit de balanspost Nacalculatie.

6. Overige opbrengsten

De overige opbrengsten stijgen ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 met € 258.200:

• Correctie dwangsommen (adm.)	€	-100
• Opbrengst WGA/IVA-uitkering	€	41.100
• Opbrengst in bijdragen loonkosten zwangerschappen en invorderingskosten t/m juni	€	25.600
• Opbrengst in bijdrage loonkosten zwangerschappen en transitievergoeding t/m aug.	€	180.700
• Bijdrage in deelname werkgroep IPO	€	4.200
• Bijdrage in begeleidingscommissie Kennisbundels	€	<u>6.700</u>
Totaal stijging overige opbrengsten	€	258.200

7. Additionele projecten

Ten opzichte van de Voorjaarsnota 2021 heeft een administratieve aanvulling plaatsgevonden. Het betreft een aanvulling van de opdracht IOV cluster 2 PGS die van € 37.000 met € 3.900 is verhoogd naar € 40.900 en een additionele opdracht IOV cluster 3 Externe Veiligheid van € 8.700.

Programma Toetsing en Vergunningverlening:

1. Project advisering BRIKS	€	50.000
2. Project werkplan Spoed en Nazorg	€	774.000
3. Project Impuls Omgevingsveiligheid, cluster 2 PGS	€	40.900

4. Project Impuls Omgevingsveiligheid, cluster 3 Externe Veiligheid	€ 8.700
Totaal additionele opdrachten T&V	€ 876.300

Programma Toezicht en Handhaving:

5. Project E-PRTR	€ 6.800
6. Project advisering BRIKS	€ 50.000
Totaal additionele opdrachten T&H	€ 56.800

Totaal additionele opdrachten	€ 921.700
-------------------------------	-----------

In onderstaande tabel 14 is een overzicht van de uitputting additionele opdrachten opgenomen.

Tabel 14 Additionele opdrachten

Opdrachtgever	Projecten	Totaal				
		Opdracht	Realisatie	Verplichting	Totaal	Restant
PZH	E-PRTR	6.800	6.756	0	6.756	44
PZH	Advisering BRIKS gemeenten	100.000	6.008	9.449	15.456	84.544
Omgevingsdienst NL	Impuls Omgevingsveiligheid (cluster 2 PGS)	40.900	8.182	0	8.182	32.718
PZH	Impuls Omgevingsveiligheid (cluster 3 EV en 4)	8.700	8.575	0	8.575	125
PZH	Werkplan Spoed en Nazorg	774.000	135.095	139.969	275.065	498.935
	Opdracht additionele opdrachten 2021	930.400	164.615	149.418	314.034	616.366

8. Mutatie reserves

Er hebben geen mutaties plaatsgevonden.

6.2 Output T&V eerste acht maanden 2021

6.2.1 Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's) T&V

1. Tijdigheid

Een indicator tijdigheid van de taakuitvoering is ODH-breed uitgewerkt voor de procedures waarvoor wettelijk vastgestelde termijnen gelden. Hierbij is onderscheid gemaakt in reguliere en uitgebreide procedures. Voor deze indicator geldt geen vastgestelde norm.

In de achterliggende maanden zijn twee essentiële systemen vervangen die de informatie leveren voor de KPI tijdigheid, te weten het zaakstelsel en het BI-systeem. Geconstateerd is dat de synchronisatie en afstemming tussen deze systemen in de nieuwe situatie nog niet optimaal verloopt en verbetering behoeft. De periode tot oplevering van de najaarsnota was onvoldoende om deze verbetering te bewerkstelligen en de informatie over de tijdigheid te valideren. Om die reden wordt deze KPI bij uitzondering niet in de Najaarsnota opgenomen. Uitgangspunt is dat genoemde verbetering bij de jaarrekening is doorgevoerd en op dat moment deze KPI weer kan worden gerapporteerd.

2. Bezwaar- en beroepszaken

Het totaal aan bezwaar- en beroepszaken voor de ODH als geheel (concernniveau) levert het onderstaande overzicht. Het betreft voor het overgrote deel (84%) provinciale dossiers op het gebied van de Groene wetgeving. De twee gegronde beroepszaken hebben betrekking op het provinciale (groene) werkveld beheer en schadebestrijding. De deels gegronde (hoger) beroepszaak op concernniveau heeft betrekking op een gemeentelijk vuurwerkverkoopdossier.

Tabel 15 Overzicht bezwaar- en beroepszaken in de maanden januari tot en met augustus 2021

Programma T&V	2021		
	Bezwaar	Beroep	Hoger beroep
Ongegrond	7	1	1
Gegronnd		2	
Ingestemd met rechtstreeks beroep		1	2
Niet-ontvankelijk/deels gegronnd			1
Niet-ontvankelijk	6		
Ingetrokken	11	4	
Ingetrokken/afgewezen	1		
Totaal	25	8	4

6.2.2 Raming en realisatie uitgevoerde taken T&V

Taak/Product	PDC Code	Kental	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Milieu-inrichtingen						
Oprichtingsvergunning niet-complex	R01.1	60	5	300	3	91
Oprichtingsvergunning complex	R01.1	150	4	600		
Revisievergunning	R01.2	250	3	750	18	883
Veranderingsvergunning niet-complex	R01.3	80	11	880	6	519
Veranderingsvergunning complex	R01.3	250	1	250	2	108
Milieuneutrale veranderingsvergunning	R01.4	40	17	680	12	645
Omgevingsvergunning BRIKS	R27.1	60	3	180	2	360
Regie Briks				350		102
Intrekingsbesluit Wm	R01.6/R01.7	24	2	48	6	183
Geactualiseerde vergunning	R01.8	60	38	2.280	8	1.000
Actualisatietoets vergunningen	R07.1			475		243

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Milieu-inrichtingen						
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (Wm)	R02.1/R02.2	24	7	168	5	97
Behandeling melding activiteitenbesluit	R03.1	10	572	5.720	384	3.243
Behandeling melding indirecte lozing/Bibi	R09.1/R18.1	12	104	1.248	124	1.342
Maatwerkvoorschrift Wm / indirecte lozing	R04.1/R04.2	24	122	2.928	63	1.672
Gelijkwaardigheidsbesluit	R05.1			275		9
Besluit verplichting Activiteitenbesluit	R06.1/R06.2/R06.3	16	1	16		
Behandeling sloopmelding zonder asbest	R28.1	8	1	8	2	10
Behandeling eenvoudige asbestmelding (sloop)	R28.1	0,75	3.541	2.656	1.614	1.892
Behandeling reguliere asbestmelding (sloop)	R28.1	1,50	1.135	1.703	739	1.365
Behandeling kennisgeving mobiele puinbreker	R08.2	8	18	144	16	120
Vuurwerkontbrandingstoestemming	R10.1	32	20	640	3	194
Behandeling vuurwerk melding	R11.1/R11.2	16	29	464	2	76
Verlening vuurwerkverkoopvergunningen	R10.2	16	5	80	1	81
Bijzondere toestemming laden en lossen vuurwerk	R10.3	6	13	78		
Toetsing en advies Wm	R03.1/A01.5	12	240	2.880	168	2.002
Toetsing en advies asbest	R03.1/A01.5	6	1	6		
Vooroverleg Wm	A03.1	40	31	1.240	29	1.126
Vooroverleg asbestmelding (sloop)	A03.1	12	1	12	3	10
Beheer milieu-informatie inrichtingen	D11.1			0	1	
Administratieve handhaving Wm	H01.1	8	5	40		117
Totaal Milieu-inrichtingen			5.930	27.098	3.211	17.490
Bodembescherming en -kwaliteit						
Beschikking bodemsanering	R13.1	16	215	3.440	142	2.147
Behandeling melding wijziging saneringsplan	R13.1	6	6	36	4	19
Behandeling BUS-melding	R14.1	10	230	2.300	155	1.778
Behandeling melding Besluit bodemkwaliteit	R15.1/R15.2	4	715	2.860	428	1.433
Toetsing bodem	T08.1/A01.5	6	1.705	10.230	964	6.816
Coördinatie bodemsanering	D03.1			1.010		707
Advies bodem	A01.5	6	419	2.514	213	968
Vergunning ontgroning niet-complex	R16.1	60	2	120	1	40
Vergunning ontgroning complex	R16.1	175		0	1	3
Toetsing ontgroning (vrijstelling/advies)	A01.5	16	10	160	8	150
Advies ontgroning	A01.5	16	5	80	1	33
Vergunning grondwateronttrekking en -opslag	R19.1	60	50	3.000	42	3.671
Intrekkingsbesluit grondwateronttrekking en opslag	R19.1	20	10	200	2	10
Omgevingsvergunning beperkte milieutoets bodemenergie	R02.3	32	6	192	2	33
Behandeling melding Blbi-bodemenergie	R18.1	16	104	1.664	72	406
Maatwerkvoorschrift Blbi-bodemenergie	R04.1/R04.2	32		0		
Advies WKO	A01.5	12	36	432	10	338
Toetsing WKO	A01.5	20	10	200		
Advies Mijnbouw wet	A01.5	40	25	1.000	16	923
Informatie-ontsluiting Landelijk grondwaterregister	D11.1			1.000		1.926
Ontheffing PMV	R20.1	40	45	1.800	31	1.342
Melding PMV	R20.1	8	75	600	40	238
Toetsing PMV Wabo	A01.5	8	10	80	4	30
Advies PMV	A01.5	12	76	912	72	1.056
Vooroverleg water/ontgroning/Pmv	A03.1	40	65	2.600	87	2.347
Vooroverleg bodem	A03.1	12	28	336	21	224
Administratieve handhaving Wbb	H01.1	6	30	180	262	240
Implementatie regelgeving/beleid Bodem				50		
Implementatie regelgeving/beleid Ontgroning/(grond)water/PMV				50		
Totaal Bodembescherming en -kwaliteit			3.877	37.046	2.578	26.878

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Natuurbescherming						
Advies Natura 2000	A01.5	12	150	1.800	185	974
Advies Beheer en schadebestrijding (BS)	A01.5	32	3	96	2	65
Advies Soortenbescherming (SB)	A01.5	12	60	720	49	718
Advies Houtopstanden (HO)	A01.5	16	2	32		
Advies Natuurschoonwet (NS)	A01.5	8	20	160	24	55
Bestuurlijk rechtsoordeel Natura 2000	R24.1	24	2	48	3	9
Bestuurlijk rechtsoordeel SB	R24.1	12	2	24	1	21
Bestuurlijk rechtsoordeel HO	R24.1	12		0	1	6
Toetsing Natura 2000	A01.5	12	20	240	24	235
Toetsing Faunabeheerplan	A01.5	24		0		
Toetsing Beheerplan Natura 2000	A01.5	20		0		
Toetsing BS	A01.5	24		0		
Toetsing SB	A01.5	12	25	300	17	203
Opdracht BS	R21.1	40	5	200	4	104
Ontheffing BS	R21.2	40	15	600	7	539
Ontheffing SB niet-complex	R21.2	40	140	5.600	120	6.953
Ontheffing SB complex	R21.2	60	120	7.200	13	2.394
Ontheffing SB Onderzoek/Onderwijs	R21.2	24	2	48		
Ontheffing SB uitzetten of herinvoeren	R21.2	20		0		
Ontheffing SB vangen of onder zich hebben	R21.2	24	1	24		
Ontheffing SB tijdelijke natuur	R21.2	20	1	20		
Ontheffing HO meldingsplicht	R21.2	20	1	20		
Ontheffing HO herplantplicht (compensatie)	R21.2	32	1	32	1	29
Ontheffing HO realisatietermijn herplant	R21.2	10	1	10	1	7
Ontheffing HO vervangen niet aangeslagen herplant	R21.2	12		0		
Vergunning Wnb Natura 2000 niet complex	R22.1	24	150	3.600	52	1.319
Vergunning Wnb Natura 2000 complex	R22.1	60	2	120		164
Intrekken vergunning Wnb Natura 2000	R22.1	20	2	40	1	89
Melding HO	R03.1			200		128
VVGB Natura 2000 niet complex	R23.1	24	5	120	5	57
VVGB Natura 2000 complex	R23.1	60	2	120	9	287
VVGB SB niet-complex	R23.1	40	5	200	3	77
VVGB SB complex	R23.1	60	2	120	1	14
Vooroverleg Natura 2000	A03.1	24	60	1.440	108	785
Vooroverleg BS	A03.1	24	2	48	1	3
Vooroverleg SB	A03.1	16	80	1.280	167	729
Implementatie natuurbescherming en beheerplannen				6.730		5.421
Totaal Natuurbescherming			881	31.192	799	21.385

Vervolg T&V

Taak/Product	PDC Code	Ken- tal	Totaal planning		Totaal realisatie	
			Aantal	Uren	Aantal	Uren
Geluid, Lucht, EV						
Samengesteld advies geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	24	44	1.056	35	884
Samengestelde toets geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	16	38	608	41	652
Enkelvoudig advies geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	12	129	1.548	45	400
Enkelvoudige toets geluid, lucht, externe veiligheid	A01.5	12	445	5.340	303	4.554
Enkelvoudig advies geluid evenementen	A01.5	8	7	56	3	74
Enkelvoudig advies geluid APV	A01.5	5	100	500	74	850
Zonebeheer industrielawaai	D04.1			500		315
Beschikkingen hogere waarde	R25.1	24	44	1.056	13	326
Ontheffing Route Gevaarlijke Stoffen	R12.1	16	3	48	1	37
Beheer monitoringstool (luchtkwaliteit)	D08.1			25		12
Advies milieu quickscan	A01.5	12	10	120	1	8
Advies/toetsing MER	A04.1/A04.2	32	8	256	9	319
Toetsing onderzoek MER-beoordeling	A04.3	40	17	680	33	1.238
Vooroverleg Milieu en RO	A03.1	32	1	32	4	271
Inpassing bedrijf	D04.3	10		0		
Totaal Geluid, Lucht, EV			846	11.825	562	9.940
Overige taken						
Advies/ondersteuning OG en Beleidsafdeling OG (diverse werkvelden)	A01.3			3.265		1.123
Relatiebeheer	D14.1			800		223
Deelname crisisorganisatie	D16.1			225		13
Behandeling Wob-verzoek	D15.1	32	7	224	12	488
Bezwaar en Beroep	J0.01 t/m J02.4	60	57	3.420	37	2.212
Helpdesk loket / informatie-ontsluiting	D09.1			9.365		7.017
Planning & Control	D24.1			3.350		3.422
Voorbereiding Omgevingswet				5.200		3.463
Specifieke Projecten en/of niet benoemde taken (diversen)				2.345		662
Totaal Overige taken			64	28.194	49	18.623
Afrondingsverschil				0		1
Totaal			11.598	135.355	7.199	94.317

6.3 Output T&H eerste acht maanden 2021

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Categorie	Ken-tal	Totaal planning		Totaal realisatie		KPI's	
				Aantal	Uren	Aantal	Uren	% naleving na 1e controle	Handhavingsverzoek bezwaar en beroep
Toezicht - Controle Inrichting (preventief)									
T01.5 Integrale controle	Wm-regulier integraal	1	8		0	128	1.306		69%
		2	12	810	9.720	322	4.600		60%
		3	16	268	4.288	123	2.168		41%
		4	23	173	3.979	83	1.624		52%
		4	67	20	1.340	7	345		13%
		pzh	12	201	2.412	142	1.484		73%
	Gestapeld toezicht		12	427	5.124	235	3.380		29%
T01.6 Opleveringscontrole	Opleveringscontrole		14	36	504	6	93		33%
T03.1 Inventarisatie bedrijven	Inventarisatie bedrijven		9	330	2.970	287	2.538		72%
T01.4 Deelcontrole	Asbest		5	248	1.240	79	1.503		37%
	Assimilatie		9	20	180	4	101		25%
	Energie/duurzaamheid		13	105	1.365	42	584		33%
	Externe veiligheid		5	1	5	1	11		100%
	Grondwater onttrekking		12	20	240	6	85		83%
	Indirecte lozingen		12	8	96	8	66		20%
	Meten/Verificatie		10	4	40	1	9		0%
	Nazorg stortplaatsen		32	14	448	3	192		67%
	Thema controle Afvalbeheer		9				9		100%
	Thema controle Afvalstoffen		9				7		100%
	Thema controle Afvalwater		9				36		33%
	Thema controle Asbestdaken		9						
	Thema controle Bodem		9						
	Thema controle Datakwaliteit		9				354		63%
	Thema controle Duurzaamheid		9	333	2.997				
	Thema controle Installatieboek		9						
	Thema controle Koeling-Energieverbruik		9						
	Thema controle Limiter		9				25		100%
	Thema controle Opslag stoffen		9				8		0%
	Thema controle Propaan		9				150		8%
Thema controle Stookinstallaties		9				6			
	Vuurwerkopslag		11	219	2.409	143	933		100%
	WKO-afdichting		7	5	35	4	30		100%
	WKO-boorcontrole		12	20	240	16	238		94%
	WKO-gesloten		9	39	351	24	314		83%
	WKO-regulier		12	150	1.800	61	820		36%
	WKO-Start-Up		18	20	360	7	95		29%
T01.1 Administratieve controle	Administratief toezicht		6	97	582	10	136		70%
	Administratief informatieplicht		1	1.155	1.155	734	1.518		
	Administratief asbest		3	141	423	76	768		
Totaal Toezicht - Controle Inrichting (preventief)				4.864	44.303	2.599	25.536		
Toezicht - Overig									
T05.1 Beoordeling rapportage verplichting	Programma van eisen upd		12	13	156	3	45		67%
	Nattekoeltorens		7	53	371	44	558		86%
	WKO-administratief		6	550	3.300	461	3.627		67%
T05.2 Beoordeling E-PRTR-rapportage	E-PRTR		10	18	180	18	258		72%
T04.1 Controle mobiele puinbreker	Mobiele puinbreker		11	14	154	17	225		71%
T04.2 Controle vuurwerkevenement	Vuurwerkevenement		20	60	1.200	2	9		100%
T03.3 Gebiedscontrole specifieke wetgeving	Controle PMV		10	12	120	2	17		100%
Totaal Toezicht - Overig				720	5.481	547	4.739		
Overlast									
T06.1 Klachtbehandeling milieu	Afval		2						
	Geluid		2				628		
	Geur		2				298		
	Licht		2	2.370	4.740		31	1.651	
	Opslag		2						
	Verontreiniging		2				34		
	Overig		2				159		
T07.1 Behandeling voorvalmelding	Ongewoon voorval		2	103	206	62	183		
H05.1 Besluit op handhavingsverzoek			40	22	880	19	699		10 afgewezen; 2 deels afgewezen/deels toegewezen; 1 niet-ontvankelijk
T01.2 Aspectcontrole	Handhavingsverzoek		9	13	117	5	16		100%
	Melding overlast (klacht)		9	1.114	10.026	618	9.060		28%
	Ongewoon voorval		9	86	774	24	269		100%
	Ongewoon voorval - asbest		9		0	6	87		
T12.1 Controle geluidhinder	Evenementen		20	67	1.340	2	82		
T12.1 Controle geluidhinder	Overig		15	5	75		1		
Totaal Overlast				3.780	18.158	1.886	12.048		

Vervolg T&H

Bodembescherming en -kwaliteit									
T09.1 Controle bodemsanering Wbb	Bodemsanering ernstig	16	145	2.320	73	1.605	70%		
	Bodemsanering niet ernstig	15	40	600	16	379	50%		
	Nazorglocatie actief	35		0					
T09.2 Controle bodemsanering niet-Wbb	Nazorglocatie passief	15	16	240	6	113	83%		
	Herstelplicht Wm	13	21	273	7	91	57%		
T09.4 Controle toepassing grond- en bouwstoffen	Tanksaneringen ondergronds	11	32	352	19	312	68%		
	Besluit Bodemkwaliteit	13	170	2.210	101	1.638	54%		
T09.5 Controle ontgrondingen	Ontgrondingen	11	1	11					
T09.6 Controle lozen buiten inrichting	Lozingen buiten inrichting	13	12	156	9	109	56%		
T10.1 Gebiedscontrole bodembescherming	Gebiedscontrole bodembescherming	14	11	154	6	102	0%		
Totaal Bodembescherming en -kwaliteit			448	6.316	237	4.349			
Bouw en gebruik									
T13.1 Controle BRKS	BRKS (toezicht)	35	9	315	1	61			
T14.1 Controle brandveilig gebruik	Brandveilig gebruik	25	9	225	4	17			
Totaal Bouw en gebruik			18	540	5	78			
Toezicht - Controle Inrichting (repressief)									
T02.3 Hercontrole	Asbest	5	119	595	22	142			
	Assimilatie	7	3	21	1	6			
	Besluit Bodemkwaliteit	8	25	200	2	21			
	Bodemsanering ernstig	11	10	110	3	41			
	Bodemsanering niet ernstig	9	3	27		50			
	Brandveilig gebruik	6		0	1	8			
	BRKS (toezicht)	6		0	1	11			
	Energie/duurzaamheid	7	24	168	20	164			
	E-PRTR	8	2	16	2	15			
	Externe veiligheid	6		0					
	Gestapeld toezicht	6	191	1.146	181	1.426			
	Grondwater onttrekking	8	2	16					
	Handhavingverzoek	7	4	28					
	Herstelplicht Wm	9	2	18					
	Indirecte lozingen	7	3	21		1			
	Inventarisatie bedrijven	6	103	618	84	650			
	Lozingen buiten inrichting	6		0					
	Melding overlast (klacht)	8	126	1.008	61	493			
	Meten/Verificatie	10		0	1	16			
	Mobiele puinbreker	6	1	6					
	Nattekoeltorens	6		0	1	8			
	Nazorg stortplaatsen	7	1	7					
	Ongewoon voorval	7	8	56	2	13			
	Opleveringscontrole	6	6	36	1	12			
	Programma van eisen upd	7	3	21					
	Tanksaneringen ondergronds	6	2	12	1	10			
	Thema controle Acceptatiebeleid	6							
	Thema controle Afvalbeheer	6							
	Thema controle Afvalstoffen	6			8	57			
	Thema controle Afvalwater	6			13	98			
	Thema controle Duurzaamheid	6							
	Thema controle Koeling-Energieverbruik	6							
	Thema controle Limiter	6			4	40			
	Thema controle Opslag stoffen	6			15	132			
	Thema controle Propaan	6			7	45			
	Thema controle Stookinstallaties	6			4	38			
	Thema controle Veiligheid	6							
	Thema controle WEEELABEX	6							
	Thema controle Installatieboek	6							
	Thema controle Datakwaliteit	6			1	5			
	Vuurwerkopslag	6	35	210	4	22			
	WKO	WKO-administratief	5	100	500	38	281		
		WKO-afdichting	4	1	4				
		WKO-boorcontrole	4	3	12				
		WKO-gesloten	5	1	5	4	29		
		WKO-regulier	7	50	350	11	74		
		WKO-Start-Up	7	8	56	6	56		
Wm-regulier integraal		1	6	0	8	58			
		2	8	162	1296	122	993		
		3	8	54	432	57	495		
		4	9	52	468	52	565		
		6		0	4	28			
T02.1 Administratieve controle repressief	Administratief toezicht	5	33	165	22	152			
	Administratief toezicht asbest	3	55	165	36	252			
	Administratief toezicht informatieplicht	5	297	1.485	49	374			

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Categorie	Kent	Totaal planning		Totaal realisatie		% naleving na 1e controle	KPI's Handhavingsverzoek bezwaar en beroep
				Aantal	Uren	Aantal	Uren		
T02.1 Administratieve controle repressief	Administratief toezicht		5	33	165	22	152		
	Administratief toezicht asbest		3	55	165	36	252		
	Administratief toezicht informatieplicht		5	297	1.485	49	374		
T02.4 Sanctiecontrole	Administratief toezicht		6	10	60	2	17		
	Administratief asbest		3	5	15	23	152		
	Administratief informatieplicht		6	73	438				
	Asbest		5	15	75	5	30		
	Assimilatie		7	12	84	5	64		
	Besluit Bodemkwaliteit		6	1	6				
	Bodemsanering ernstig		10	2	20	1	20		
	Bodemsanering niet ernstig		6		0		35		
	Brandveilig gebruik		4		0	1	63		
	Energie/duurzaamheid		7	8	56				
	E-PRTR		4	1	4				
	Externe veiligheid		6		0				
	Gestapeld toezicht		7	62	434	64	543		
	Grondwater onttrekking		6		0				
	Handhavingsverzoek		6	2	12				
	Herstelplicht Wm		6	3	18	1	10		
	Indirecte lozingen		6		0	1	9		
	Inventarisatie bedrijven		6	21	126	9	66		
	Melding overlast (klacht)		6	98	588	52	423		
	Meter/Verificatie		6		0		5		
	Mobiele puinbreker		6		0				
	Nattekoeltorens		6		0	1	6		
	Nazorg stortplaatsen		6		0				
	Ongewoon voorval		6		0	1	9		
	Opleveringscontrole		6	1	6	1	17		
	Thema controle Afvalbeheer		6						
	Thema controle Afvalstoffen		6			5	43		
	Thema controle Afvalwater		6			6	49		
	Thema controle Asbest		6						
	Thema controle Koeling-Energieverbruik		6						
	Thema controle Limiter		6						
	Thema controle Opslagtanks-Wasplaatsen		6						
	Thema controle Opslag stoffen		6	33	198	5	32		
	Thema controle Propaan		6			3	20		
	Thema controle Stookinstallaties		6			1	17		
	Thema controle Veiligheid		6						
	Thema controle WEEELABEX		6				1		
	Thema controle Installatieboek		6						
	Thema controle Datakwaliteit		6			3	24		
	Vuurwerkopslag		6	7	42	11	81		
	WKO-administratief		5	10	50	4	29		
	WKO-afdichting		7		0				
	WKO-boorcontrole		7		0				
WKO-gesloten		6		0					
WKO-regulier		7	5	35	6	47			
WKO-Start-Up		7	1	7					
Wm-regulier		8	70	560	71	675			
Totaal Toezicht - Controle Inrichting (repressief)				2.017	12.640	1.131	9.368		
Handhaving									
H01.1a Handhavingsbesluit - Voornemen last onder dwangsom			12	362	4.344	230	2.759		
H01.1b Handhavingsbesluit - Last onder dwangsom			9	224	2.016	130	1.221		
H01.1c Handhavingsbesluit - Voornemen bestuursdwang			45		0				
H01.1d Handhavingsbesluit - Last onder bestuursdwang			45		0				
H02.1 Bestuursdwang ten uitvoer leggen			45		0				
H02.1a Last onder bestuursdwang - Invorderen			9		0				
H02.1b Last onder bestuursdwang - Intrekken			5		0				
H02.2a Last onder dwangsom - Invorderen			9	86	774	21	347		
H02.2b Last onder dwangsom - Intrekken			5	151	755	112	656		
H03.1 Bestuurlijke strafbeschikking milieu			17	30	510	13	260		
H04.1 Proces verbaal			15	21	315	6	203		
Totaal Handhaving				874	8.714	512	5.446		
Bezwaar & Beroep									
J01.1 Behandeling bezwaar met voorlopige voorziening			45		0				
J01.2 Behandeling bezwaar zonder voorlopige voorziening			40	39	1.560	18	693		12 ongegrond; 3 niet-ontvankelijk; 2 deels gegrond/deels ongegrond; 1 ingetrokken
J02.1 Behandeling beroep met voorlopige voorziening			55		0		13		
J02.2 Behandeling beroep zonder voorlopige voorziening			50	8	400	7	49		2 ongegrond; 1 niet-ontvankelijk; 4 ingetrokken
J02.3 Behandeling hoger beroep met voorlopige voorziening			55		0				
J02.4 Behandeling hoger beroep zonder voorlopige voorziening			50	1	50				
Totaal Bezwaar & Beroep				48	2.010	25	755		

Vervolg T&H

Taak/Product	Onderdeel hoofdzaak	Categorie	Kentel	Totaal planning		Totaal realisatie		% naleving na 1e controle	KPI's Handhavingsverzoek bezwaar en beroep
				Aantal	Uren	Aantal	Uren		
Advisering									
A01.3 Advies milieu-aspecten beleid bevoegd gezag			17	17	289	13	303		
A01.4 Advies milieu-aspecten calamiteit			17	8	136	1	16		
A01.5 Advies milieu-aspecten taakuitoefening bevoegd gezag			17	31	527	31	446		
A02.1a Beleidsadvies Milieu					2.000		270		
A02.1b Beleidsadvies Omgevingswet					1.835		1.316		
Totaal Advisering				56	4.787	45	2.351		
Overige taken									
D09.1 Helpdesk					1.610		1.201		
D10.1 Meldkamer					1.929		1.167		
D11.1 Informatie-ontsluiting					4.030		3.068		
D14.1 Relatiebeheer					986		373		
D15.1 Behandeling WOB-verzoek			15	9	135	5	84		
D16.1 Daelname crisisorganisatie					685		65		
D19 Permanente meting					80				
D13 Project bevordering milieubewustzijn	Energie/duurzaamheid				0				
Specifieke projecten	Coördinatie vuurwerkopslag/evenementen				235		259		
	Project ZZS rapportage (in E-prtr)				100		261		
	Project Assimilatie onderzoek				120		19		
	Project Bedrijfsafval Den Haag				500		3		
	Project Warme overdracht bodemtaken				200				
	Project Brancheplannen				100		28		
	Project Circulaire Economie				200		107		
	Project Dashboard energiebesparing en verduurzaming				150		91		
	Project Gebiedsgericht meten/monitoren ELK				100		27		
	Project Ketentoezicht				1.500		834		
	Project Lachgas opslagen				325		29		
	Project Lozingen uit WKO-installaties				200		11		
	Project Netwerkvorming nieuwe energie				200		33		
	Project PFAS (depots)				250		77		
	Project Propaantanks (communicatie)				70				
	Project Stookinstallaties (communicatie)				115		33		
	Project Versterken inzicht Scheveringen haven						8		
	Project Zuiveringsplicht (communicatie)				70		39		
	Project Datakwaliteit Corona				0		769		
	Progr. aanpak ZZS, afval en circulaire economie				70				
	Nader te bepalen project				836				
Totaal Overige taken				9	14.796	5	8.586		
Afrendingsverschil									
Totaal					12.834	117.745	6.992	73.256	

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 4b. Ontwerp Nota investeren, waarderen en afschrijven ODH

In artikel 8 van de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden zijn regels opgenomen over de wijze van activeren en afschrijven en de te hanteren afschrijvingstermijnen van de activa die bij de ODH in gebruik zijn. In de nu voorliggende nota Investeren, waarderen en afschrijven vindt een nadere uitwerking plaats.

De nota treedt in werking per 1 januari 2022 en wordt elke 5 jaar geactualiseerd.

Bijlagen

Ontwerp Nota investeren, waarderen en afschrijven ODH 2021

Voorstel

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor de Ontwerp Nota investeren, waarderen en afschrijven ODH 2021 vast te stellen.

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

**Nota investeren, waarderen en afschrijven
Omgevingsdienst Haaglanden 2021**

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Relevante wet- en regelgeving	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Investeren en activeren	4
2.1	Investeren	4
2.2	Activeren	4
2.3	Bruto en netto activeren.....	4
2.4	Ondergrens activering (omvangscriterium)	4
2.5	Verschillende soorten activa.....	4
2.5.1	Immateriële vaste activa	4
2.5.2	Materiële vaste activa	5
2.5.3	Financiële vaste activa	6
3	Waarderen	7
3.1	Waardering	7
3.2	Waarderingsgrondslagen.....	7
3.3	Afwaarderen en desinvesteren	7
4	Afschrijven	9
4.1	Methode van afschrijven.....	9
4.2	Moment starten van afschrijving	9
4.3	Afschrijvingstermijn	9
4.4	Componentenbenadering	10
4.5	Boekwinst en restwaarde.....	10
5	Procedures	11
5.1	Autorisatie investeringsbegroting en investeringskredieten	11
5.2	Overschrijding investeringskrediet.....	11
5.3	Informatieverstrekking	11
6	Slotbepalingen.....	12
6.1	Inwerkingtreding	12
6.2	Geldigheidsduur.....	12
6.3	Citeertitel.....	12
7	Bijlagen.....	13
7.1	Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden.....	13
7.2	Overzicht investeringen 2021 – 2025	13

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In artikel 8 van de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden zijn regels opgenomen over de wijze van activeren en afschrijven en de te hanteren afschrijvingstermijnen van de activa die bij de ODH in gebruik zijn. In de nu voorliggende nota vindt een nadere uitwerking plaats.

1.2 Doelstelling

De doelstelling van deze nota is het formuleren van beleid en vastlegging van uniforme regels ten aanzien van:

- Investeren en activeren;
- Waarderen;
- Afschrijven.

1.3 Relevante wet- en regelgeving

De volgende wet- en regelgeving is in acht genomen bij de opstelling van deze nota:

- Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden;
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- Notitie Materiële vaste activa (januari 2020) van de Commissie BBV.

In de tekst wordt verwezen naar de betreffende relevante artikelen van deze wet- en regelgeving.

1.4 Leeswijzer

Na de inleiding in hoofdstuk 1 volgt in hoofdstuk 2 de beschrijving van investeren en activeren en de verschillende soorten activa. Hoofdstuk 3 beschrijft hoe de waardering van deze activa dient te geschieden. In Hoofdstuk 4 is beschreven hoe de afschrijving op deze activa bepaald dient te worden. Hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de procedure.

2 Investeren en activeren

2.1 Investeren

Onder investeren wordt verstaan het vastleggen van vermogen in objecten waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

De investeringen worden op de balans verantwoord. De lasten voortvloeiende uit de investeringen in materiële vaste activa, zoals onderhoud, afschrijvingen, toegerekende rente en verzekeringen, behoren tot de jaarlijkse exploitatielasten.

2.2 Activeren

Onder activeren wordt verstaan het als een bezitting op de balans opnemen van objecten voor eigen gebruik die langer dan één jaar tot de beschikking van de ODH staan.

Conform Artikel 59 van het BBV dienen alle investeringen te worden geactiveerd (vóór 1-1-2017 gold dit alleen voor investeringen met economisch nut), uitgezonderd kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde.

2.3 Bruto en netto activeren

Alle vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd (artikel 62, lid 1 BBV). Dit betekent de bruto-methode. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief moeten op de investering in mindering worden gebracht. Hier is sprake van de netto-methode. Indien het Algemeen Bestuur (AB) heeft besloten tot een bestemmingsreserve dan mag deze reserve niet in mindering worden gebracht op de investering, maar wordt deze gebruikt als dekking van de jaarlijkse uit de investering voortvloeiende kapitaallasten.

2.4 Ondergrens activering (omvangscriterium)

In de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden is de grens waarboven objecten als investeringen worden beschouwd op € 15.000 gesteld.

In de Notitie Materiële vaste activa (januari 2020) van de Commissie BBV is aangegeven dat het niet is toegestaan om de activeringgrens zodanig hoog op te stellen dat hierdoor (bepaalde typen) activa individueel of als verzameling in totaal van materiële opvang buiten de balans worden gehouden.

Uitgangspunt ODH (1): De ODH hanteert als ondergrens voor het activeren van uitgaven een bedrag van € 15.000 excl. BTW. Groepen objecten, waarvan de afzonderlijke uitgaven niet boven de € 15.000 uitkomen, worden wel als investering beschouwd als deze een gelijksoortige functie dienen én de totale waarde van deze samengevoegde objecten minimaal € 15.000 is.

2.5 Verschillende soorten activa

Het BBV onderscheidt 3 soorten vaste activa. Onder de vaste activa worden afzonderlijk opgenomen de immateriële, de materiële en de financiële vaste activa (artikel 33 BBV). Onderstaand worden deze categorieën toegelicht en worden de ten aanzien van deze categorieën voor de ODH gekozen uitgangspunten toegelicht. Tevens wordt toegelicht of de betreffende categorie relevant is voor de ODH.

2.5.1 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden door het BBV als volgt gedefinieerd (artikel 34 BBV):

- kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio;
- kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
- bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio:

In de toelichting op het BBV wordt aanbevolen om deze kosten, zeker als deze relatief van geringe omvang zijn, niet te activeren maar deze in het jaar waarin ze worden gemaakt als exploitatielast op te nemen in de jaarrekening. Indien de kosten wel worden geactiveerd dan mag de afschrijvingsduur maximaal gelijk zijn aan de looptijd van de lening (art. 64 BBV, lid 4).

1. Relevantie voor de ODH: Artikel 8 van de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden bepaalt dat de kosten van het afsluiten van geldleningen direct ten laste van de exploitatie worden gebracht en dat de kosten van agio en disagio lineair worden afgeschreven over de restant looptijd van de betreffende lening.

Uitgangspunt ODH (2): Indien en voor zover hier in de toekomst sprake van zal zijn, zullen de kosten van het afsluiten van geldleningen niet worden geactiveerd maar zullen deze ten laste van het lopend begrotingsjaar of begrotingsjaar van de mutatie komen. De kosten van agio en disagio worden lineair afgeschreven over de restant looptijd van de betreffende lening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief:

De kosten van onderzoek en ontwikkeling mogen worden geactiveerd indien aan enkele voorwaarden wordt voldaan. Deze voorwaarden zijn opgenomen in artikel 60 BBV.

Relevantie voor de ODH: De ODH ontwikkelt doorgaans geen eigen activa van enige importantie.

Uitgangspunt ODH (3): Gezien de geringe importantie brengt de ODH kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief direct ten laste van de exploitatierekening en worden dan ook niet geactiveerd. Mocht in de toekomst zich een situatie voordoen die qua aard en omvang zodanig wel aanleiding is om wel tot activeren over te gaan, zal dit separaat aan het AB voorgelegd worden.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden gelden:

Deze bijdragen kunnen worden geactiveerd indien wordt voldaan aan enkele voorwaarden. Deze voorwaarden zijn opgenomen onder artikel 61 BBV.

Relevantie voor de ODH: In artikel 8 van de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden zijn geen bepalingen opgenomen ten aanzien van bijdragen aan activa in eigendom van derden. De ODH heeft tot nu toe niet bij aan activa in eigendom van derden bijgedragen. Ook voor de nabije toekomst wordt dit niet verwacht.

Uitgangspunt ODH (4): Mocht zich in de toekomst een situatie voordoen waarin de ODH bijdraagt in activa in eigendom van derden dan zal dit separaat aan het AB voorgelegd worden.

2.5.2 Materiële vaste activa

Ten aanzien van de materiële vaste activa zegt het BBV het volgende (artikel 35 BBV);

1. In de balans worden onder de materiële vaste activa afzonderlijk opgenomen:
 - a. investeringen met een economisch nut;
 - b. investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
 - c. investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.
2. Van de materiële vaste activa wordt aangegeven welke in erfpacht zijn uitgegeven.

Volgens de commissie BBV valt software, tenzij uitdrukkelijk gemotiveerd en kenbaar gemaakt, als afzonderlijk actief onder de materiële vaste activa als bedoeld in artikel 35 lid 1a BBV (investeringen met een economisch nut). Gebruiksrechten op software voor onbepaalde duur, die in één keer in rekening worden gebracht vallen eveneens hieronder. Gebruiksrechten voor bepaalde duur worden verantwoord onder vooruitbetaalde kosten.

De implementatiekosten van nieuwe hard- en/of software, voor zover er sprake is van een eigen actief of indien er sprake is van gebruiksrechten voor onbepaalde duur, kunnen worden geactiveerd, omdat deze vallen onder de bijkomende kosten die op grond van artikel 63 lid 2 BBV als onderdeel van de verkrijgingsprijs worden gezien. De implementatie is noodzakelijk om het actief in gebruik te kunnen nemen. Implementatiekosten kunnen zowel de kosten van externen als kosten van eigen medewerkers betreffen. Kosten van (leverancierssupport) ondersteuning en onderhoud komen niet voor activering in aanmerking en worden als exploitatielast verwerkt.

Relevantie voor de ODH: Investeringen van de ODH hebben uitsluitend betrekking op categorie 1.a.

Uitgangspunt ODH (5): Voor de ODH geldt dat een besluit tot activering van implementatiekosten altijd door het Dagelijks Bestuur bekrachtigd dient te worden.

2.5.3 Financiële vaste activa

Volgens BBV dienen in de balans de financiële vaste activa afzonderlijk te worden opgenomen. Het BBV onderkent onder de volgende financiële vaste activa (artikel 36 BBV):

1. kapitaalverstrekkingen aan:
 - a. deelnemingen;
 - b. gemeenschappelijke regelingen;
 - c. overige verbonden partijen;
2. leningen aan:
 - a. openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de Wet financiering decentrale overheden;
 - b. woningbouwcorporaties;
 - c. deelnemingen;
 - d. overige verbonden partijen;
3. overige langlopende leningen;
4. uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
5. uitzettingen in de vorm van Nederlands schuldpapier met een rentetypische looptijd van één jaar of langer;
6. overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Relevantie voor de ODH: De ODH heeft nu en naar verwachting in de nabije toekomst geen financiële vaste activa. Er zijn dan ook geen specifieke uitgangspunten voor de ODH gedefinieerd t.a.v. financiële vaste activa.

3 Waarderen

3.1 Waardering

Bij de waardering gaat het om de waardebepaling van activa en de regels die daarvoor gelden. Het gaat hierbij om de waardering van balansposten, teneinde een reëel beeld te krijgen van de vermogenspositie.

3.2 Waarderingsgrondslagen

De gekozen methodiek voor de waardering van activa is in het stelsel van baten en lasten van invloed op de exploitatielasten van de ODH en daarmee op de financiële resultaten die behaald worden. Daarom is het van belang aandacht te schenken aan deze methodiek.

In het BBV zijn bepalingen opgenomen voor de waardering van activa. Hiermee wordt enerzijds voorkomen dat organisaties met de waardering van activa hun financiële resultaten kunnen beïnvloeden en anderzijds wordt bereikt dat de financiële gegevens in de loop van de tijd vergelijkbaar blijven. Hierbij dient het toerekening beginsel in acht te worden genomen.

In artikel 62 lid 1 van het BBV is bepaald dat alle vaste activa worden geactiveerd voor het bedrag van de investering (bruto methode). In lid 2 en 3 wordt echter een uitzondering gemaakt, namelijk:

- bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief moeten bij de waardering in mindering worden gebracht (netto methode);
- voorzieningen, als bedoeld in artikel 44, eerste lid, onder d, (voorzieningen ten behoeve van toekomstige vervangingsinvesteringen waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b) moeten in mindering gebracht worden op de investeringen.

In artikel 63 BBV is o.a. de regel opgenomen dat vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs (excl. BTW) en bijbehorende kosten. De vervaardigingsprijs omvat aanschaffkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Ten aanzien van de immateriële vaste en financiële vaste activa zijn geen nadere uitgangspunten gedefinieerd aangezien de ODH deze activa niet bezit.

Uitgangspunt ODH (6): De materiele vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en de van derden ontvangen investeringsbijdragen (netto methode). De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van het product of dienst en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegekend.

3.3 Afwaarderen en desinvesteren

Artikel 65 van het BBV geeft de voorschriften weer voor de afwaardering van activa.

1. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen;
2. Voorraden en deelnemingen worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs;
3. Een actief dat buiten gebruik wordt gesteld wordt afgewaardeerd op het moment van buitengebruikstelling, indien de restwaarde lager is dan de boekwaarde.

Het eerste en tweede lid van artikel 65 BBV hebben betrekking op waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Het is in een dergelijke situatie niet de verwachting dat de waardevermindering van tijdelijke aard is. Gedacht kan worden aan nieuwe inzichten in de technische en/of economische levensduur van activa of de aantasting van het vermogen of deelnemingen.

Uitgangspunt ODH (7): De ODH neemt duurzame waardevermindering van vaste activa onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking.

In het derde lid wordt voorgeschreven dat van een actief dat buiten gebruik wordt gesteld, waarvan de restwaarde lager is dan de boekwaarde, wordt afgeschreven tot de restwaarde.

Uitgangspunt ODH (8): De ODH zal bij een volledige buitengebruikstelling het actief afwaarderen naar nul, dan wel tot de restwaarde, indien die redelijkerwijs verwacht kan worden. Wanneer een actief gedeeltelijk buiten gebruik wordt gesteld, zal het actief proportioneel te worden afgewaardeerd. Op het moment dat een desinvestering (verkoop van het actief) plaatsvindt wordt de boekwinst of het boekverlies incidenteel ten gunste/laste van het resultaat van het betreffende jaar gebracht. De mogelijke boekwinst wordt niet in mindering gebracht op een nieuwe investering.

4 Afschrijven

In voorgaande hoofdstukken is aangegeven dat alle investeringen moeten worden geactiveerd en wat de te hanteren waarderingsgrondslag is. In dit hoofdstuk komen de lasten van de geactiveerde investeringen aan bod.

Als een investering is geactiveerd dan dient hierop op grond van artikel 64 lid 1 BBV afgeschreven te worden, waarbij afschrijving plaatsvindt onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Afschrijven is het op methodische wijze, volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (artikel 64 lid 3 BBV), ten laste van de exploitatie brengen van vaste activa.

Gronden zijn duurzame goederen die niet aan slijtage onderhevig zijn oftewel er vindt geen duurzame waardevermindering plaats. Er bestaat dan ook geen noodzaak tot afschrijven. Afwaarderen als gevolg van verlaging van marktwaarde is beschreven in paragraaf 3.3.

In artikel 64 leden 4, 5 en 6 van het BBV worden op bovenstaande bepaalde t.a.v. van afschrijvingsduur immateriële vaste activa en activa in eigendom van derden nog enkele uitzonderingen genoemd.

4.1 Methode van afschrijven

De belangrijkste afschrijvingsmethoden zijn:

- vast percentage van de aanschafwaarde (lineaire afschrijvingsmethode);
- vast percentage van de boekwaarde (degressief afschrijven, niet gebruikelijk bij de overheid);
- jaarlijks gelijkblijvende rente- en afschrijvingslasten (annuïtaire afschrijvingsmethode).

Ten aanzien van de immateriële vaste en financiële vaste activa zijn geen nadere uitgangspunten ten aanzien van de afschrijvingsmethode gedefinieerd aangezien de ODH deze activa niet bezit.

Uitgangspunt ODH (9): De ODH past de lineaire afschrijvingsmethode toe voor de afschrijving op materiële vaste activa.
--

4.2 Moment starten van afschrijving

Het moment van beginnen met afschrijven is binnen de regels van het BBV een vrije keuze. Er kan uit verschillende mogelijkheden gekozen worden. Maar in tegenstelling tot de afschrijvingsmethode, die per (sub)categorie kan worden bepaald, kan voor het moment van beginnen met afschrijven slechts voor één mogelijkheid worden gekozen. De gekozen mogelijkheid wordt toegepast op alle kapitaalgoederen die gereed komen/verworven worden.

Uit de volgende mogelijkheden kan worden gekozen:

- vanaf het begin van het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt (een volledig jaar afschrijving); of
- medio het begrotingsjaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt (een half jaar afschrijving); of
- vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereed komt/verworven wordt; of
- vanaf het moment van ingebruikname.

Uitgangspunt ODH (10): De afschrijving vindt plaats met ingang van het jaar volgend op het jaar waarin de investering is gedaan op basis van de verwachte gebruiksduur.

4.3 Afschrijvingstermijn

Op grond van artikel 64, lid 3 BBV dient op vaste activa met een beperkte gebruiksduur jaarlijks afgeschreven te worden volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. De gebruiksduur is gelijk aan de verwachte economische of technische levensduur.

Het BBV schrijft geen afschrijvingstermijnen voor. De gebruiksduur dient per categorie van de kapitaalgoederen vastgesteld te worden. Er kan afgeschreven worden tot € 0 of er kan rekening gehouden

worden met een restwaarde. Een uitzondering geldt voor grond. Op grond kan niet worden afgeschreven, omdat grond geen slijtend actief is en daarom een eeuwigdurende gebruiksduur heeft.

Uitgangspunt ODH (11): De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn terug te vinden onder bijlage 7.1.

4.4 Componentenbenadering

De componentenbenadering houdt in dat verschillende samenstellende delen van een materieel vast actief, die afzonderlijk vervangen kunnen worden, afzonderlijk worden afgeschreven op basis van de individuele waardevermindering van die delen. Per deel kan de technische of economische levensduur namelijk verschillen.

De opsplitsing in componenten wordt bepaald aan de hand van de economische of technische levensduur. De componentenbenadering resulteert in verschillende afschrijvingstermijnen voor ieder onderdeel. Voor de looptijd van de afschrijvingstermijnen zijn geen voorschriften.

Uitgangspunt ODH (12): De componentenbenadering wordt niet gehanteerd.

4.5 Boekwinst en restwaarde

Indien een actief met een bepaalde restwaarde wordt afgestoten, dient afboeking van de restwaarde plaats te vinden. Indien bij het afstoten een boekwinst wordt gerealiseerd (de opbrengst is hoger dan de boekwaarde), dient deze boekwinst te worden verwerkt als incidentele bate in de jaarrekening.

Uitgangspunt ODH (13): Bij afschrijvingen op investeringen wordt geen rekening gehouden met restwaarde.

5 Procedures

De autorisatie van investeringskredieten is vastgelegd in de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden.

5.1 Autorisatie investeringsbegroting en investeringskredieten

Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen het benodigde investeringskrediet weergegeven.

Tenzij expliciet anders aangegeven, autoriseert het AB met het vaststellen van de begroting de investeringsbegroting/het investeringskrediet inclusief de daarin vermelde kredietoverhevelingen uit voorgaande jaren. Niet besteed investeringsbudget vervalt niet automatisch.

5.2 Overschrijding investeringskrediet

Wanneer een overschrijding verwacht wordt van een geautoriseerd investeringskrediet met méér dan 10%, dan wordt dit door het dagelijks bestuur in de eerstvolgende vergadering/rapportage aan het AB gemeld. Het Dagelijks Bestuur (DB) voegt hierbij een voorstel toe tot begrotingswijziging of voor het bijstellen van het beleid.

Het dagelijks bestuur is gemachtigd om in uitzonderingsgevallen, zonder voorafgaande rapportage aan het AB of een besluit van het AB het hiervoor genoemde percentage te overschrijden om de belangen van de organisatie naar de inzichten op dat moment, zo goed mogelijk te behartigen. Deze omstandigheden zijn aan de orde indien het organisatiebelang in een bepaalde situatie (mogelijk) nadelig gevolgen zou ondervinden indien geen beslissing kan worden genomen en ingrijpen geen uitstel duldt. Deze uitzonderingsgevallen worden betiteld als “brandzaak” en terstond na het besluit van het DB met een begrotingswijziging gemeld aan het AB.

5.3 Informatieverstrekking

In de Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden is bepaald dat het dagelijks bestuur minimaal 2 x per jaar het AB informeert d.m.v. tussentijdse rapportages (Voorjaarsnota en Najaarsnota). In deze rapportages zal tevens aandacht geschonken worden aan de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele stand daarvan.

6 Slotbepalingen

6.1 Inwerkingtreding

Deze nota treedt in werking per 1 januari 2022.

6.2 Geldigheidsduur

Deze nota wordt elke 5 jaar geactualiseerd. De nota is geldig totdat een herziene versie is vastgesteld.

6.3 Citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als: Nota investeren, waarderen en afschrijven Omgevingsdienst Haaglanden 2021.

7 Bijlagen

7.1 Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden

Artikel 8. Waardering en afschrijving vaste activa

- De materiële vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten, worden lineair afgeschreven.
- De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de verwachte levensduur van het actief. Deze zijn voor de verschillende soorten investeringen:
 - Kosten onderzoek en ontwikkeling 4 jaar
 - Gereedschappen, meet- en geluidsapparatuur 5 jaar
 - Hardware en software automatisering met uitzondering van mobiele telefoons en tablets 5 jaar
 - Kantoorinventaris 10 jaar
 - Mobiele telefoons en tablets 3 jaar.
- Activa met een verkrijgingsprijs van minder dan € 15.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Deze laatstgenoemden worden altijd geactiveerd.
- Kosten voor het afsluiten van geldleningen worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
- Kosten van agio en disagio worden lineair afgeschreven over de restant looptijd van de betreffende lening.
- Investeringskredieten moeten door het algemeen bestuur worden geautoriseerd.

7.2 Overzicht investeringen 2021 – 2025

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de investeringen tot en met 2020 en de vervangingsinvesteringen vanaf 2021 en de daaruit voortvloeiende kapitaallasten (afschrijvingslasten). Uit het overzicht blijkt dat er van 2021 tot en met 2025 in totaal bijna € 1,8 miljoen aan vervangingsinvesteringen nodig is. Van het huidige investeringskrediet is nog een bedrag beschikbaar van bijna € 0,8 miljoen (Najaarsnota 2021). Bij Voorjaarsnota 2022 zal een voorstel aan het AB worden aangeboden voor een nieuwe investeringskrediet.

Doordat er steeds meer 'in de cloud' wordt gewerkt nemen de investeringen in software af en daarmee ook de afschrijvingslasten. Daartegenover staat dat de exploitatielasten van de software (licentiekosten) jaarlijks toenemen enerzijds als gevolg van uitbreiding van licenties en anderzijds als gevolg van extra beveiligingsmaatregelen. Er vindt een verschuiving plaats van afschrijvingslasten naar exploitatielasten. Uit het overzicht afschrijvingslasten t/m 2025 blijkt een beschikbare vrije ruimte van ca. € 0,1 miljoen per jaar. Deze ruimte wordt ingezet om de toename van de licentiekosten te dekken. Ook hier zal bij Voorjaarsnota 2022 een voorstel worden gedaan.

Overzicht investeringen t/m 2025

Investeringen	2020		2021		2022		2023		2024		2025		Boekwaarde 31-12-2025	
	Boekwaarde 31-12-2020	Investing	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Investing	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Investing	Afschrijving	Boekwaarde 31-12-2023	Investing	Afschrijving		
Investeringen t/m 2020														
ICT hardware	852.998	0	254.810	598.188	0	254.810	343.378	0	197.645	145.734	0	82.807	62.927	0
ICT software	383.835	0	360.186	23.650	0	5.912	17.737	0	5.912	11.825	0	5.912	5.912	0
Huisvesting	255.524	0	37.579	217.945	0	37.579	180.366	0	37.360	143.006	0	29.246	113.760	27.945
Gereedschappen	43.126	0	18.252	24.874	0	18.252	6.622	0	6.622	0	0	0	0	0
Totaal t/m 2020	1.535.484	0	670.827	864.657	0	316.553	548.103	0	247.539	300.565	0	117.965	182.600	96.785
Investeringen vanaf 2021														
ICT hardware - diverse vervangingen NJN 2021	0	13.492	0	13.492	0	2.698	10.794	0	2.698	8.095	0	2.698	5.397	0
ICT software NJN 2021	0	822.656	0	822.656	0	164.531	658.125	0	164.531	493.594	0	164.531	329.062	164.531
ICT hardware - vervanging laptops	0	0	0	0	0	0	0	500.000	0	500.000	0	100.000	400.000	300.000
ICT hardware - vervanging mobiele telefoons	0	0	0	0	200.000	0	200.000	0	66.667	133.333	0	66.667	200.000	66.667
Huisvesting	0	11.000	0	11.000	0	1.100	9.900	0	1.100	8.800	0	1.100	7.700	6.600
Gereedschappen	0	0	0	0	0	0	0	100.000	0	100.000	0	20.000	80.000	20.000
Totaal vanaf 2021	0	847.148	0	847.148	200.000	168.330	878.818	600.000	234.996	1.243.822	0	354.996	888.826	733.830
Totaal investeringen	1.535.484	847.148	670.827	1.711.805	200.000	484.883	1.426.922	600.000	482.535	1.544.387	0	472.961	1.071.425	819.615

Overzicht afschrijvingslasten t/m 2025

Jaar investering	Investeringen			Budget	
	t/m 2020	vanaf 2021	Totaal	prijnspeel 2021	Ruimte
2021	670.827	0	670.827	670.827	0
2022	316.553	168.330	484.883	590.900	106.017
2023	247.539	234.996	482.535	590.900	108.365
2024	117.965	354.996	472.961	590.900	117.939
2025	96.785	354.996	451.781	590.900	139.119

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 4c **Ontwerp Integrale nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen ODH 2021**

In 2016 is de Nota Weerstandsvermogen en risicomangement vastgesteld. In de nota zijn beleidsuitgangspunten vastgesteld ten aanzien van de risicobeheersing en de hoogte van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de in 2014 vastgestelde Nota Reserves en voorzieningen. Inmiddels zijn we 5 jaar verder en zijn de nodige stappen gezet om te komen tot een meer onderbouwde en integrale wijze van risicobeheersing. Dit door integraal risicomangement op basis van een erkende systematiek door de gehele organisatie van de omgevingsdienst in te voeren en verder te ontwikkelen.

Met deze nota zijn de beleidsuitgangspunten vastgelegd voor een helder afwegingskader ten aanzien van de risicobereidheid en daarmee het vergroten van het overzicht en inzicht van de risico's en de middelen die als risicobuffer (algemene reserve) moeten worden aangehouden.

De nota treedt in werking per 1 januari 2022 en wordt elke 5 jaar geactualiseerd.

Bijlagen

Ontwerp Integrale nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen ODH 2021.

Voorstel

Het Dagelijks Bestuur stelt het Algemeen Bestuur voor de Ontwerp Integrale nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen ODH 2021 vast te stellen.

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

**Integrale nota ‘Weerstandsvermogen
en risicobeheersing, reserves
en voorzieningen**

“De risico’s opnieuw gewogen”

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	Relevante wet- en regelgeving	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Kader risicobeheersing.....	4
2.1	Methodiek identificeren risico's.....	4
2.1.1	Typen risico's	4
2.2	Beheermaatregelen beperken van de risico's	4
3	Weerstandsvermogen	5
3.1	Uitgangspunten.....	5
3.1.1	Uitgangspunten Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement 2016.....	5
3.1.2	Beoordeling beleidsuitgangspunten	5
4	Reserves en voorzieningen.....	7
4.1	Reserves.....	7
4.1.1	Bevoegdheden reserves.....	7
4.2	Voorzieningen.....	8
4.2.1	Bevoegdheden voorzieningen	8
5	Slotbepalingen.....	9
5.1	Inwerkingtreding	9
5.2	Geldigheidsduur.....	9
5.3	Citeertitel.....	9
6	Bijlagen.....	10
6.1	Bijlage 1 Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden	10
6.2	Bijlage 2 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).	10
6.3	Bijlage 3 Onderscheid reserves en voorzieningen met bevoegdheden	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2016 is de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement vastgesteld. In de nota zijn beleidsuitgangspunten vastgesteld ten aanzien van de risicobeheersing en de hoogte van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de in 2014 vastgestelde Nota Reserves en voorzieningen. Inmiddels zijn we 5 jaar verder en zijn de nodige stappen gezet om te komen tot een meer onderbouwde en integrale wijze van risicobeheersing. Dit door integraal risicomanagement op basis van een erkende systematiek door de gehele organisatie van de omgevingsdienst in te voeren en verder te ontwikkelen.

1.2 Doelstelling

Doelstelling van deze integrale nota is te komen tot een helder afwegingskader ten aanzien van de risicobereidheid en daarmee het vergroten van het overzicht en inzicht van de risico's en de middelen die als risicobuffer (algemene reserve) moeten worden aangehouden.

1.3 Relevante wet- en regelgeving

De volgende wet- en regelgeving is in acht genomen bij de opstelling van deze nota:

- Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden;
- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het kader t.b.v. risicobeheersing weergegeven. In hoofdstuk 3 worden de uitgangspunten zoals neergelegd in de nota Weerstandsvermogen en risicobeheersing 2016 opnieuw beoordeeld. In hoofdstuk 4 wordt nader ingegaan op het beperken van de risico's door de vorming van reserves en voorzieningen.

2 Kader risicobeheersing

2.1 Methodiek identificeren risico's

Voor het identificeren van de risico's maakt de ODH gebruik van het model Integraal risicomanagement, een standaard methodiek die door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) wordt gebruikt voor het identificeren en beheersen van risico's. Als instrument is hiervoor in 2019 het Risicomanagement Informatie Systeem NARIS aangeschaft, waarmee een volgende stap is gezet om te komen tot het gewenste niveau van risicobeheersing.

De kern van risicobeheersing is te komen tot een integraal continue systeem waarmee voortdurende aandacht is voor potentiële risico's. Het systeem moet zorgdragen dat een risicoregister (overzicht van verzamelde risico's) ook voortdurend onderhouden wordt op de actualiteit en status.

Door de integraliteit en voortdurende aandacht voor het systeem en het daarmee verkregen inzicht en overzicht, ontstaat de benodigde transparantie. Vanuit deze transparantie is een afwegingskader ontwikkeld waarbij een indeling heeft plaatsgevonden naar risico's die voor rekening zijn van de deelnemers en risico's die voor rekening zijn van de ODH. Voor de eerstgenoemde risico's zijn de deelnemers verantwoordelijk (die daarvoor in hun eigen risicoparagraaf iets over op moeten nemen). Ten aanzien van de risico's die voor rekening zijn van de ODH (dat zijn met name de risico's die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsvoering) heeft een indeling naar typen risico's plaatsgevonden, waarmee de ruimte ten aanzien van de inzet van middelen en de hoogte van het weerstandsvermogen kan worden bepaald.

2.1.1 Typen risico's

De risico's waarvoor de ODH een weerstandsvermogen moet aanhouden zijn onderverdeeld in de volgende typen risico's:

- a. Bedrijfsproces;
- b. Personeel/arbeidsomstandigheden;
- c. Uitvoering regelgeving/informatie;
- d. Imago/politiek.

2.2 Beheermaatregelen beperken van de risico's

De risico's kunnen op een aantal manieren worden beperkt. Zo kan in financiële zin via de vorming van een algemene reserve een buffer worden gevormd om incidentele tegenvallers op te vangen. En ook is het mogelijk binnen een bepaalde voorwaarden door middel van de vorming van een voorziening de financiële risico's op te vangen.

Ook is het mogelijk risico's te verzekeren of door beheermaatregelen te treffen waarmee risico's enigszins kunnen worden beperkt.

3 Weerstandsvermogen

3.1 Uitgangspunten

3.1.1 Uitgangspunten Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement 2016

In de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement van 2016 is een vijftal beleidsuitgangspunten vastgesteld:

1. Voor het identificeren en beheersen van de risico's maakt de ODH gebruik van het model Integraal risicomanagement, een standaard methodiek voor het identificeren en beheersen van risico's;
2. Het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4.
3. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit wordt gebaseerd op het risicoprofiel waarbij voor de gekwantificeerde risico's en niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van een maximum van 5% van de bij begroting geraamde structurele exploitatielasten; voor het deel dat uitgaat boven de 5% zijn de deelnemers verantwoordelijk.
4. Op basis van de risicoanalyse vindt bijstelling plaats van het risicoprofiel via de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de jaarrekening en begroting, waarbij voor de kwantificering van de risico's een ondergrens wordt gehanteerd van € 50.000.
5. De nota Weerstandsvermogen en risicomanagement wordt één keer per vier jaar opgesteld, waarbij wordt gezien of de uitgangspunten voor de vaststelling van de weerstandscapaciteit moeten worden bijgesteld. Daarbij wordt dan tevens het reservebeleid betrokken (als integraal onderdeel van de nota Weerstandsvermogen en risicomanagement).

Deze beleidsuitgangspunten zijn opnieuw beoordeeld.

3.1.2 Beoordeling beleidsuitgangspunten

De beleidsuitgangspunten zoals vastgelegd in de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement van 2016 zijn opnieuw beoordeeld.

1. Ten aanzien van het identificeren en beheersen van de risico's is op basis van het standaard model Integraal risicomanagement, zoals dat wordt gebruikt door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement, in 2019 software (NARIS) aangeschaft. Deze softwaretool is inmiddels binnen de gehele organisatie geïmplementeerd waarmee het risicomanagement integraal is geworden. Met deze software kunnen ter ondersteuning van de besluitvorming rapportages worden gegenereerd en verantwoording worden afgelegd. Per team worden de risico's gekwantificeerd en vastgelegd, waarna een integrale beoordeling plaatsvindt van de risico's. Bij de beoordeling worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. Voor de onderbouwing van het benodigde weerstandsvermogen wordt na het kwantificeren van de risico's een 'Monte Carlo' simulatie toegepast. Deze laatst genoemde houdt rekening met het feit dat de risico's zich niet in volle omvang tegelijkertijd voordoen.

Beleidsuitgangspunt 1: voor het identificeren en beheersen van de risico's wordt binnen de ODH gebruik gemaakt van de softwaretool NARIS, gebaseerd op het model Integraal risicomanagement van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement. Bij de beoordeling van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH.
--

2. Voor de hoogte van de weerstandscapaciteit zijn in de Nota Weerstandsvermogen en risicomanagement van 2016 de volgende twee uitgangspunten opgenomen:
 - o Het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4;
 - o De maximumomvang van de weerstandscapaciteit wordt gebaseerd op het risicoprofiel waarbij voor de gekwantificeerde risico's en niet-gekwantificeerde risico's wordt uitgegaan van een maximum van 5% van de bij begroting geraamde structurele exploitatielasten; voor het deel dat uitgaat boven de 5% zijn de deelnemers verantwoordelijk.

Bij een weerstandsratio van 1,0 is de weerstandscapaciteit gelijk aan de in het risicoprofiel opgenomen gekwantificeerde risico's. Een weerstandsratio kleiner dan 1,0 betekent dat er onvoldoende weerstandscapaciteit is om de gekwantificeerde risico's op te vangen. Om te voorkomen dat er teveel aan weerstandscapaciteit ontstaat is de ratio gemaximaliseerd op 1,4.

Dit uitgangspunt blijft ongewijzigd van kracht.

Beleidsuitgangspunt 2: het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4.

Voor de beoordeling van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. Voor alle overige risico's zijn de deelnemers verantwoordelijk. Daarnaast bedraagt de omvang van de weerstandscapaciteit maximaal 5% van de bij de begroting geraamde structurele exploitatielasten.

Dit uitgangspunt blijft ongewijzigd van kracht.

Beleidsuitgangspunt 3: bij de kwantificering van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit is bepaald op maximaal 5% van de bij de begroting geraamde structurele exploitatielasten.

3. Op basis van de risicoanalyse vindt bijstelling plaats van het risicoprofiel via de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de jaarrekening en begroting, waarbij voor de kwantificering van de risico's een ondergrens wordt gehanteerd van € 50.000.

Dit uitgangspunt blijft ongewijzigd van kracht.

Beleidsuitgangspunt 4: bijstelling van het risicoprofiel via de paragraaf Weerstandsvermogen vindt plaats bij de jaarrekening en begroting, waarbij voor de kwantificering van de risico's een ondergrens wordt gehanteerd van € 50.000.

4. In de Nota Weerstandsvermogen en risicomangement van 2016 is vastgelegd om één keer per vier jaar een nieuwe nota op te stellen, waarbij dan tevens het reservebeleid (als integraal onderdeel van de nota Weerstandsvermogen en risicomangement) wordt betrokken.

Voorgesteld wordt in aansluiting op de Nota activeren, waarderen en afschrijven ODH 2021 de nota elke 5 jaar te actualiseren.

Beleidsuitgangspunt 5: De Nota activeren, waarderen en afschrijven wordt elke 5 jaar geactualiseerd. De nota blijft geldig tot een nieuwe nota is vastgesteld.

4 Reserves en voorzieningen

4.1 Reserves

De reserves zijn te onderscheiden in een algemene reserve en bestemmingsreserves.

De algemene reserve bestaat uit de componenten van het eigen vermogen waaraan het Algemeen Bestuur geen 'bepaalde' bestemming heeft gegeven. De algemene reserve heeft als belangrijkste functie het dienen als een buffer voor financiële tegenvallers. Het exploitatieresultaat van de jaarrekening (zowel voordelig als nadelig) komt in principe ten gunste respectievelijk ten laste van de algemene reserve en bepaalt derhalve in beginsel de werkelijke hoogte van de algemene reserve.

De werkelijke hoogte van de algemene reserve wordt naast de mutaties als gevolg van resultaatverwerking mede bepaald door de overige beslagen. Deze overige toevoegingen en onttrekkingen behoeven altijd aparte besluitvorming van het bestuur. Deze besluitvorming wordt geconcretiseerd in de vastgestelde begroting en de daarop in de loop van het begrotingsjaar aangebrachte begrotingswijzigingen.

Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan het Algemeen Bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven. De bestemmingsreserves worden tot het eigen vermogen gerekend omdat deze reserves bij een heroverweging van beleid een andere bestemming kunnen krijgen dan wel aan de algemene reserve kunnen worden toegevoegd. Over de bestemming van een bestemmingsreserve mag in de praktijk geen onduidelijkheid bestaan. Het is dan ook nodig de doelstelling en de bestemming concreet te formuleren en de bestedingstermijn af te bakenen.

Het vormen van een bestemmingsreserve (en het onttrekken) vindt plaats bij besluit van het Algemeen Bestuur over de begroting, over een begrotingswijziging of over de resultaatbepaling van het saldo op de jaarrekening.

De ODH heeft op dit moment één algemene reserve met een saldo van € 1.071.386 en geen bestemmingsreserves. De algemene reserve dient als buffer voor onvoorziene financiële tegenvallers en wordt ingezet als weerstandsvermogen voor risico's in het kader van de risicobeheersing. De hoogte van de algemene reserve is gemaximeerd op 5% van bij de begroting geraamde structurele lasten.

4.1.1 Bevoegdheden reserves

a. Vorming

Het Algemeen Bestuur stelt reserves in. Het Algemeen Bestuur verbindt ook doelstellingen aan de reserves. Ook gebruiksregels kunnen hierbij worden geformuleerd.

b. Aanwending

Het Algemeen Bestuur kan aan het Dagelijks Bestuur de bevoegdheid tot het gebruik van de reserves delegeren, binnen de gestelde doelstellingen en volgens en eventueel geformuleerde gebruiksregels. In principe dient bij iedere reserve nauwkeurig aangegeven te zijn onder welke voorwaarden aanwending is toegestaan. In het algemeen worden de volgende regels gesteld:

- **Investerings:** het doen van investeringen ten laste van de reserve is voorbehouden aan het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur verstrekt voor alle uit te voeren investeringen vooraf krediet. De dekking hiervan kan geheel of gedeeltelijk uit een reserve gebeuren, mits passend binnen de doelstellingen. Hiertoe wordt op reguliere wijze een voorstel gedaan door het Dagelijks Bestuur;
- **Overige uitgaven:** bij het vaststellen van de begroting is door het Algemeen Bestuur aangegeven voor welke bedragen de reserves in het lopende jaar aangesproken mogen worden. Hiermee delegeert het Algemeen Bestuur het Dagelijks Bestuur tot het doen van uitgaven tot het maximum van de begrote onttrekkingen. Uitgaven die uitgaan boven de begrote onttrekkingen moeten alsnog door het Algemeen Bestuur geaccordeerd worden.

c. Mutaties

Het aanbrengen van veranderingen in doelstellingen en gebruiksregels ten aanzien van reserves is voorbehouden aan Algemeen Bestuur, evenals het muteren van de omvang van reserves. Dit kan zijn op eigen initiatief of op aangeven van het Dagelijks Bestuur. De bevoegdheid tot verandering van doelstelling en gebruiksregels van reserves kan niet door het Algemeen Bestuur gedelegeerd worden aan bijvoorbeeld het Dagelijks Bestuur. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het beleid inzake reserves.

d. Opheffen

Analoog aan de situatie rond doelstelling en mutaties, is het Algemeen Bestuur het enige orgaan dat bevoegd is (restand) reserves op te heffen. Hierbij bestaat uiteraard de mogelijkheid nieuwe reserves te vormen of vrijvallende gelden aan reeds bestaande reserves of de exploitatie toe te voegen.

4.2 Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemde vermogen van de organisatie. Ze geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met (toekomstige) risico's en verplichtingen.

De voorzieningen maken deel uit van het vreemd vermogen, omdat de vrije beschikkingsmacht over de desbetreffende middelen ontbreekt. De voorzieningen dienen altijd te zijn voorzien van een gedegen onderbouwing waaruit de toereikendheid van de voorziening blijkt.

De voorzieningen zijn in de volgende categorieën in te delen:

1. Voorzieningen voor te verwachten min of meer onzekere verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is in te schatten en te zijner tijd tot schulden zullen leiden of voorzieningen die een schatting betreffen van lasten die zullen voortvloeien uit bestaande risico's.
2. Voorzieningen ter egalisering van in de tijd onregelmatig gespreide kosten.
3. Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is.

Momenteel kent ODH één voorziening, te weten de voorziening werkloosheidsuitkeringen. Deze voorziening is bij jaarrekening 2018 gevormd om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die de ODH als eigen risicodragers heeft voor de dekking van de (bovenwettelijke) werkloosheidsuitkering. De voorziening kende ultimo augustus 2021 een saldo van € 184.125.

4.2.1 Bevoegdheden voorzieningen

a. Vorming

De vorming van voorzieningen is een bevoegdheid van het Dagelijks Bestuur.

b. Gebruik

Voorzieningen kunnen alleen aangewend worden voor het voldoen aan de verplichting waarvoor de betreffende voorziening is ingesteld. Gebruik van de voorzieningen is aan dezelfde regels gebonden als het gebruik van reserves. Uitzondering hierop is het feit dat geen uitbreidingsinvesteringen ten laste van voorzieningen gedaan kunnen worden.

c. Mutaties

De vorming van voorzieningen is alleen mogelijk op grond van gegronde redenen. Zo geldt ook voor mutaties dat deze alleen plaats kunnen vinden indien daarvoor gegronde (externe) redenen aanwezig zijn. Daarnaast worden voorzieningen jaarlijks geactualiseerd, zodat de toereikendheid ervan gegarandeerd blijft.

d. Opheffing

Opheffing van een voorziening is alleen mogelijk indien de redenen voor vorming van de voorziening zijn weggevallen.

5 Slotbepalingen

5.1 Inwerkingtreding

Deze nota treedt in werking per 1 januari 2022.

5.2 Geldigheidsduur

Deze nota wordt elke 5 jaar geactualiseerd. Deze nota is geldig totdat een herziene versie is vastgesteld.

5.3 Citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als: Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing.

6 Bijlagen

6.1 Bijlage 1 Financiële verordening Omgevingsdienst Haaglanden

Artikel 10. Reserves en voorzieningen

Het dagelijks bestuur biedt ten minste één keer in de vijf jaar aan het algemeen bestuur een (bijgestelde) nota reserves en voorzieningen aan. De nota behandelt:

- a. de vorming en besteding van reserves;
- b. de vorming en besteding van voorzieningen.

Artikel 14. Weerstandsvermogen en Risicobeheer

In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting en van de jaarstukken wordt weergegeven:

- a. de risico's van materieel belang en een inschatting van de kans dat deze risico's zich voordoen;
- b. de beheersmaatregelen die zijn gericht op deze risico's;
- c. een weergave van de weerstandscapaciteit;
- d. in hoeverre schade en verliezen als gevolg van de risico's van materieel belang met de weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.
- e. inzicht in de organisatie van het risicomanagement en de informatievoorziening hieromtrent.

6.2 Bijlage 2 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Artikel 43 BBV

1. In de balans worden de reserves onderscheiden naar:
 - a. de algemene reserve;
 - b. de bestemmingsreserves.
2. Een bestemmingsreserve is een reserve waaraan provinciale staten respectievelijk de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Artikel 44 BBV

1. Voorzieningen worden gevormd wegens:
 - a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
 - d. de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen, bedoeld in artikel 49, onderdeel b.
3. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

6.3 Bijlage 3 Onderscheid reserves en voorzieningen met bevoegdheden

In het onderstaande schema waarin het onderscheid tussen reserves en voorzieningen is weergegeven is aangevuld met de bevoegdheden.

	Reserve	Voorziening
Onderdeel van	Eigen vermogen	Vreemd vermogen
Wijziging bestemming	Mogelijk	Niet mogelijk
Aanwending vrij	Ja*)	Alleen voor betreffen doel
Opbouw (dotatie)	Resultaatbestemming	Resultaatbepaling
Onttrekking (aanwending)	Resultaatbestemming	Ten laste van voorziening
Instrument van	Financieel beleid: Algemeen Bestuur (AB)	Financieel beheer: Dagelijks Bestuur (DB)
Stelt beheerplan vast	N.v.t.	AB
Wie is verantwoordelijk voor instellen/opheffen van	AB	DB
Wie is verantwoordelijk voor de aanwending van	AB	DB

*) Bij dekkingsreserves dient dan wel de vervangende dekking te worden aangegeven.

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 5a. Protocol invordering dwangsommen

Toelichting

In het kader van de handhaving van de aan de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) toevertrouwde regelgeving hanteert ODH de landelijke handhavingsstrategie en het ODH-protocol voor dwangsombedragen en -termijnen. Hiermee wordt voor de gemeenten en de provincie op een transparante, uniforme en effectieve wijze gehandhaafd.

In de praktijk bleek ook behoefte te bestaan aan een werkinstructie voor invordering van dwangsommen, waarin wordt beschreven welke uitgangspunten ODH hanteert bij het bestuursrechtelijk invorderen en het afdwingen van feitelijke betaling van dwangsommen. Het onderhavige Protocol invordering dwangsommen ODH voorziet hierin.

Omwille van de flexibiliteit wordt het protocol niet als beleidslijn vastgesteld door de besturen van iedere gemeente en de provincie, maar beoogt het een werkinstructie voor de ODH te zijn waarmee alle gemeenten en de provincie zich kunnen verenigen. Door vaststelling van het protocol in het AB en daaraan voorafgaande bespreking kunnen de deelnemers zich uitspreken over de inhoud ervan en wordt consensus bereikt over het protocol.

Vanzelfsprekend geldt het protocol alleen voor zover de opdrachtgever een bepaalde taak bij de ODH heeft belegd. Zo heeft ODH van alle opdrachtgevers het mandaat om het bestuursrechtelijke besluit tot invordering te nemen. De feitelijke invordering van dwangsommen (aanmaning, dwangbevel, inzet deurwaarder, etc.) verzorgt ODH thans alleen voor de gemeenten Delft, Den Haag, Midden-Delfland, Rijswijk en Zoetermeer; de andere gemeenten en de provincie Zuid-Holland verzorgen de feitelijke invordering zelf.

Bijlagen

Protocol invordering dwangsommen ODH

Voorstel

Instemmen met het protocol invordering dwangsommen.

Vergadering AB
Datum:

Protocol invordering dwangsommen ODH

CONCEPT

Inleiding

De Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) is ingesteld om de wettelijke milieutaken uit te voeren voor negen gemeenten in de regio Haaglanden en de provincie Zuid-Holland. De gemeenten zijn Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Om op een eenduidige manier uitvoering te kunnen geven aan deze taken hanteert de ODH de landelijke handhavingsstrategie en een protocol voor dwangsombedragen en -termijnen. Zodoende wordt de regelgeving voor alle deelnemers op een transparante, uniforme en effectieve wijze gehandhaafd.

Daarnaast hanteert de ODH het onderhavige protocol voor invordering van dwangsommen. Hierin wordt beschreven hoe de invordering van dwangsommen in zijn werk gaat en welke uitgangspunten daarbij worden gehanteerd. Vanzelfsprekend geldt het protocol alleen voor zover de opdrachtgever een bepaalde taak bij de ODH heeft belegd. Zo heeft ODH van alle opdrachtgevers het mandaat om het bestuursrechtelijke besluit tot invordering te nemen, maar verzorgt ODH thans alleen voor de gemeenten Delft, Den Haag, Midden-Delfland, Rijswijk en Zoetermeer ook de feitelijke invordering van dwangsommen (aanmaning, dwangbevel, inzet deurwaarder, etc.).

De beginselplicht tot invordering

De ODH handhaaft de regelgeving onder meer door oplegging van bestuurlijke sancties, zoals een last onder dwangsom of een last onder bestuursdwang. Met een last onder dwangsom wordt een overtreder verplicht om een overtreding binnen een bepaalde termijn te beëindigen of om herhaling van de overtreding te voorkomen. Als hij dat niet of niet tijdig doet, ontstaat van rechtswege de verplichting om een dwangsom te betalen (er 'verbeurt' een dwangsom). De dreiging van een dwangsom is een financiële prikkel om de regelgeving na te leven.

Het bestuursorgaan beslist bij beschikking over het invorderen van een verbeurde dwangsom. Bij een dergelijk besluit moet aan het belang van de invordering een zwaarwegend gewicht worden toegekend. Een andere opvatting zou afdoen aan het gezag dat moet uitgaan van een besluit tot oplegging van een last onder dwangsom. Adequate handhaving vergt dat opgelegde sancties ook worden geëffectueerd en dus dat verbeurde dwangsommen worden ingevorderd. Slechts in bijzondere omstandigheden kan geheel of gedeeltelijk van invordering worden afgezien.¹

Bijzondere omstandigheden

Op 8 april 2018 schreef staatsraad-advocaat generaal Wattel een conclusie over bijzondere omstandigheden bij de invordering van een dwangsom of het verhalen van kosten bij bestuursdwang.² De voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: Afdeling) had de staatsraad-advocaat generaal gevraagd of bestuursorganen en de bestuursrechter rekening moeten houden met bijzondere omstandigheden bij het invorderen en zo ja, welke. In de conclusie zijn, op basis van uitspraken van de Afdeling, de volgende bijzondere omstandigheden geformuleerd:

1. Overmacht
2. Verwijtbaar handelen van de overheid
3. Schending van het vertrouwens- of gelijkheidsbeginsel
4. Als invordering misbruik van bevoegdheid zou zijn
5. Als materieel aan de last is voldaan, maar het bestuursorgaan zich procedureel excessief formalistisch opstelt
6. Financiële draagkracht (een gebrek daaraan)
7. Onevenredige cumulatie van herstelsancties

¹ ECLI:NL:RVS:2019:466

² ECL:NL:RVS:2018:1152

Financiële draagkracht

In het kader van invordering en feitelijke betaling van dwangsommen wordt met regelmaat een beroep gedaan op een gebrek aan financiële draagkracht. De Afdeling hanteert wat dat betreft de volgende lijn:

“Slechts in bijzondere omstandigheden kan geheel of gedeeltelijk van invordering worden afgezien. Het bestuursorgaan hoeft bij een besluit omtrent invordering van de verbeurde dwangsom in beginsel geen rekening te houden met de financiële draagkracht van de overtreder. De draagkracht van de overtreder kan immers in de regel pas in de executiefase ten volle worden gewogen en, indien hierover een geschil ontstaat, is de rechter die belast is met de beslechting daarvan bij uitstek in de positie hierover een oordeel te geven. Voor een uitzondering op dit beginsel bestaat slechts aanleiding, indien evident is dat de overtreder gezien zijn financiële draagkracht niet in staat zal zijn de verbeurde dwangsommen (volledig) te betalen. Op de overtreder rust de last aannemelijk te maken dat dit het geval is. Hij dient daartoe zodanige informatie te verstrekken dat een betrouwbaar en volledig inzicht wordt verkregen in zijn financiële situatie en de gevolgen die het betalen van de verbeurde dwangsommen zou hebben.”³

De Afdeling maakt dus een onderscheid tussen enerzijds de fase van bestuursrechtelijke invordering en anderzijds de executiefase waarin op basis van een executoriale titel de feitelijke betaling van de dwangsom wordt afgedwongen. Tijdens de bestuursrechtelijke fase kan slechts van invordering worden afgezien indien evident is dat de overtreder gelet op zijn financiële draagkracht niet kan betalen. Tijdens de executiefase is ruimte voor een volledig weging van de financiële draagkracht van de overtreder.

Fasen van het invorderingsproces

Invorderingsbeschikking

Om een verbeurde dwangsom te kunnen invorderen moet eerst een invorderingsbeschikking, als bedoeld in artikel 5:37 van de Algemene wet bestuursrecht (verder: Awb), worden genomen. Een invorderingsbeschikking bevat de beslissing van of namens het bestuursorgaan over de invordering van een dwangsom. In de beschikking staat onder meer beschreven onder welke omstandigheden de verplichting tot het betalen van een dwangsom is ontstaan, hoe hoog het bedrag van de verbeurde dwangsom is, of wordt besloten tot invordering en zo ja, binnen welke termijn de dwangsom moet worden betaald.

Bij het nemen van beschikkingen omtrent invordering van verbeurde dwangsommen, volgt de ODH de rechtspraak van de Afdeling. Dit betekent dat slechts in bijzondere omstandigheden wordt afgezien van invordering. Sinds 2018 stelt de ODH overtreders voorafgaand aan het besluit omtrent invordering in de gelegenheid om een zienswijze in te dienen over het voornemen tot invordering. In deze fase kan de overtreder zich beroepen op eventuele bijzondere omstandigheden. Het is aan de overtreder om aannemelijk te maken dat zo'n omstandigheid zich voordoet.

Aanmaning

In de invorderingsbeschikking staat een betaaltermijn van genoemd. Deze bedraagt zes weken. Indien niet binnen die termijn wordt betaald, maant de ODH de overtreder schriftelijk aan tot betaling binnen twee weken (artikel 4:112 Awb).

Dwangbevel

Indien de dwangsom niet volledig binnen de aanmaningstermijn is betaald, vaardigt de ODH namens het betreffende college een dwangbevel uit. Een dwangbevel is een schriftelijk bevel van een bestuursorgaan dat ertoe strekt de betaling van een geldsom af te dwingen (artikel 4:114 Awb). Door uitvaardiging van een dwangbevel ontstaat, zonder tussenkomst van de rechter, een executoriale titel die met toepassing van het burgerlijk recht ten uitvoer kan worden gelegd. Zo kan de deurwaarder in opdracht van de ODH bijvoorbeeld overgaan tot beslaglegging op (on)roerende zaken en die zaken door verkoop te gelde maken. Uit de opbrengst kan vervolgens de vordering worden betaald. De deurwaarder kan ook beslag leggen op de bankrekening van een overtreder en langs die weg ervoor zorgen dat de vordering wordt betaald.

³ ECLI:RVS:2020:1310

De deurwaarder heeft in beginsel de vrijheid om naar eigen inzicht de noodzakelijke handelingen te verrichten die zijn gericht op het afdwingen van betaling van verschuldigde geldbedragen. In gevallen waarin de ODH op voorhand voorziet dat er politiek-bestuurlijke gevolgen kunnen optreden, wordt de deurwaarder hierover bij de opdrachtverlening geïnformeerd en vindt voorafgaand aan het treffen van bijvoorbeeld executiemaatregelen afstemming plaats tussen de deurwaarder en de ODH. In die gevallen stemt de ODH zo nodig af met de accounthouder van de gemeente.

Betalingsregeling

Het komt regelmatig voor dat een overtreder verzoekt om een betalingsregeling te treffen, om zo de verschuldigde dwangsom in meerdere termijnen te voldoen. Dit kan bijvoorbeeld als achtergrond hebben dat de dwangsom vanwege de financiële draagkracht niet ineens kan worden betaald. Betalingsregelingen kunnen bij de ODH worden aangevraagd vanaf het moment waarop de dwangsom is verbeurd tot en met de fase waarin de deurwaarder betaling van de dwangsom afdwingt, dus feitelijk gedurende het gehele invorderingsproces. Een betalingsregeling wordt uitsluitend op aanvraag verleend.

Een betalingsregeling is een vorm van uitstel van betaling in de zin van artikel 4:94 Awb. Het besluit tot het vaststellen van een betalingsregeling is beschikking in de zin van de Awb. Het bezwaar, beroep of hoger beroep tegen de invorderingsbeschikking heeft mede betrekking op een beschikking omtrent uitstel van betaling, indien de belanghebbende deze beschikking betwist (artikel 4:125 Awb).

Uitgangspunten bij invordering van dwangsommen

Hiervoor is beschreven welke omstandigheden een rol spelen bij het bestuursrechtelijk invorderen van dwangsommen en langs welke weg de feitelijke betaling van dwangsommen kan worden afgedwongen. Geconcludeerd kan worden dat de ODH bij het nemen van de invorderingsbeschikking weinig afwegingsruimte heeft, gelet op de beginselplicht tot invordering. In het daaropvolgende proces van het feitelijk afdwingen van betaling van dwangsommen heeft de ODH meer afwegingsruimte, bijvoorbeeld als het gaat om het treffen van betalingsregelingen of de inzet van de deurwaarder. In het belang van een doelmatige en uniforme uitvoeringspraktijk worden hieronder uitgangspunten genoemd die de ODH als leidraad hanteert bij de invordering van dwangsommen:

1. De met handhaving te beschermen belangen zijn leidend

Met de handhaving van wet- en regelgeving worden bepaalde belangen beschermd. Hierbij kan worden gedacht aan specifieke milieubelangen, zoals het voorkomen van verontreiniging van de bodem of het bewerkstelligen van duurzaam energiegebruik. Een handhavingsbesluit kan ook strekken tot bescherming van het belang van personen om niet te worden blootgesteld aan onaanvaardbare hinder of onaanvaardbare risico's voor de veiligheid of gezondheid. Daarnaast is er het algemeen belang van handhaving, omdat daarmee een bijdrage wordt geleverd aan bijvoorbeeld rechtszekerheid en rechtsgelijkheid. Deze met handhaving te beschermen belangen zijn leidend bij het nemen van beslissingen over de invordering van dwangsommen, betalingsregelingen en zijn ook leidend bij het instrueren van de deurwaarder.

2. De beginselplicht tot invordering wordt gevolgd, slechts in bijzondere omstandigheden wordt geheel of gedeeltelijk van invordering afgezien.

Zoals eerder aangegeven volgt de ODH de in de jurisprudentie bepaalde lijn over de invordering van dwangsommen. Alleen in de eerder genoemde uitzonderingsgevallen kan geheel of gedeeltelijk van invordering worden afgezien.

3. Betalingsregelingen doen geen afbreuk aan de beoogde werking van de dwangsom

Uit het eerste uitgangspunt volgt logischerwijs dat betalingsregelingen niet zodanig coulant mogen zijn dat daarmee de prikkelende werking van de dwangsom teniet wordt gedaan. In dat geval zou immers afbreuk worden gedaan aan een effectieve handhaving van de regelgeving en de daarmee te beschermen belangen.

4. *De dwangsom wordt zo snel mogelijk nadat de overtreding is begaan ingevorderd en betaald*

Vanuit het oogpunt van effectieve handhaving is het wenselijk dat de dwangsom zo snel mogelijk nadat de overtreding is begaan wordt betaald. Op die manier wordt de overtreder zo snel mogelijk geconfronteerd met het voor hem nadelige effect van de overtreding en is de kans het grootst dat hij de overtreding beëindigt of verdere herhaling van de overtreding voorkomt.

5. *Voor betalingsregelingen gelden daarnaast de volgende richtlijnen:*

- a. *De duur bedraagt in beginsel ten hoogste twee jaar*
- b. *Het maandelijkse termijnbedrag bedraagt minimaal 1/24^e van het totale dwangsombedrag met een minimum van € 50,- per maand.*
- c. *Tot betalingsregelingen met een looptijd van meer dan twee jaar wordt niet eerder besloten dan nadat de overtreder heeft onderbouwd dat dat gelet op zijn financiële draagkracht noodzakelijk is.*

Gelet op het vierde uitgangspunt is het onwenselijk dat betalingsregelingen een zeer lange looptijd hebben. Om die reden worden betalingsregelingen in beginsel beperkt tot een periode van twee jaar. Dit betekent dat het maandbedrag ten hoogste 1/24^e van het totale dwangsombedrag bedraagt. Uit administratief oogpunt wordt geen lager termijnbedrag toegestaan dan € 50,- per maand.

Betalingsregelingen met een looptijd van meer dan twee jaar, die in beginsel niet wenselijk zijn, worden niet eerder getroffen dan nadat de overtreder heeft onderbouwd dat dat gelet op zijn financiële draagkracht noodzakelijk is. De met handhaving te beschermen belangen worden in dit soort gevallen nadrukkelijk meegewogen. De overtreder krijgt een termijn van 4 weken om een onderbouwing te geven. Lukt dat niet, dan wordt geen langere betalingsregeling gegeven. Bij het beoordelen van de financiële draagkracht kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van de aanknopingspunten die staatsraad advocaat-generaal Wattel hiervoor heeft gegeven in onderdeel 7.3.7 van zijn conclusie van 8 april 2018 (zie noot 2).

Dit protocol wordt besproken met de deurwaarder, zodat ook hij zich ervan bewust is welke belangen leidend zijn bij het invorderingsproces. Onverlet het vorenstaande wordt opgemerkt dat de deurwaarder een professionele en deskundige partij is als het gaat om het civielrechtelijke verhalen van geldschulden. Dit betekent dat in beginsel wordt uitgegaan van de deskundigheid van de deurwaarder en gemotiveerde adviezen van de deurwaarder zwaar wegen bij het nemen van beslissingen in het invorderingsproces.

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 5b. Update protocol dwangsomhoogtes en termijnen

Tot 2013 gebruikten de meeste gemeenten in Haaglanden een eigen protocol met standaard dwangsombedragen en -termijnen bij het opleggen van een last onder dwangsom. De lijst van milieuovertredingen en de daarbij behorende dwangsommen en begunstigingstermijnen liepen sterk uiteen. Na oprichting van de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) in 2013 zijn de bestaande protocollen van de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland geharmoniseerd en is één uniform ODH-protocol tot stand gekomen. Daarin staat per type overtreding beschreven welke dwangsombedragen en begunstigingstermijnen kunnen worden toegepast.

Het ODH-protocol gaat uit van richtinggevende bedragen en termijnen, niet van dwingende bedragen en termijn waar niet van afgeweken kan worden. Een dwangsom en begunstigingstermijn moet immers altijd op maat zijn voor het specifieke geval, zodat enige beoordelingsruimte noodzakelijk is. De jurist bepaalt per geval in samenspraak met de toezichthouder de dwangsom en de begunstigingstermijn aan de hand van het protocol.

Het oorspronkelijke protocol is in het voorjaar van 2015 vastgesteld in het AB. Omwille van de flexibiliteit is het ODH-protocol niet als beleidslijn vastgesteld door de besturen van iedere gemeente en de provincie, maar beoogt het een werkinstructie voor de ODH te zijn waarmee alle gemeenten en de provincie zich verenigen. Door vaststelling van het protocol in het AB en daaraan voorafgaande bespreking hebben de deelnemers zich kunnen uitspreken over de inhoud ervan en is een consensus bereikt over het protocol. In 2016 is een addendum opgesteld om nadere invulling te geven aan het begrip 'recidive'.

Noodzaak tot aanvulling en actualisering

Hoewel het bestaande protocol nog steeds een goede basis is voor het vaststellen van dwangsombedragen en termijnen, moet het op bepaalde punten worden aangevuld en geactualiseerd. Daarom wordt voorgesteld het protocol aan te passen conform bijlage 1. Net als het oorspronkelijke protocol is dit geactualiseerde protocol een werkinstructie voor de ODH, die in het AB wordt vastgesteld en niet door de besturen van iedere gemeente en de provincie.

Aanvulling van het protocol is bijvoorbeeld wenselijk, omdat de ODH nu taken uitvoert die in 2015 nog niet werden uitgevoerd. Zo kent het bestaande protocol geen apart onderdeel voor asbest, terwijl dat als gevolg van de overdracht van asbesttaken wel noodzakelijk is. Ook voor bodemenergie is een apart onderdeel noodzakelijk, omdat in de praktijk is gebleken dat voor dit aandachtsgebied moeilijk aangesloten kan worden bij de onderdelen 'water' of 'bodem'. Verder zijn overtredingen met betrekking tot brandveilig gebruik (vanwege BRIKS-taken provincie) toegevoegd.

Daarnaast is het addendum dat betrekking heeft op recidive geïntegreerd in het protocol en verder verduidelijkt. Daarbij is expliciet bepaald dat als een overtreder eerst in gemeente A een overtreding begaat en diezelfde overtreder de overtreding vervolgens in gemeente B begaat, er sprake kan zijn van recidive, ondanks dat de overtreding niet opnieuw in dezelfde gemeente is begaan. Dit bevordert effectieve handhaving binnen de regio Haaglanden, met namen jegens overtreeders die niet-plaatsgebonden activiteiten verrichten.

Daarnaast worden op basis van ervaringen die de afgelopen jaren zijn opgedaan enkele kleinere wijzigingen voorgesteld, bijvoorbeeld het toevoegen of uitsplitsen van overtredingen of het verhogen of verlagen van dwangsombedragen.

Een lijst van wijzigingen is bijgevoegd bij dit voorstel. Alle wijzigingen hebben als doel om de aan de ODH toevertrouwende regelgeving nog gericht en effectiever te kunnen handhaven.

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bijlagen

1. Protocol dwangsombedragen en -termijnen milieu (inclusief bijlagen I t/m III)
2. Lijst van wijzigingen

Voorstel

Instemmen met de update van het protocol dwangsomhoogtes en termijnen.

Protocol dwangsombedragen en -termijnen ODH

regio Haaglanden

Delft

Den Haag

Leidschendam-Voorburg

Midden-Delfland

Pijnacker-Nootdorp

Provincie Zuid-Holland

Rijswijk

Wassenaar

Westland

Zoetermeer

Inleiding

De Omgevingsdienst Haaglanden is gemandateerd om de wettelijke milieutaken uit te voeren voor negen gemeenten in de regio Haaglanden en de provincie Zuid Holland. De gemeenten zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Om op een eenduidige manier uitvoering te kunnen geven aan deze taken hanteert de Omgevingsdienst Haaglanden de Landelijke Handhavingsstrategie en een protocol voor dwangsombedragen en -termijnen. Dit protocol geldt voor alle deelnemers en draagt bij aan een uniforme, transparante en effectieve handhaving van de regelgeving.

Relatie kwaliteitscriteria

Met dit protocol wordt invulling gegeven aan de handhavingsstrategie, zoals thans vermeld in artikel 7.2 van het Besluit omgevingsrecht en in de toekomst – na inwerkingtreding van de Omgevingswet en aanverwante regelgeving – in afdeling 13.2 van het Omgevingsbesluit.

Typen bestuurlijke sancties

Een bestuurlijke sanctie¹ is 'een door een bestuursorgaan wegens een overtreding opgelegde verplichting of een onthouden aanspraak'. Bestuurlijke sancties worden in twee groepen onderscheiden: herstelsancties en bestraffende sancties. Het onderhavige protocol heeft uitsluitend betrekking op herstelsancties.

Herstelsancties hebben een reparatoir karakter en beogen een rechtsconforme situatie te bereiken. Hoofdstuk 5 van de Algemene wet bestuursrecht (verder: Awb) noemt als herstelsancties de last onder bestuursdwang en de last onder dwangsom. Op grond van bijzondere regelgeving, zoals de Wet milieubeheer of de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en in de toekomst de Omgevingswet, wordt ook het intrekken van een begunstigende beschikking als herstelsanctie aangemerkt.

Bestraffende sancties, zoals de bestuurlijke boete en de bestuurlijke strafbeschikking, beogen de overtreder door het toevoegen van leed te bestraffen voor een overtreding.

Bestuurlijke strafbeschikking

Sinds 2010 kunnen gemeenten en provincies bij bepaalde overtredingen een bestuurlijke strafbeschikking opleggen aan de overtreder. In tegenstelling tot de bestuurlijke boete wordt de overtreder bij de bestuurlijke strafbeschikking vervolgd door het OM en niet door het bestuursorgaan. De directeur van de Omgevingsdienst Haaglanden is zelfstandig bevoegd om een bestuurlijke strafbeschikking uit te vaardigen voor milieuovertredingen. Per overtreding zijn boetebedragen voor natuurlijke en/of rechtspersonen vastgesteld. Het gaat om vaste bedragen waarvan niet naar boven of beneden kan worden afgeweken. Het onderhavige dwangsomprotocol heeft geen betrekking op de hoogte van bestuurlijke strafbeschikkingen.

De bestuurlijke boete

De bestuurlijke boete geldt eveneens als "criminal charge" in de zin van artikel 6 van het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). In tegenstelling tot bij de bestuurlijke strafbeschikking wordt de overtreder bij de bestuurlijke boete wel vervolgd door het bestuursorgaan. De bestuurlijke boete mag alleen worden toegepast als dit expliciet is bepaald in de specifieke wet. De bestuurlijke boete worden door de ODH niet toegepast. Om die reden is dit protocol niet van toepassing op de bestuurlijke boete.

Doelstelling en procedure

Het bestuursrecht is er voornamelijk op gericht de rechtmatige situatie te herstellen, bijvoorbeeld door de overtreding ongedaan te laten maken door de overtreder. In de praktijk wordt vrijwel altijd de last onder dwangsom gebruikt als herstelsanctie. Dit protocol beoogt uniformiteit en transparantie te creëren bij het opstellen van een last onder dwangsom, zowel qua begunstigingstermijnen als de hoogte van de dwangsommen. Het protocol benoemt veelvoorkomende overtredingen en geeft richtinggevende begunstigingstermijnen en dwangsombedragen voor de toepassing van een last onder dwangsom.

¹ Artikel 5.2 lid 1 onder a Awb.

In een dwangsbesluit dient de hoogte van het gekozen dwangsombedrag deugdelijk gemotiveerd te zijn. Als na het aflopen van de begunstigingstermijn wordt geconstateerd dat niet is voldaan aan de last, verbeurt de overtreder de opgelegde dwangsom. Betaling van de dwangsom dient plaats te vinden binnen 6 weken nadat de verbeuring heeft plaatsgevonden (art. 5:33 Awb). Het bestuursorgaan beslist bij beschikking omtrent de invordering van een verbeurde dwangsom (art 5:37 Awb). De bevoegdheid tot invordering van verbeurde bedragen verjaart door verloop van een jaar na de dag waarop het bedrag is verbeurd (art. 5:35 Awb).

Wanneer de overtreding desondanks voortduurt, is de prikkel tot het ongedaan maken van de overtreding kennelijk onvoldoende geweest. Na het bereiken van het maximale dwangsombedrag kan een ander handhavingmiddel worden ingezet (zoals een last onder bestuursdwang), maar kan ook een nieuwe last onder dwangsom opgelegd worden, met een hogere dwangsom. De hoogte van de nieuwe dwangsom dient wederom te worden gemotiveerd. Dat kan bijvoorbeeld door aan te geven dat de eerder opgelegde dwangsom niet heeft geleid tot het beëindigen van de overtreding.

Lijst overtredingen

Er zijn vele milieuovertredingen waarvoor de Omgevingsdienst Haaglanden gemandateerd is om handhavend op te treden. De meest voorkomende overtredingen zijn per onderwerp opgenomen in bijlage I. Deze overtredingen zijn gebundeld per milieuthema.

De genoemde termijnen en dwangsombedragen zijn ook als indicatie te gebruiken bij soortgelijke overtredingen die niet expliciet worden genoemd in bijlage I.

Werkwijze begunstigingstermijnen

In bijlage I zijn begunstigingstermijnen opgenomen die gehanteerd kunnen worden bij aanschrijvingen naar aanleiding van een controle en bestuursrechtelijke handhavingstrajecten. De begunstigingstermijnen zijn, zoals eerder aangegeven, richtinggevend.

Bij een begunstigingstermijn geldt als uitgangspunt dat deze niet wezenlijk langer mag worden gesteld dan noodzakelijk is om de overtreding te kunnen opheffen. De begunstigingstermijn dient er toe de overtreder in de gelegenheid te stellen de last uit te voeren zonder dat een dwangsom wordt verbeurd.² Indien de overtreding onmiddellijk gestaakt kan worden, is een begunstigingstermijn niet noodzakelijk.³ Ook indien een handavingsbesluit uitsluitend is gericht op het voorkomen van herhaling van de overtreding is een begunstigingstermijn in beginsel niet noodzakelijk.⁴ Wanneer het niet mogelijk is de overtreding onmiddellijk te beëindigen wordt een 'redelijke' begunstigingstermijn gegeven.⁵

De begunstigingstermijn kan korter zijn dan de (wettelijke) termijn die is gesteld om bezwaar of beroep in te stellen tegen het dwangsbesluit.⁶ De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (verder: Afdeling) heeft tevens geoordeeld dat de begunstigingstermijn gekoppeld mag worden aan het toekomstige moment dat de beroepstermijn verloopt ofwel uitspraak wordt gedaan door een rechter.⁷ Van een dergelijke constructie zal slechts in uitzonderlijke gevallen gebruik worden gemaakt.

Afwijking/verruiming begunstigingstermijn

Het is mogelijk om af te wijken van de in tabel I genoemde (richtinggevende) begunstigingstermijn. Een reden hiervoor kan bijvoorbeeld de afhankelijkheid van derden zijn (beschikbaarheid of levertijd van leveranciers e.d.) of het feit dat werkvoorbereiding of vooronderzoek nodig is alvorens de overtreding kan worden opgeheven. De opsteller van het dwangsbesluit bepaalt per geval, in overleg met de toezichthouder, welke begunstigingstermijn wenselijk is.

² ABRvS 25 november 2009, 1, ECLI:NL:RVS:2012:BW5957.

³ ABRvS 26 maart 1997, F03.97.0126, ECLI:NL:RVS:1997:AH7216.

⁴ ABRvS 16 maart 2018, ECLI:NL:RVS:2018:904.

⁵ ABRvS 4 september 2002, ECLI:NL:RVS:2002:AE7170.

⁶ ABRvS 10 juli 1998, ECLI:NL:RVS:1998:AL5841.

⁷ ABRvS 16 april 2014, ECLI:NL:RVS:2014:1313.

Voor de volledigheid wordt erop gewezen dat de begunstigingstermijn niet kan worden verruimd nadat deze is verstreken.⁸ De Afdeling accepteert echter wel een besluit tot verruiming van de begunstigingstermijn dat genomen is na het verstrijken van de begunstigingstermijn doch voordat de eerste dwangsom is verbeurd.⁹ Tevens is het mogelijk een nieuwe begunstigingstermijn aan een last te verbinden in het geval waarin de begunstigingstermijn weliswaar is verstreken, maar nog niet alle dwangsommen zijn verbeurd.¹⁰ De reeds verbeurde dwangsommen blijven dan wel verschuldigd.

Begunstigingstermijn per geconstateerde overtreding

Wanneer er sprake is van meerdere overtredingen waarvoor de overtreder wordt aangeschreven, wordt per last een aparte begunstigingstermijn bepaald.

Werkwijze dwangsombedragen

In bijlage I zijn de richtinggevende dwangsombedragen opgenomen. De hoogtes van de dwangsombedragen zijn afgestemd op de ernst van de overtredingen en de zwaarte van de geschonden belangen en hebben tot doel een voldoende prikkel te zijn om de overtreding te beëindigen of te voorkomen (effectiviteit).

Ingevolge artikel 5:32b van de Awb mag het bestuursorgaan de dwangsom vaststellen op een bedrag ineens, een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd dan wel per overtreding van de last. Het bevoegd gezag komt beleidsvrijheid toe bij de keuze voor een van deze modaliteiten. De modaliteit wordt per geval bepaald. Als richtlijn geldt dat een dwangsom per tijdseenheid veelal wordt opgelegd bij voortdurende overtredingen. Een dwangsom per overtreding van de last komt veelal voor bij gedragsovertredingen. Een dwangsom ineens wordt veelal maar niet uitsluitend bij asbestovertredingen toegepast.

Bij het bepalen van de hoogte van de dwangsom wordt ook een bedrag vastgesteld waarboven geen dwangsom meer wordt verbeurd. De dwangsombedragen staan in redelijke verhouding tot de zwaarte van het geschonden belang en tot de beoogde werking van de dwangsom. Een verbeuringsmogelijkheid van 100 keer totdat de maximale dwangsom is verbeurd, is bijvoorbeeld niet toegestaan.¹¹

Indien gekozen wordt voor een verbeuring per (geconstateerde) overtreding, wordt een passage opgenomen waarin een submaximum per tijdseenheid wordt gesteld. Op deze wijze wordt voorkomen dat de overtreder binnen een zeer korte periode (bijvoorbeeld een uur) wordt geconfronteerd met een veelvoud aan verbeurde dwangsommen. De tijdseenheid is afhankelijk van het type overtreding.

De hoogte van de dwangsom

De hoogte van de dwangsom moet in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang.¹² De hoogte van de dwangsombedragen wordt door de bestuursrechter marginaal getoetst, hetgeen een zekere mate van beoordelingsvrijheid voor bestuursorganen impliceert. Men moet zich er echter wel van vergewissen of de hoogte van de op te leggen dwangsom in de concrete omstandigheden van dat geval niet disproportioneel is.¹³ Daarbij is van belang dat de last onder dwangsom slechts is gericht op het herstel van de rechtmatige situatie (reparatoire sanctie), niet op het bestraffen van de overtreder (punitieve sanctie).

Met de financiële omstandigheden van de overtreder hoeft bij het opleggen van de last onder dwangsom in beginsel geen rekening te worden gehouden.¹⁴ Ook de mogelijk (ernstige) financiële gevolgen van handhavend optreden, vormen geen grond voor het oordeel dat het optreden zodanig onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen, dat van handhaving behoort te worden afgezien.¹⁵ De

⁸ ABRvS, 7 december 2011, ECLI:NL:RVS:2011:BU7090.

⁹ ABRvS, 6 november 2013, ECLI:NL:RVS:2013:1829.

¹⁰ ABRvS 16 april 2014, ECI:NL:RVS:2014:1340.

¹¹ ABRvS 18 april 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BA3202.

¹² ABRvS 30 oktober 2002, ECLI:RVS:2002:AE9513.

¹³ ABRvS 25 juli 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BB0391.

¹⁴ ABRvS 10 mei 2006, ECLI:NL:RVS:2006:AXO732.

¹⁵ ABRvS 4 augustus 2010, nr. 201008317/1/H1 en 7 oktober 2009, nr. 200801113/1.

hoogte van het dwangsombedrag dient te zijn afgestemd op de zwaarte van het geschonden belang en op de beoogde werking van de dwangsom en niet op de draagkracht van de overtreder.¹⁶

Met behulp van de criteria in bijlage II kan worden beoordeeld of er omstandigheden zijn die nopen tot het opleggen van een ander dwangsombedrag dan het richtinggevend bedrag dat is opgenomen in bijlage I het protocol. Hierbij kunnen bijvoorbeeld het gedrag van de overtreder, de zwaarte van de overtreding en mogelijk economisch voordeel als gevolg van de overtreding een rol spelen. Afhankelijk van de omstandigheden van het geval bepaalt de jurist, in samenspraak met de toezichthouder, of een ander bedrag dan het richtinggevend dwangsombedrag op zijn plaats is. De kolom in bijlage II is een hulpmiddel, geen vereiste om tot een - van bijlage I - afwijkend dwangsombedrag te komen.

Toepassing dwangsombedrag bij assimilatiebelichting

Mocht de overtreding het toepassen van assimilatiebelichting betreffen zonder bovenafscherming door een glastuinbouwbedrijf, terwijl deze afscherming wel aanwezig is maar bewust niet wordt gebuikt om de teelt te bevorderen, kan met behulp van bijlage III een passend dwangsombedrag worden bepaald. De invoer van het aantal meters teeltoppervlak tezamen met de dagwaarde van de geteelde gewassoort, leiden tot een bedrag dat een passende prikkel betreft. Deze prikkel is afgestemd op het economische gewin (optimaliseren teelt/voorkomen teeltschade) dat de tuinder heeft door niet te schermen.

De wijze van vastlegging van de dwangsom

Volgens artikel 5:32b van de Awb mag het bestuursorgaan de dwangsom vaststellen op een bedrag ineens, een bedrag per tijdseenheid waarin de last niet is uitgevoerd of een bedrag per overtreding van de last.

Bedrag per tijdseenheid

In dit protocol wordt voor de meeste overtredingen het richtinggevend aantal van vijf tijdseenheden gehanteerd waarin dwangsommen kunnen verbeuren. In het specifieke geval kan het wenselijk zijn om (gemotiveerd) af te wijken van het richtinggevend aantal van inningen per last.

Voor kortdurende gedragsovertredingen, zoals de overtreding van de geluidsnormen door muziek te luid ten gehore te brengen, wordt het aantal van drie tijdseenheden gehanteerd waarin dwangsommen kunnen verbeuren. Bij dit soort gedragsovertredingen is het soms moeilijker om een overtreding vast te stellen, omdat die vaststelling afhankelijk is van de mogelijkheid om tijdig gehoor te geven aan de oproep van een klager.

Na de derde (kortdurende gedragsovertredingen) of vijfde (overige overtredingen) verbeuring is de last onder dwangsom 'volgelopen' en is de beschikking van rechtswege uitgewerkt. Na dit moment moet worden overwogen op welke manier de overtreder ertoe kan worden bewogen om alsnog de overtreding te beëindigen dan wel herhaling van de overtreding te voorkomen. Gedacht kan worden aan het opleggen van een last onder dwangsom met een aanzienlijk hoger dwangsombedrag of oplegging van een last onder bestuursdwang.

Bedrag ineens

Een bedrag ineens kan aan de orde zijn indien de overtreder éénmaal voor een bepaalde datum een bepaalde handeling moet verrichten. In dit protocol zijn de dwangsombedragen voor asbest bedragen ineens, omdat asbest een gevaarlijke stof is die zich makkelijk verspreidt. Een dergelijke overtreding mag daarom niet onnodig lang voortduren. In geval van een administratieve overtreding is een dwangsom per tijdseenheid minder bezwaarlijk.

Vanwege de gevaarstelling en urgentie kan bij asbestovertredingen vaker dan bij andere overtredingen een last onder bestuursdwang aan de orde komen. Zorgt de overtreder niet binnen een gegeven termijn dat het asbest wordt opgeruimd, dan neemt de overheid direct actie en herstelt de situatie zelf (bestuursdwang), op kosten van de overtreder. Als voor een dwangsom wordt gekozen, ligt het – in geval van gevaar voor de gezondheid of het milieu – niet voor de hand om de begunstigingstermijn uit te spreiden over een periode van dagen, weken of maanden waarin steeds delen van de dwangsom verbeuren. In plaats daarvan wordt er in die gevallen gekozen voor een dwangsom ineens. Indien de last vervolgens toch niet wordt nageleefd en de dwangsom verbeurt, kan worden overwogen om daarna een last onder bestuursdwang op te leggen.

¹⁶ ABRvS 13 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ1261.

Dwangsom per geconstateerde overtreding

Wanneer er sprake is van meerdere overtredingen waarvoor de overtreder wordt aangeschreven, wordt per last een apart dwangsombedrag bepaald.

Recidive

Van recidive is sprake als een overtreding bij herhaling wordt begaan. Omdat dit duidt op slecht naleefgedrag en daarmee afbreuk wordt gedaan aan de belangen die met de wet- en regelgeving worden beschermd, is het noodzakelijk om stevig op te treden tegen recidive. In geval van recidive wordt dan ook (1) sneller voor een zwaarder handhavinginstrument gekozen en (2) kan een hoger dwangsombedrag worden gehanteerd als een last onder dwangsom wordt opgelegd.

Dit wordt als volgt toegelicht:

1. Recidive wordt in de Landelijke Handhavingsstrategie gezien als een verzwarende omstandigheid bij de keuze van een interventie, waardoor de verplaatsing met één segment naar rechts en één segment naar boven in de interventiematrix op zijn plaats is. Hierdoor ontvangt een recidivist direct (een voornemen tot het opleggen van) een last onder dwangsom en blijft het versturen van een waarschuwingsbrief achterwege.
2. Indien voor de eerdere overtreding reeds een last onder dwangsom is opgelegd die niet effectief is gebleken, wordt in beginsel een recidivetoeslag toegepast. Er wordt dan bij een volgende last onder dwangsom een hoger dwangsombedrag gehanteerd om de prikkel tot ongedaanmaking te versterken. De eerdere prikkel is immers niet voldoende gebleken om herhaling van de overtreding te voorkomen. De omvang van deze recidivetoeslag is maatwerk. Gedacht kan worden aan een verdubbeling van de initiële dwangsombedragen.

In de Landelijke Handhavingsstrategie is niet gedefinieerd onder welke omstandigheden sprake is van recidive. In de praktijk is dit wel gewenst. Bij bestuursrechtelijke handhaving door de ODH is in de volgende gevallen sprake van recidive:

- er moet sprake zijn van een herhaalde overtreding van hetzelfde voorschrift danwel van een vergelijkbaar voorschrift door dezelfde overtreder **en**;
- nog geen drie jaar verstreken zijn sinds het plaatsvinden van de vorige overtreding met dien verstande dat wanneer sprake is van een cyclus langer dan drie jaren (meerjaarlijkse verplichtingscyclus) er wordt uitgegaan van deze cyclus **en**;
- eerder een waarschuwingsbrief zijn verzonden, **of**;
- eerder een voornemen tot handhavend optreden zijn verzonden; dit voornemen heeft geleid tot het ongedaan maken van de overtreding, **of**;
- eerder een bestuursrechtelijke sanctie zijn opgelegd.

Voor recidive is niet noodzakelijk dat de overtreding wordt herhaald binnen dezelfde gemeente. Ook herhaling van een overtreding binnen een andere gemeente in de regio Haaglanden kan worden aangemerkt als recidive. Hiermee wordt beoogd om adequaat te kunnen optreden tegen bedrijven die niet-plaatsgebonden activiteiten verrichten, zoals asbestverwijderingsbedrijven, en die binnen de regio Haaglanden bij herhaling dezelfde overtreding(en) begaan.

BIJLAGE 1

A. Algemeen	Begunstigingstermijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. In werking zonder (toereikende) melding	12 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
2. In werking zonder (toereikende) vergunning	12 weken	€ 5.000,- per week	€ 25.000,-
3. Verplicht onderzoek (inclusief rapportage) niet uitgevoerd	12 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
4. Niet voldaan aan een informatieplicht	12 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
5. Administratieve verplichtingen (registraties) niet bijgehouden of opgesteld	4 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
6. Niet opvolgen vordering van een toezichthouder	2 weken	€ 2.000,- per week	€ 10.000,-
7. Niet melden calamiteit/ongewoon voorval	2 dagen	€ 1.000,- per 24 uur	€ 5.000,-

B. Afval (water)	Begunstigingstermijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Er wordt niet voldaan aan het stort-, lozings- of verbrandingsverbod	1 week	€ 1000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 5.000,-
2. Opslag niet conform voorschriften	1 week of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 5.000,-

3. Afval wordt niet regelmatig afgevoerd of opgeruimd	1 week	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 2.500,-
4. Afgifte aan onbevoegd persoon	direct	€ 500,- per constatering (maximaal 1 constatering per 24 uur)	€ 2.500,-
5. Afvalstoffen worden niet gescheiden	direct	€ 1000,- per constatering (maximaal 1 constatering per 24 uur)	€ 5.000,-
6. Geen maatregelen (olieafscheider, vetafscheider of slibvangput) ter voorkoming of beperking van verspreiding van afvalstoffen	8 weken of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 1.000,- per constatering	€ 5.000,-
7. Lozen zonder vereiste ontheffing, vergunning, melding of maatwerkvoorschriften	1 week	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 5.000,-

C. Water	Begunstigings- termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Niet meten, bemonsteren of analyseren (geldt ook voor chloridegehalte)	4 weken	€ 3.000,- per week	€ 15.000,-
2. Niet slaan van peilbuizen	4 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
3. Grondwater onttrekken of ontgronden zonder vergunning	8 weken	€ 5.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 25.000,-
4. Het niet opstellen en indienen van een werkplan	4 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-

5.	Niet zorgen voor voorgeschreven oeverbescherming of zorgdragen voor ongestoorde afwatering	1 week	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 2.500,-
6.	Niet toepassen archeologisch protocol	1 week	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
7.	Overschrijding eisen emissie (bij lozing)	24 uur ¹⁷	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 5.000,-
8.	Lozen zonder vereiste ontheffing, vergunning, melding of maatwerkvoorschriften	1 week	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 5.000,-

D. Bodem	Begunstigings- termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Niet verwijderen / saneren / herstellen van bodemverontreiniging	4 weken	€ 2.500,- per week	€ 12.500,-
2. Niet onmiddellijk ongedaan maken bodem verontreinigende calamiteit	1 week	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
3. Niet indienen saneringsverslag of nazorgplan	8 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
4. Bodembeschermende voorzieningen niet aanwezig of niet toereikend ¹⁸	8 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-

¹⁷ Gekozen voor 24 uur om te voorkomen dat illegale milieuvervuilende lozingen onnodig blijven plaatsvinden. Indien het gaat om lozen van stikstof door tuinders dan dient naar verwachting een langere begunstigingstermijn te worden verleend.

¹⁸ bijvoorbeeld schending preventieve zorgplicht

5. De periodieke monitoringsverplichting wordt niet nageleefd	8 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
6. Geen nulsituatieonderzoek, eindsituatieonderzoek of ander bodemonderzoek verricht en/of ingediend	8 weken	€ 2.000,- per week	€ 10.000,-
7. Toepassen zonder melding	1 week	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 5.000,-
8. Toepassen in afwijking van een melding of regels Bbk	1 week	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 48 uur)	€ 5.000,-
9. Geen melding start, einde sanering	1 dag	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 2.500,-
10. Saneren zonder (goedgekeurd) saneringsplan of BUS-melding	48 uur	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 48 uur)	€ 5.000,-
11. Niet naleven onderzoeksplicht (bevel) of saneringsplicht (bevel) of bevel tot nemen tijdelijke beveiligingsmaatregelen	8 weken of 2 weken (bij tijdelijke maatregelen)	€ 2.000,- per week	€ 10.000,-
12. Niet naleven saneringsplicht zoals geregeld in beschikking ernst & (niet) spoed	12 weken	€ 2.000,- per week	€ 10.000,-
13. Niet melden bodemverontreinigende calamiteit	48 uur	€ 1.000,- per overtreding (maximaal 1 constatering per 24 uur)	€ 10.000,-

14. Niet naleven gedoogbevel	1 week	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
15. Niet saneren conform saneringsplan of BUS-melding (incl. regels BUS)	1 week	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
16. Gebruiksbeperkingen of nazorgmaatregelen worden niet in acht genomen	1 week	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 5.000,-
17. Periodieke keuring brandstoftank niet uitgevoerd (boven- en ondergronds)	8 weken	€ 2.000,- per week	€ 10.000,-
18. Geen financiële zekerheid ondergronds brandstoftank	12 weken	€ 1.000,- per tank per week	€ 5.000,-
19. Niet uitvoeren verplichte controles aan tank, zoals water/sludge, kathodische bescherming etc.	8 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-

E. Geluid/Trillingen	Begunstigings-termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Er wordt niet voldaan aan de geluidsnormen <ul style="list-style-type: none"> • Bij reguliere horeca-inrichting tot circa 75 m² • In geval van grotere horeca-inrichting, en/of een discotheek; • In geval van grootschalige bijeenkomsten, feesten 	direct	€ 3.000,- per constatering € 5.000,- per constatering € 10.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 9.000,- € 15.000,- € 30.000,-

2. Overschrijding geluidsnorm door andere activiteiten	direct of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
3. Maatregelen / voorzieningen / installaties niet volgens voorschriften	1 week of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
4. Gedragsvoorschriften worden niet nageleefd	direct	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 constatering per 24 uur)	€ 3.000,-
5. Niet voldoen aan voorschriften m.b.t. trillingen	1 week of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 10.000,-
6. Maatwerkvoorschriften Niet houden aan gebruik van begrensde muziekinstallatie:	2 weken		
<ul style="list-style-type: none"> • Bij reguliere horeca-inrichting tot circa 75 m² • In geval van grotere horeca-inrichting, en/of een discotheek; • In geval van grootschalige bijeenkomsten, feesten 		€ 3.000,- € 5.000,- € 10.000	€ 15.000,- € 25.000,- € 50.000,-

F. Luchtkwaliteit/geur	Begunstigings-termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Stookinstallatie (NSA en WKK) niet gekeurd inclusief herstpunten <ul style="list-style-type: none"> • Bij reguliere installatie (< 500 kW) 	8 weken	€ 250,- per week	€ 1.250,-

<ul style="list-style-type: none"> Bij grootschalige installatie (> 500 kW) of WKK (vermogen is niet relevant) 	8 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
2. Niet uitvoeren emissiemeting	8 weken	€ 500,- per week.	€ 2.500,-
3. Afvoer gassen en dampen voldoet niet aan de middelvoorschriften of wordt niet voldaan aan de afstandseisen / normering in odour units / emissienormen	4 weken of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 5.000,-
4. Op- of overslag stuifgevoelige stoffen voldoet niet aan voorschriften	4 weken of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 2.500,-

G. Licht	Begunstigings-termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Overschrijding norm	4 weken	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 3.000,-
2. Maatregelen m.b.t. het voorkomen van onaanvaardbare lichthinder zijn niet (juist) gerealiseerd of in gebruik	4 weken	€ 2.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 10.000,-
3. Verlichting (sportvelden) niet (tijdig) uitgeschakeld	direct	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 1.500,-

H. Assimilatiebelichting	Begunstigings- termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Ontbreken van (juiste) bovenafscherming	8 weken	€ 3,- per vierkante meter teeltoppervlak per week	€ 15,- per vierkante meter teeltopper vlak
2. Niet gebruiken van bovenafscherming t.b.v. teeltbevordering (calculerende overtreder)	2 dagen of 2 weken (indien herstel of reparatie noodzakelijk is)	Rekentabel bijlage III (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	Rekentabel bijlage III
3. Niet gebruiken van bovenafscherming overig ¹⁹ <ul style="list-style-type: none"> • Teeltoppervlak tot 17.500 m² • Teeltoppervlak vanaf 17.500 m² 	2 dagen of 2 weken (indien herstel of reparatie noodzakelijk is)	<ul style="list-style-type: none"> • € 3.000,- • € 5.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	<ul style="list-style-type: none"> • € 9.000,- • €15.000,-
4. Niet voldoende afschermen van zijgevel (ontbreken van doek, verkeerd doek) <ul style="list-style-type: none"> • Zijgevel tot 100 m² • Zijgevel van 100 tot 250 m² • Zijgevel boven 250 m² 	8 weken	<ul style="list-style-type: none"> • € 2.000,- per week • € 4.000,- per week • € 10.000,- per week 	<ul style="list-style-type: none"> • €10.000,- • €20.000,- • €50.000,-
5. Niet voldoende afschermen van de zijgevel (zichtbare lampen, doek niet gebruikt, defect doek):			

¹⁹ Hierbij kan gedacht worden aan een technisch mankement of een andere reden.

<ul style="list-style-type: none"> • Zijgevel tot 100 m² • Zijgevel van 100 tot 250 m² • Zijgevel boven 250 m² 	2 dagen of 2 weken (indien herstel of reparatie noodzakelijk is)	<ul style="list-style-type: none"> • € 1.000 • € 2.500,- • € 5.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	<ul style="list-style-type: none"> • € 2.500,- • €10.000,- • €25.000,-
--	--	---	---

I. Veiligheid (Vuurwerkbesluit, PGS, Brandveilig gebruik van bouwwerken)	Begunstigingstermijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Toegestane hoeveelheid vuurwerk wordt overschreden	2 uur	€ 10,- per bruto kg consumptievuurwerk met een submaximum van € 10.000,- per constatering	€ 50.000,-
2. Toegestane hoeveelheid overige gevaarlijke stoffen wordt overschreden	2 weken	€10,- per liter/kg teveel aan gevaarlijke stoffen (maximaal 1 verbeuring per week)	Maximale wekelijkse verbeuring x 5
3. Risico bij onjuiste opslag gevaarlijke stoffen			
<ul style="list-style-type: none"> • Risico/gevaarstelling vanwege grootschalige tekortkomingen (denk aan bijvoorbeeld het ontbreken van (bouwkundige) voorzieningen) 	2 weken (bij afvoer) of 12 weken (bij bouwwerkzaamheden)	€ 2.000,- per week	€10.000,-
<ul style="list-style-type: none"> • Risico/gevaarstelling vanwege tekortkomingen (denk bijv. aan gebreken aan voorzieningen/bouwwerk) 	2 weken (bij afvoer) of 8 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
<ul style="list-style-type: none"> • Bij ontbreken van kleine voorzieningen, zoals pictogram, gevaaraanduiding 	4 weken	€ 250,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 1.250,-

4. Overtreding gedragsvoorschriften, ook bij vuurwerkopslag en –verkoop	Direct	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 3.000,-
5. Brandveilig gebruik bouwwerken zonder omgevingsvergunning	Direct of 12 weken	€ 2.500,- per week	€15.000,-
6. Brandveilig gebruik bouwwerken zonder melding brandveilig gebruik	12 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
7. Verandering / uitbreiding van een bestaand gebouw zonder vergunning (500 m2 of meer)	12 weken	€ 2.500,- per week	€ 15.000
8. Geen adequaat onderhoud / onvoldoende functioneren brandmeldinstallatie (BMI), danwel geen BMI aanwezig	4 weken 8 weken	€1.000,- per week	€ 5.000,-
9. Vluchtroute voldoet niet aan zichtbaarheidsvereisten	8 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
10. Wand beschikt niet over een adequate WBDBO	12 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
11. Brandcompartiment is groter dan de voorgeschreven maximale en beschikt niet over een adequate WBDBO	24 weken	€ 10.000,- per week	€ 50.000,-

J. Duurzaamheid (energie)	Begunstigingstermijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Het niet uitvoeren van energiebesparende maatregelen <ul style="list-style-type: none"> • Bij ontbreken van grootschalige en/of 			

bouwkundige maatregelen <ul style="list-style-type: none"> • Bij ontbreken kleine maatregelen 	12 weken	€ 1.000,- per week	€ 5.000,-
	1 week	€ 500,- per week	€ 2.500,-
2. Niet voldoen aan informatieplicht energiebesparing	12 weken	€ 500 per week	€ 2.500,-

K. Asbest	Begunstigingstermijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Verweerde/beschadigde asbesttoepassing door particuliere overtreder	1 - 2 weken (afhankelijk van gevaarzetting)	€ 5.000,- ineens	€ 5.000,-
2. Verweerde/beschadigde asbesttoepassing door bedrijfsmatige overtreder	1 - 2 weken (afhankelijk van gevaarzetting)	€ 10.000,- ineens	€ 10.000,-
3. Asbestverontreiniging door particuliere overtreder	1 - 2 weken (afhankelijk van gevaarzetting)	€ 5.000,- ineens	€ 5.000,-
4. Asbestverontreiniging door bedrijfsmatige overtreder	1 - 2 weken (afhankelijk van gevaarzetting)	€ 10.000,- ineens	€ 10.000,-
5. Sloopwerkzaamheden zonder sloopmelding door particulier. Asbestverdacht	Direct	€ 5.000,- ineens	€ 5.000,-
6. Sloopwerkzaamheden zonder sloopmelding door bedrijf. Asbestverdacht	Direct	€ 10.000,- ineens	€ 10.000,-
7. Resultaten eindbeoordeling of visuele inspectie niet ingevoerd in LAVS	1 week	€ 1.000,- ineens	€ 1.000,-
8. Begeleidingsbiljet of stortbon niet ingevoerd in LAVS	1 week	€ 1.000,- ineens	€ 1.000,-
9. Geen eindbeoordeling of visuele inspectie uitgevoerd	2 weken	€ 1.000,- ineens	€ 1.000,-

10. Calamiteit (bijv. brand of stormschade) waarbij asbest is vrijgekomen	1 - 2 weken (afhankelijk van gevaarstelling)	Maatwerk Bedrag ineens	
11. Gecertificeerd asbestverwijderings-bedrijf leeft asbestinventarisatie-rapport niet na bij sloop	Direct	€ 2.500,- ineens	€ 2.500,-

L. Bodemenergie (open én gesloten)	Begunstigings-termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Niet aanleveren monitoringsrapportage	4 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
2. Niet opstellen plan van aanpak debietoverschrijding	8 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
3. Grondwater onttrekken of ontgronden zonder vergunning	8 weken	€ 5.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 25.000,-
4. Het niet opstellen en indienen van een plan van aanpak energetische onbalans	8 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
5. Overschrijding maximale en gemiddelde infiltratietemperatuur	4 weken	€ 500,- per constatering	€ 2.500
6. Overschrijding maximale- of seizoensdebiet	12 weken ²⁰	€ 1.000,- per constatering	€ 5.000,-
7. Niet aanleveren Seasonal performance factor	4 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-

²⁰ Een overschrijding kan pas (bij een jaardebiet) op een veel later moment worden vastgesteld.

8. Niet aanleveren plan van aanpak bij afwijken rendement (afwijken delta T (temperatuur))	8 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
9. Gesloten bodemenergiesysteem in werking zonder (toereikende) melding	12 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
10. Administratieve verplichtingen (registraties) niet bijgehouden bij installaties >70 kW (hiervoor geldt jaarlijks monitoringverplichting)	4 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-
11. Aanleg gesloten systeem niet conform BRL.	4 weken	€ 500,- per week	€ 2.500,-

M. Provinciale milieuverordening / Omgevingsverordening Zuid-Holland	Begunstigings-termijn	Dwangsom	Dwangsom maximum
1. Het oprichten of behouden van: <ul style="list-style-type: none"> • een werk, of; • een constructie met het doel het vervoeren, bergen, opslaan, overslaan, storten of verzinken van schadelijke stoffen door, op of in de bodem mogelijk te maken, of • boorputten, of; • kampeeraangelegenheden, recreatiecentra of kampementen, of; • wegen of terreinen voor zover deze – al dan niet tijdelijk – voor 	Direct	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per week)	€ 2.500,-

<p>gemotoriseerd verkeer openstaan, waterwegen of spoorwegen, of;</p> <ul style="list-style-type: none"> • een gebouw in de zin van de Woningwet. 			
<p>2. Verstoring van beschermingsgebied door gebruik van een toestel, een motorrijtuig buiten aangewezen rijgebieden, een waterscooter of motorboot sneller dan 9 km/uur.²¹</p>	Direct	€ 500,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 1.000,-
<p>3. Het hebben, gebruiken, vervoeren, op of het in de bodem brengen van schadelijke stoffen</p>	Direct	€ 1.000,- per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 5.000,-
<p>4. Uitvoeren van een ingreep aan of in de bodem, waarbij de beschermende werking van de bodemlagen kunnen worden aangetast</p>	Direct	€ 500 per constatering (maximaal 1 verbeuring per 24 uur)	€ 2.500,-

²¹ Geldt niet voor agrarische bedrijfsvoering.

BIJLAGE II

Checklist hoogte dwangsom	Beoordeling		
<i>Als aan de hand van de checklist blijkt dat veel van de criteria met een hoge score worden beoordeeld, kan dit reden zijn om een hogere dwangsom op te leggen. Indien blijkt dat veel van de criteria met een lage score worden beoordeeld kan dit reden zijn om een lagere dwangsom op te leggen.</i>	laag	gemiddel	hoog
De potentiële milieuschade door de overtreding.			
<p>Het gedrag van de overtreder (calculerend of recidivist)</p> <p>N.B. Calculerend gedrag behoort bij een beoordeling “gemiddeld”. Een recidivist moet zwaarder worden aangepakt en krijgt daarom de beoordeling “hoog”. Daarnaast kan bij de beoordeling worden betrokken dat een professioneel bedrijf of een aannemer beter had moeten en kunnen weten dan een particulier. Voor een particulier kan dan ook een beoordeling “laag” worden overwogen.</p>			
De kosten om de overtreding ongedaan te maken (tijd en moeite die het naleven van de voorschriften kost, de kosten van de voorziening).			
<p>De extra omzet of winst die vanwege de lagere kostprijs ten gevolge van de overtreding is ontstaan (het behaalde financiële/economische voordeel).</p> <p>N.B Volgens de rechter mag het (geschatte) financiële voordeel dat de overtreding oplevert een maatstaf zijn bij het bepalen van het bedrag. De omvang van de onderneming speelt hierbij zeker een rol, een dwangsom voor een multinational zal een andere zijn als die voor een éénmanszaak (ECLI:NL:RVS:2001:AL2223).</p> <p>Het economisch voordeel kan worden verkregen uit extra omzet, maar ook uit de winst door het niet uitvoeren van maatregelen waarmee aan de voorschriften kan worden voldaan De richtlijn is dat het totale dwangsombedrag beduidend hoger is dan het economische voordeel dat de overtreder heeft door de overtreding niet op te heffen. Er kan dan gedacht worden aan een totaal dwangsombedrag dat minimaal tweemaal zo hoog is als het economische voordeel.</p>			
De financiële positie van het bedrijf of de overtreder.	*	*	*

* Met de financiële positie van de overtreder kan rekening worden gehouden, maar dit is niet bepalend.

BIJLAGE III

Rekenmodel voor dwangsom bij assimilatiebelichting		
Locatienaam: <locatienaam Squit>		
Dossiernummer: <dossiernummer Squit>		
Adres locatie: <bezoekadres, postcode en plaats>		
Gewas <naam soort en type>	Eenheid	voorbeeld
teeltoppervlak	m2	
aantal te oogsten (per m2 per jaar)		
productie (totaal stelen per jaar)	<u>Stelen/jaar</u>	

Onderwerp : Notitie van wijzigingen Protocol dwangsombedragen en -termijnen
Datum : 14 oktober 2021

In deze notitie zijn de belangrijkste wijzigingen in het nieuwe 'Protocol dwangsombedragen en -termijnen' (verder: protocol) opgenomen. Tekstuele wijzigingen van ondergeschikte aard zijn hier niet genoemd.

1. Algemene wijzigingen

- Vanwege de behandeling van asbesttaken is in bijlage 1, onderdeel K, van het protocol het onderdeel Asbest opgenomen, met daarin de begunstigingstermijnen en dwangsommen voor de meest voorkomende overtredingen met betrekking tot asbest.
- Het onderdeel voor bodemenergie is in bijlage 1, als onderdeel L, toegevoegd aan het protocol, omdat de regelgeving en handhaving op dit gebied zijn eigen bijzonderheden kent en onvoldoende aansluiting werd gevonden bij de dwangsombedragen en -termijnen van andere onderdelen zoals 'water' of 'bodem'.
- Aan bijlage 1, onderdeel I, van het protocol zijn veel voorkomende overtredingen met betrekking tot brandveiligheid bij provinciale inrichtingen opgenomen.
- In het geactualiseerde protocol is verduidelijkt onder welke voorwaarden sprake is van recidive.

2. Wijzigingen dwangsombedragen en -termijnen per onderdeel van bijlage 1

Nr.	Onderdeel	Overtreding	Wijzigingen/ nieuw toegevoegd
	Onderdeel A Algemeen		
A1		In werking zonder (toereikende) melding.	Termijn van 4 naar 12 weken
A2		In werking zonder (toereikende) vergunning.	Termijn van 4 naar 12 weken
A3		Verplicht onderzoek (inclusief rapportage) niet uitgevoerd	Termijn van 8 naar 12 weken
	Onderdeel B Afval(water)		
B1		Er wordt niet voldaan aan het stort-, lozings- of verbrandingsverbod	Dwangsom van € 500 naar € 1.000. Maximumbedrag van € 2.500 naar € 5.000
B5		Afvalstoffen worden niet gescheiden	Dwangsom van € 500 naar € 1.000. Maximumbedrag van € 2.500 naar € 5.000
	Onderdeel C		

	Water		
C1		Niet meten, bemonsteren of analyseren	Dwangsom van € 10.000 naar € 3000. Maximumbedrag van € 50.000 naar € 15.000
C4		Het niet opstellen indienen van een werkplan	Dwangsom van € 1.000 naar € 500 Maximumbedrag van € 5.000 naar € 2.500
C5		Niet zorgen voor voorgeschreven oeverbescherming of zorgdragen voor ongestoorde afwatering	Dwangsom van € 1.000 naar € 500. Maximumbedrag van € 5.000 naar € 2.500
C7		Overschrijding eisen emissie (bij lozing)	Termijn van 2 weken naar 24 uur
C8		Lozen zonder vereiste ontheffing, vergunning, melding of maatwerkvoorschriften	Nieuw toegevoegd
	Onderdeel D Bodem		
D1		Niet verwijderen/saneren/ herstellen van bodemverontreiniging	Dwangsom van € 1.000 naar € 2.500. Maximumbedrag van € 5.000 naar € 12.500
D2		Niet onmiddellijk ongedaan maken bodem verontreinigende calamiteit	Dwangsom van € 1.000 naar € 2.000. Maximumbedrag van € 5.000 naar € 10.000
D6		Geen nulsituatieonderzoek, eindsituatieonderzoek of ander bodemonderzoek verricht en/of ingediend	Dwangsom van € 1.000 naar € 2.000. Maximumbedrag van € 5.000 naar € 10.000
D10		Saneren zonder (goedgekeurd) saneringsplan of BUS-melding	Termijn van 1 week naar 48 uur
D13		Niet melden bodem verontreinigende calamiteit	Termijn van 1 week naar 48 uur
D14		Niet naleven gedoogbevel	Dwangsom van € 1.000 naar € 2.000. Maximumbedrag van € 5.000 naar € 10.000
	Onderdeel E Geluid/Trillingen		
E6		Maatwerkvoorschriften Geluid: niet houden aan gebruik van begrensde muziekinstallatie	Nieuw toegevoegd
	Onderdeel F Luchtkwaliteit/geur		

F2		Niet uitvoeren emissiemetingen	Nieuw toegevoegd
	Onderdeel G Licht		
G1		Overschrijding norm	Dwangsom van € 500 naar € 1.000. Maximumbedrag van € 1.500 naar € 3.000
	Onderdeel H Assimilatiebelichting		
H4		Niet voldoende afschermen van zijgevel (ontbreken van doek, verkeerd doek)	Dwangsommen verdubbeld naar respectievelijk € 2.000, € 4.000 en € 10.000 per week Maximumbedragen verdubbeld naar respectievelijk € 10.000, € 20.000 en € 50.000
H5		Niet voldoende afschermen van de zijgevel (zichtbare lampen, doek niet gebruikt)	Dwangsombedragen gedifferentieerd naar omvang overtreding
	Onderdeel I Veiligheid		
I5		Brandveilig gebruik bouwwerken zonder omgevingsvergunning	Nieuw toegevoegd
I6		Brandveilig gebruik bouwwerken zonder melding brandveilig gebruik	Nieuw toegevoegd
I7		Verandering / uitbreiding van een bestaand gebouw zonder vergunning (500 m2 of meer)	Nieuw toegevoegd
I8		Geen adequaat onderhoud / onvoldoende functioneren brandmeldinstallatie (BMI) dan wel geen BMI aanwezig	Nieuw toegevoegd
I9		Vluchtroute voldoet niet aan zichtbaarheidsvereisten	Nieuw toegevoegd
I10		Wand beschikt niet over een adequate WBDBO	Nieuw toegevoegd
I11		Brandcompartiment is te groot en beschikt niet over een adequate WBDBO	Nieuw toegevoegd

	Onderdeel J Duurzaamheid		
J2		Niet voldoen aan informatieplicht energiebesparing	Nieuw toegevoegd
	Onderdeel K Asbest	Onderdeel K is nieuw toegevoegd.	
	Onderdeel L Bodemenergie	Onderdeel L is nieuw toegevoegd.	
	Onderdeel M PMV/Omgevings- verordening Zuid- Holland		
M4		Tekst overtreding aangepast op actualisatie PMV	

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 6a. Uniform gemeentelijk mandaatbesluit

Naar verwachting wordt de Omgevingswet per 1 juli 2022 ingevoerd. Als gevolg daarvan is het noodzakelijk het huidige mandaatbesluit en de huidige mandatenlijst aan te passen aan het nieuwe wettelijke regime. De wijziging betreft een omzetting van huidige bevoegdheden naar het nieuwe stelsel onder de Omgevingswet. Qua redactie is zoveel mogelijk bij de tekst en de bestaande praktijk van de huidige mandaten gebleven, waarbij van de gelegenheid gebruik is gemaakt om bepaalde formuleringen op te frissen.

Het uitgangspunt is om de mandaatregels zo beleidsneutraal mogelijk over te nemen, maar enkele wijzigingen blijken onvermijdelijk. De komst van de Omgevingswet heeft geleid tot een nieuw aangrijpingspunt. Niet langer is het begrip 'inrichting' het aangrijpingspunt, maar het begrip 'milieubelastende activiteit'. Verder worden de regels voor milieubelastende activiteiten niet alleen op rijksniveau maar ook op lokaal niveau gesteld. Dit mandaat omvat daarom naast de algemene rijksregels in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) ook de regels over milieubelastende activiteiten die worden gesteld in het omgevingsplan. Onderdeel van de milieubelastende activiteiten zijn ook de bodemtaken die van de provincie naar de gemeente gaan door de komst van de Omgevingswet.

De 26 wetten en 60 AMvB's, waar de Omgevingswet en de 4 onderliggende AMvB's op gebaseerd zijn, gaan niet allemaal volledig op in het nieuwe stelsel van de Omgevingswet. Omdat een aantal wetten en AMvB's slechts gedeeltelijk opgaan in het nieuwe stelsel, blijft het mandaat voor die wetten en AMvB's nodig, zoals de Wet milieubeheer. Een aantal wetten en AMvB's komt in zijn geheel te vervallen, zoals de Wabo en het Activiteitenbesluit milieubeheer.

De basis van de werkzaamheden van de ODH op grond van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verandert niet. Hoofdstuk 3 en titel 4.1 Awb (het nemen van besluiten/beschikkingen), titels 5.1 en 5.3 Awb (bestuursrechtelijke handhaving) en hoofdstukken 6 en 7 Awb (bezwaar en beroep) worden met de komst van de Omgevingswet niet gewijzigd.

De vast te stellen mandaatregeling en de mandatenlijst betreft een zo technisch mogelijke omzetting van de huidige mandaatregeling naar het regime van de Omgevingswet. Enkele inhoudelijke aanpassingen zijn onvermijdelijk als gevolg van het nieuwe aangrijpingspunt "de milieubelastende activiteit" zoals hierboven beschreven. Omdat niet langer het begrip 'inrichting' het aangrijpingspunt is, maar het begrip 'milieubelastende activiteit' is de nieuwe mandaatlijst niet meer vergelijkbaar is met de huidige lijst. Dat leidt ertoe dat wij ook geen transponeringstabel hebben kunnen opmaken. Dat dit geen onwil is, onderbouwen wij met het gegeven dat er ook op landelijk niveau door de wetgever geen transponeringstabel is opgemaakt wat normaalgesproken gebeurt.

Voor de ODH is een uniform mandaat van groot belang zodat ten behoeve van het werk voor de verschillende gemeenten dezelfde bevoegdheden en dezelfde procedures gelden. Als dat niet het geval is werkt dit fouten in de hand en mogelijk zelfs extra processtappen omdat per dossier controle moet worden uitgevoerd op ter controle van de bevoegdheden en procedures. Het is daarom specifiek niet de bedoeling dat er per gemeente inhoudelijk aan het mandaatbesluit of de mandaatlijst wordt gesleuteld. Hierbij wordt opgemerkt dat de ODH alleen werkzaamheden uitvoert en dus gebruik maakt van het mandaat op basis van de per gemeente gemaakte takenpakket.

Deze oplegnotitie start met de woorden "naar verwachting", omdat nog niet zeker is of de inwerkingtreding per 1 juli 2022 wordt gehaald. De kans op verder uitstel is aanwezig. De invoeringsdatum van de nieuwe mandaatregeling is daarom gesteld op "de dag waarop de Omgevingswet in werking treedt", op diezelfde dag wordt de huidige mandaatregeling dus ingetrokken. Hiermee wordt bereikt dat de juiste mandaten tijdig beschikbaar zijn om het opgedragen werk te verrichten.

In artikel 8, tweede lid, van het Mandaatbesluit wordt in overgangsrecht in verband met de Omgevingswet voorzien.

Ten overvloede wordt nog opgemerkt dat

- het college van burgemeester en wethouders met het mandaatbesluit eigen collegebevoegdheden overdraagt aan Omgevingsdienst Haaglanden. Dit betekent dat de vaststelling van deze mandaatregeling door burgemeester en wethouders moet plaatsvinden, waarna deze door hen gepubliceerd dient te worden t.b.v. de inwerkingtreding.

- In de voorbereidingen er contact is geweest met de andere OD's in Zuid-Holland. Geen van deze partijen was zo ver dat inhoudelijke afstemming kon plaatsvinden. Er is wel afgestemd op een concept van het provinciale mandaat in het kader van de Ow en een OD elders in het land.

Bijlagen

Bijlagen

- Mandaatbesluit Omgevingswet
- Mandatenlijst Omgevingswet

Voorstel

Het Algemeen Bestuur van de ODH adviseert de colleges om bijgaand uniform mandaatbesluit en uniforme mandatenlijst ongewijzigd vast te stellen.

Besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente ... , houdende de verlening van mandaat aan de directeur van Omgevingsdienst Haaglanden (Mandaatbesluit ODH 2022 gemeente ..)

Burgemeester en wethouders van ...

Gelet op

afdeling 10.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht;
artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Haaglanden;
de vaststelling door het algemeen bestuur van Omgevingsdienst Haaglanden d.d. 30 juni 2021 van de voorgestelde tekst van het uniforme gemeentelijk mandaatbesluit;

Besluiten

vast te stellen:

het navolgende Mandaatbesluit voor Omgevingsdienst Haaglanden

Artikel 1: Begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

college:	het college van burgemeester en wethouders van de gemeente;
directeur:	de directeur van de Omgevingsdienst, bedoeld in artikel 22 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden, tevens secretaris van het dagelijks en algemeen bestuur van Omgevingsdienst Haaglanden;
gemeente:	de gemeente ...;

Omgevingsdienst: het openbaar lichaam Omgevingsdienst Haaglanden, bedoeld in artikel 3 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden;

taken: taken zoals bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden;

Artikel 2: Mandaat

1. Aan de directeur wordt, voor zover het bevoegdheden van het college betreft, mandaat verleend overeenkomstig de bij dit besluit behorende mandatenlijst voor zover op de lijst vermelde taken vallen binnen de taken van Omgevingsdienst.
2. Aan de directeur wordt, voor zover het de in het eerste lid genoemde bevoegdheden betreft, in mandaat opgedragen de bevoegdheid tot het in rechte vertegenwoordigen van het college en het nemen van besluiten inzake bestuursrechtelijke procedures inclusief het opstellen van verweerschriften alsmede het machtigen van ambtenaren van Omgevingsdienst voor het in rechte vertegenwoordigen van het college.
3. Aan de directeur wordt, voor zover het bevoegdheden van het college betreft, in mandaat opgedragen de bevoegdheid tot het besluiten tot het aanvragen van subsidies, bedoeld in artikel 4:21 van de Algemene wet bestuursrecht, namens de gemeente, ten behoeve van de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden.
4. Het mandaat houdt zowel een beslissings- als een ondertekeningsmandaat in.
5. In de bij dit besluit behorende mandatenlijst wordt onder besluiten ook verstaan het weigeren van een aanvraag of een verzoek en het wijzigen of het intrekken van een besluit.
6. Indien ten gevolge van wijziging van wet- en regelgeving bevoegdheden als bedoeld in dit besluit en de bij dit besluit behorende mandatenlijst gaan strekken ter uitvoering van andere wet- en regelgeving dan waarvan zij ten tijde van het in werking treden van dit besluit strekten, dan wel indien in de uitoefening ten gevolge van een dergelijke wijziging veranderingen optreden, blijven zij, voor zover hun strekking en omvang door die wijziging niet wezenlijk veranderen, behoren tot de bevoegdheden zoals genoemd in dit besluit en de bij dit besluit behorende mandaatlijst, die aan de Omgevingsdienst zijn opgedragen.
7. De bevoegdheden, bedoeld in het eerste lid, behelzen niet de bevoegdheid te beslissen op bezwaarschriften, bedoeld in artikel 6:4, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.
8. De directeur neemt bij de aan hem in mandaat opgedragen bevoegdheden de algemene instructies en de instructies per geval van het college in acht, als bedoeld in artikel 10:6, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht.

Artikel 3: Kaders en beleid

1. De directeur betreft bij de uitoefening van de aan hem opgedragen bevoegdheden de voor de taakuitoefening relevante door de gemeenteraad vastgestelde kaders alsmede het relevante beleid van het college.
2. Het college treedt bij voorgenomen nieuw beleid of beleidswijzigingen in overleg met de Omgevingsdienst over uitvoeringsaspecten indien dat beleid raakt aan de taken en bevoegdheden die de omgevingsdienst uitvoert.

3. Het college zendt de directeur alle benodigde informatie noodzakelijk voor de uitvoering van het bepaalde in het eerste lid.

Artikel 4: Ondermandaat

1. De directeur kan de bevoegdheden, genoemd in artikel 2, in ondermandaat opdragen aan functionarissen werkzaam voor de Omgevingsdienst.
2. De voorgaande artikelen zijn van overeenkomstige toepassing op de uitoefening van bevoegdheden in ondermandaat.

Artikel 5: Machtiging

De directeur, alsmede de functionarissen aan wie overeenkomstig artikel 4 ondermandaat is gegeven, alsmede door de directeur aangewezen niet-leidinggevende medewerkers zijn gemachtigd om namens het college aan de gemandateerde bevoegdheden gelieerde feitelijke handelingen te verrichten.

Artikel 6: Informatieplicht

1. Bij zwaarwegende omstandigheden en gebeurtenissen die betrekking hebben op de gemandateerde bevoegdheden, wordt het college wordt door of namens de directeur geïnformeerd.
2. Onverminderd het eerste lid, heeft de directeur een aan de uitoefening van de bevoegdheid voorafgaande informatieplicht en een signaleringsplicht jegens het college indien de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid voor het college naar verwachting politieke en maatschappelijke gevolgen zal hebben of indien een besluit naar verwachting tot consequentie zal hebben dat de gemeente aansprakelijk wordt gesteld of het college aangesproken wordt. In de gevallen bedoeld in de vorige volzin verschaft de directeur alle benodigde informatie en voert hij overleg met het college alvorens de betreffende bevoegdheid uit te oefenen.
3. De directeur rapporteert aan het college over de in mandaat genomen besluiten.

Artikel 7: Ondertekening

1. Indien een besluit wordt genomen bij of krachtens het bepaalde in artikel 2 luidt de ondertekening:
Burgemeester en wethouders van ..
namens dezen,
directeur van de Omgevingsdienst Haaglanden
gevolgd door de handtekening en naam van de functionaris.
2. Indien een besluit wordt genomen bij of krachtens het bepaalde in artikel 5, luidt de ondertekening:
Burgemeester en wethouders van ...
namens dezen,
functie ondergemandateerde (naam afdeling) van de Omgevingsdienst Haaglanden
gevolgd door de handtekening en naam van de functionaris.
3. Indien gebruikt wordt gemaakt van een elektronische handtekening als bedoeld in artikel 2:16 Awb dan worden naam en functie van de ondertekenaar in schrifttekens vermeld.

Artikel 8: Slotbepalingen

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag waarop de Omgevingswet in werking treedt.
2. De Mandaatregeling Omgevingsdienst Haaglanden 2012 (2013 en 2018) wordt ingetrokken. De regeling blijft van toepassing op gevallen die onder het overgangsrecht.
3. Dit besluit wordt aangehaald als: Mandaatbesluit ODH 2022 gemeente ...

Aldus besloten door burgemeester en wethouders van ... op ..

de secretaris,

de burgemeester,

.....

.....

Voor akkoord,

De directeur van Omgevingsdienst Haaglanden,

.....

Mandatenlijst gemeente ...
voor
Omgevingsdienst Haaglanden

Mandatenlijst zoals bedoeld in artikel 2, eerste lid, van
het mandaatbesluit ODH 2022 gemeente ...

ALGEMENE MANDATEN		
	<i>Besluiten en bevoegdheden</i>	<i>Toelichting</i>
A01	Het uitvoeren van de aan de Omgevingsdienst opgedragen wettelijke taken, additionele wettelijke taken en adviesdiensten op grond van artikel 4 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden.	<p>Omvat ook het uitvoeren van voorbereidingshandelingen tot het nemen van besluiten en het nemen van besluiten ter uitvoering van wettelijk voorgeschreven voorbereidings-procedures, alsmede het voeren van correspondentie en het verrichten van de (rechts)handelingen.</p> <p>Uit de begroting en de jaarwerkplannen vloeit meer specifiek voort welke taken voor een gemeente worden uitgevoerd door de Omgevingsdienst. Dit kan per gemeente verschillen.</p>
A02	<p>Besluiten in bestuursrechtelijke procedures:</p> <p>a. proceshandelingen in bestuursrechtelijke procedures zoals het voeren van verweer, indien het besluit is genomen in mandaat door de directeur of in ondermandaat door een onder zijn verantwoordelijkheid vallende functionaris;</p> <p>b. besluiten inzake verzoeken om toepassing van rechtstreeks beroep (artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht).</p>	<p>N.B. Op een verzoek om toepassing van rechtstreeks beroep kan op grond van artikel 10:3 van de Algemene wet bestuursrecht, niet worden beslist door degene die het besluit waartegen een bezwaar zich richt in (onder)mandaat heeft genomen.</p> <p>Dit omvat in ieder geval:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het indienen van verweerschriften en het voeren van verweer; • het vragen van uitstel van de behandeling van een bezwaar- of beroepschrift en het verrichten van andere proceshandelingen; • het verlenen van een machtiging voor het voeren van het woord ter zitting, namens het college in bestuursrechtelijke procedures; • het voeren van het woord als derde belanghebbende ter zitting.
A03	<p>Besluiten op grond van:</p> <p>a. artikelen 4:5 en 4:6 van de Algemene wet bestuursrecht (buiten behandeling stellen aanvraag en afdoen herhaalde aanvraag);</p> <p>b. artikelen 4:7, 4:8 en 4.11 van de Algemene wet bestuursrecht (horen);</p> <p>c. afdeling 4.1.3. van de Algemene wet bestuursrecht (opschorten beslistermijn en besluiten over dwangsommen bij niet tijdig beslissen);</p> <p>d. artikelen 8:51a, 8:51b, 8:51c, 8:80a en 8:80b van de Algemene wet bestuursrecht (bestuurlijke lus en tussenuitspraak).</p>	
A04	Het vragen van advies op basis van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur, en het maken van afspraken naar aanleiding van het uitgebrachte advies.	
A05	Besluiten op grond van de Wet openbaarheid van bestuur inzake een verzoek om informatie.	
A06	Besluiten bij of krachtens hoofdstukken 8, 9, 10, 13, 17, 18 en 19 van de Wet milieubeheer.	
A07	Het verzamelen, verwerken, beheren, verstrekken, beschikbaar stellen, uitwisselen,	Dit betreft mede: verstrekken van informatie op verzoek van het publiek, het gebruik van het

	doorzenden en publiceren van informatie en gegevens als bedoeld bij of krachtens de Omgevingswet.	Digitaal Stelsel Omgevingswet, het beheer van persoonsgegevens, het bijhouden van landelijke registers en het vullen van applicaties zoals het register externe veiligheidsrisico's, het geluidregister, de e-MJV website met daaronder de IPPC applicatie, en EEP-rapportages.
A08	Besluiten inzake het beoordelen van PRTR-verslagen en het verrichten van werkzaamheden in het kader van de PRTR-verordening als bedoeld in paragraaf 11.2.6 van het Besluit kwaliteit leefomgeving en paragraaf 10.8.6 van het Omgevingsbesluit.	
MANDATEN T.B.V. TOETSING EN VERGUNNINGVERLENING		
	<i>Besluiten en bevoegdheden</i>	<i>Toelichting</i>
V01	Besluiten op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing verklaren).	
V02	Besluiten a. op een enkelvoudige aanvraag van een omgevingsvergunning, inclusief de voorbereiding ervan, bij of krachtens artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet voor een milieubelastende activiteit en hetgeen gesteld bij of krachtens artikel 4.4, tweede lid, van de Omgevingswet in het omgevingsplan. b. op een meervoudige aanvraag van een omgevingsvergunning, inclusief de voorbereiding ervan, bij of krachtens artikel 5.1, tweede lid, van de Omgevingswet waarbij een milieubelastende activiteit wordt aangevraagd en op grond van hetgeen gesteld bij of krachtens artikel 4.4, tweede lid, van de Omgevingswet in het omgevingsplan. c. op en het voorbereiden van het actualiseren en reviseren van de onder a en b verleende vergunningen voor zover het een milieubelastende activiteit betreft. d. op grond van artikel 16.10 van de Omgevingswet (buiten behandeling laten aanvraag).	
V03	Het behandelen van meldingen als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, van de Omgevingswet voor een milieubelastende activiteit.	Betreft meldingen op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving en het omgevingsplan.
V04	Besluiten ten aanzien van het stellen van maatwerkvoorschriften, inclusief de voorbereiding hiervan, als bedoeld in artikel 4.5 van de Omgevingswet voor een milieubelastende activiteit.	Betreft maatwerk op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving en het omgevingsplan.
V05	Besluiten ten aanzien van het treffen van een gelijkwaardige maatregel, inclusief de voorbereiding hiervan, als bedoeld in artikel 4.7 van de Omgevingswet voor een milieubelastende activiteit.	Betreft besluit gelijkwaardigheid op grond van het Besluit activiteiten leefomgeving en het omgevingsplan.

V06	Het behandelen van informatie voortvloeiend uit een informatieplicht met betrekking tot de milieubelastende activiteit op grond van hoofdstuk 3, 4 en 5 van het Besluit activiteiten leefomgeving of op grond van het omgevingsplan.	
V07	Het adviseren namens het college in gevallen waarin vanwege de milieubelastende activiteit het college als adviseur is aangewezen op grond van afdeling 16.2 van de Omgevingswet en het verzoeken om advies in verband met de uitoefening van gemandateerde en gemachtigde taken.	
V08	Het voorbereiden en besluiten omtrent de verplichting tot het maken van een milieu-effectrapportage als bedoeld in paragraaf 16.4.2 van de Omgevingswet als het betrokken besluit waarvoor een mer-beoordeling nodig is, ziet op een (meervoudige) aanvraag omgevingsvergunning ten aanzien van een milieubelastende activiteit.	
V09	Het behandelen van een sloopmelding als bedoeld in artikel 7.10 van het Besluit bouwwerken leefomgeving voor het verwijderen van asbest en het uitoefenen van de bevoegdheden van afdeling 7.1 van het Besluit bouwwerken leefomgeving ten aanzien van asbestverwijdering.	Het kan per gemeente verschillen of dit naast bedrijfsmatige ook particuliere verwijdering betreft.
V10	Het uitoefenen van bevoegdheden op grond van afdeling 7.2 van het Besluit bouwwerken leefomgeving.	Betreft mobiel breken bouw- en sloopafval.
V11	Besluiten op grond van het gestelde bij of krachtens afdelingen 10.2, 10.3 en 19.2a van de Omgevingswet, inclusief de voorbereiding hiervan, met betrekking tot de bodem.	
V12	Besluiten op grond van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.	
V13	Besluiten op grond van artikel 10 van de Wet explosieven voor civiel gebruik, inzake het verlenen van een vergunning voor het overbrengen van explosieven.	
V14	Besluiten op grond van de Algemene plaatselijke verordening in verband met het in de uitoefening van een bedrijf of nevenbedrijf ter beschikking stellen dan wel voor het ter beschikking stellen aanwezig houden van consumentenvuurwerk.	
	MANDATEN T.B.V. TOEZICHT EN HANDHAVING	
	<i>Besluiten en bevoegdheden</i>	<i>Toelichting</i>
H01	Het aanwijzen van personen belast met het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet- en regelgeving waarvoor mandaat is verleend.	

H02	Het uitoefenen van toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet- en regelgeving waarvoor mandaat is verleend.	De mandaten H01 t/m H03 bevatten de algemene bevoegdheden en besluiten in het kader van toezicht en handhaving. Toezicht en handhaving wordt uitgeoefend ten aanzien van de wetten, regels en daarop gebaseerde besluiten waarvoor mandaat is verleend (zowel de A-, V- als H-nummers).
H03	Het voorbereiden en nemen van besluiten op grond van titel 5.1 t/m 5.3 van de Awb (in samenhang met artikel 125 Gemeentewet) en afdeling 18.1 Omgevingswet ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens de wet- en regelgeving waarvoor mandaat is verleend.	Het betreft mede: <ul style="list-style-type: none"> • het voeren van correspondentie in het kader van toezicht en handhaving, waaronder in ieder geval begrepen een waarschuwingsbrief; • het besluit tot het opleggen van een spoedeisende last onder bestuursdwang, dan wel het toepassen van spoedeisende bestuursdwang, dan wel de schriftelijke bekrachtiging van de mondelinge aanzegging daartoe; • het nemen van een besluit tot het verhaal van de kosten van bestuursdwang en het invorderen van een dwangsom; • het nemen van besluiten tot restitutie van te veel betaalde dwangsombedragen of vermindering van het inningsbedrag; • het intrekken van een beschikking. Uitgezonderd van het mandaat is de bestuurlijke boete.
H04	Besluiten op verzoeken van derden om bestuursrechtelijk handhavend op te treden, zoals geregeld in titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht.	Dit omvat mede de afwijzing van deze verzoeken.
H05	Besluiten en bevoegdheden op grond van titel 4.4 van de Algemene wet bestuursrecht (bestuursrechtelijke geldschulden).	Betreft bijvoorbeeld het versturen van een aanmaning, het treffen van een betalingsregeling en het doen uitgaan van een dwangbevel, voor zover de ODH dergelijke taken uitvoert voor de betreffende gemeente.
H06	Besluiten en bevoegdheden op grond van hetgeen is bepaald bij of krachtens de Omgevingswet, voor zover het gaat om milieubelastende activiteiten.	Dit mandaat omvat met betrekking tot de milieubelastende activiteit onder andere: <ul style="list-style-type: none"> • de algemene rijksregels in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) • regels over milieubelastende activiteiten die zijn gesteld in het omgevingsplan. • de milieubelastende activiteit die deel uitmaakt van een omgevingsplanactiviteit.
H07	Besluiten en bevoegdheden met betrekking tot ongewone voorvallen op grond van hetgeen is bepaald bij of krachtens de Omgevingswet, voor zover het gaat om milieubelastende activiteiten of hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer.	Bij een ongewoon voorval wordt het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk geïnformeerd.
H08	Besluiten en bevoegdheden met betrekking tot het (bedrijfsmatig) verwijderen van asbest en het voorkomen van verspreiding van asbest in de fysieke leefomgeving op grond van hetgeen is bepaald bij of krachtens de Omgevingswet, het	

	Asbestverwijderingsbesluit en de titels 9.2, 9.4 en 9.5 van de Wet milieubeheer.	
H09	Besluiten en bevoegdheden op grond van hetgeen is bepaald bij het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en de Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen.	
H10	Besluiten en bevoegdheden met betrekking tot de energiebesparende maatregelen op grond van hetgeen is bepaald bij of krachtens de Omgevingswet.	Dit betreft mede de informatieplicht met betrekking tot de energiebesparingsplicht en duurzaamheid.
H11	Besluiten en bevoegdheden gesteld bij of krachtens het Vuurwerkbesluit.	

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 6b. Leges gemeenten onder de Omgevingswet

Op verzoek van het DB is een werkgroep in het leven geroepen om informatie aan te leveren over de mogelijkheden van legesheffing onder de Omgevingswet. De werkgroep heeft een memo opgesteld waarin de argumenten voor en tegen legesheffing zijn geïnventariseerd.

De memo is besproken in het DB. Het DB wil niets overhaasten en heeft gevraagd om een nader uitgewerkte memo, waarin bijvoorbeeld ook duidelijk wordt om welke milieuvergunningplichtige bedrijven het gaat. Ook dienen de opbrengsten en kosten beter in beeld te worden gebracht.

Het DB legt de memo al wel voor aan het AB om na gaan of het AB net als het DB de voorkeur heeft voor een gelijk speelveld in de regio. Dus gelijktijdigheid en unanimititeit van al dan niet invoeren.

Bijlagen

Memo legesmogelijkheden milieubelastende activiteiten

Voorstel

Het DB beseft dat het heffen van leges een eigen bevoegdheid van de gemeenten is, maar vindt een gelijk speelveld in de regio belangrijk. Graag hoort het DB hoe het AB hierover denkt.

Aan : Ambtelijk overleg opdrachtgevers (AOO)
Van : Erik Kroon (penvoerder namens de werkgroep leges)
Datum : 27 oktober 2021
Onderwerp : legesmogelijkheden milieubelastende activiteiten

Memo

Deze memo heeft alleen betrekking op de herinvoering van milieuleges bij gemeenten. In IPO verband hebben de provincies afgesproken leges te gaan heffen. De memo heeft dus geen betrekking op PZH.

Inleiding

Onder de Omgevingswet is het voor gemeenten en provincie weer mogelijk om voor milieubelastende activiteiten leges te gaan heffen. In de huidige situatie is het al mogelijk om voor bepaalde milieutaken leges te heffen, zoals bijvoorbeeld beoordeling van (bodem)rapporten en geluidsadvisering bij evenementen.

Voor milieuvergunningen is het nu niet mogelijk leges te heffen. Deze mogelijkheid is in 1998 afgeschaft. Reden hiervoor waren de enorme verschillen tussen de legesbedragen die door gemeenten en provincies werden geheven. Onder druk van het bedrijfsleven is door het Rijk besloten de legesmogelijkheden voor milieuvergunningen te schrappen en jaarlijks 32 miljoen gulden in het gemeente- en provinciefonds te storten als compensatie voor het wegvallen van deze inkomsten.

Ook het argument dat het geld door bedrijven beter besteed kon worden aan milieumaatregelen i.p.v. leges telde mee.

Toekomstige situatie

Milieuvergunningen worden nu verleend aan bedrijven (inrichtingen) die vergunningplichtige activiteiten uitvoeren. De meeste bedrijven vallen tegenwoordig onder het activiteitenbesluit en hebben geen vergunning nodig, maar doen een melding als ze willen starten met een activiteit. Deze melding blijft onder de Omgevingswet legesvrij.

Onder de Omgevingswet is niet de inrichting vergunningplichtig, maar de milieubelastende activiteit (MBA) die wordt uitgevoerd. Een bedrijf kan dus meerdere MBA's hebben die vergunningplichtig zijn. Over deze MBA's kan leges worden geheven.

Procesmatig

Op verzoek van het DB op voorstel van het Strategisch Overleg is een werkgroep in het leven geroepen. Deze werkgroep staat onder leiding van ODH waarbij de gemeenten de inhoudelijke expertise leveren. Deelnemers aan de werkgroep: Erik Kroon (ODH werkgroep leider), Sascha van Zijll (Delft), Wim Vlioger (Den Haag), Rinash Ramdien (Westland), Siddi Roza (Zoetermeer).

Met enkele leden van de werkgroep zijn inventariserende kennismakingsgesprekken gevoerd. De werkgroep heeft voltallig vergaderd op 21 oktober en 26 oktober. Dit heeft geleid tot indicatieve berekeningen en een inventarisatie van argumenten samengevoegd tot dit document met cijfermatige bijlage.

Indicatieve berekening mogelijke legesopbrengsten

We kunnen voor een schatting van de opbrengsten alleen uitgaan van realisatie cijfers uit het verleden. De huidige indeling in producten en de kostenonderbouwing van de ODH sluit niet aan op de nieuwe werkwijze van milieubelastende activiteiten en de manier waarop dat in de modelverordening van de VNG als belastbare feiten is opgebouwd. Dat is onderwerp van een ander deelproject voor de invoering van de Omgevingswet

Om, vooruitlopend op de kostentoekeningstabel, een indicatie te krijgen van de eventuele toekomstige legesopbrengst is een globale berekening opgesteld. Bekeken is welke onderdelen uit onze huidige werkzaamheden m.b.t. het verlenen van milieuvergunningen straks legesplichtig kunnen zijn. Met andere woorden wat zijn verhaalbare kosten vanuit historische gegevens. Dit met de nadrukkelijke kanttekening dat de huidige administratie en rapportages van de afgelopen jaren uiteraard niet gebaseerd zijn op MBA's zodat de aantallen slechts een indicatie geven.

We verwachten geen grote veranderingen in het urenaantal voor het verlenen van de milieuvergunningen onder de Omgevingswet t.o.v. de huidige situatie. Als dit als uitgangspunt genomen wordt, betekent dit dat de huidige kosten die gemaakt worden ook onder de Omgevingswet gemaakt worden. Uitgaand van het rapportagejaar 2020 zou de totale opbrengst bruto € 428.883 per jaar kunnen zijn (zie bijlage voor bedragen per deelnemer). Alleen zal er verschuiving plaatsvinden in de manier van vergunningverlening. Niet meer op

basis van een inrichting, maar op basis van MBA's en mogelijk meer overleg in het voortraject van de vergunningverlening.

De beoordelingen van adviesrapporten op het gebied van bodem en geluid zijn niet in het overzicht opgenomen omdat die slechts gedeeltelijk voor aanvragers gedaan worden.

Het innen van leges door de gemeenten zal daar ook kosten met zich meebrengen. Ook de wijze waarop zal worden geïnd zal nog enig uitzoekwerk vergen.

Inventarisatie van argumenten voor/tegen invoering van leges bij milieuvergunningen

Belangrijkste argumentatie voor de afschaffing van leges destijds: de grote verschillen tussen provinciale en gemeentelijke inrichtingen en de door bedrijven als onrechtvaardig ervaren grondslag voor het tarief (vaak was dat op vermogen van installaties).

Of gemeenten straks leges gaan heffen, is een politieke-bestuurlijke keuze. Die afweging moeten gemeenten zelf maken. Gezien de geplande datum van inwerking treden van de Omgevingswet (juli 2022) en de benodigde tijd van verder voorbereiden kunnen het DB en AB van de ODH dit in november 2021 als bespreekpunt behandelen en zo mogelijk een besluit nemen tot al dan niet verdere stappen nemen tot voorbereiding van de heffing.

Onverlet de bevoegdheid van de gemeenteraden kán het bestuur van de ODH daarbij de voorkeur uitspreken dat alle gemeenten het zelfde besluit tot al dan niet invoeren nemen.

Dit zou betekenen dat de werkwijze voor de ODH in het gehele werkgebied gelijk kan blijven m.b.t. de legesheffing (óf overal wel óf overal niet), dus efficiency in verband met eenvormige uitvoering.

Het betekent ook het tegengaan van vestigingsconcurrentie op basis van leges tussen gemeenten cq. geen mogelijkheid voor ontwijkgedrag van ondernemers..

Ook kan het bestuur van de ODH de voorkeur uitspreken voor een gelijktijdige datum van invoering. Het nu verwachte inwerking treden van de Omgevingswet is per 1 juli 2022. Legesheffing kan per diezelfde datum. Het alternatief is eerst een periode bezien hoe de nieuwe wetgeving in de praktijk uitwerkt en bijvoorbeeld gezamenlijk beginnen leges te heffen per ingang van nieuw kalenderjaar 2023.

Om een keuze te kunnen maken voor het heffen van leges spelen de volgende overwegingen en argumenten:

VOOR

- extra inkomsten voor gemeenten
- de vervuiler betaalt
- relatief laag bedrag (ten opzichte van bouwleges)
- (financiële) drempel leidt tot weloverwogen keuzes initiatiefnemers
- de overige delen van de omgevingswet (bouwen, kappen) zijn lege plichtig, alleen milieu is uitgezonderd
- gelijk speelveld binnen Haaglanden (naar verwachting kiest PZH voor leges; het is niet onlogisch dat gemeenten dan ook kiezen voor invoering van leges)

TEGEN

- lastenverzwaring bedrijfsleven
- legeskosten kunnen door de bedrijven beter gebruikt kunnen worden om duurzaamheidsdoelen te halen
- mogelijk handhavingstekort doordat vergunningen niet aangevraagd zullen gaan worden om leges te ontwijken (en vervolgens handhaving afwachten)
- relatief geringe aantallen c.q. beperkt aantal milieubelastende bedrijven (grootste deel valt onder meldingsplicht)
- extra uitvoeringskosten: kosten voor inning verlagen de bruto opbrengst
- risico op bezwaarprocedures met betrekking tot de heffing

Samenvattend

Het is aan de gemeenten om te besluiten of er leges voor de MBA's geheven gaan worden. De in deze memo beschreven achtergrond en de indicatieve berekening geven input om deze keuze te maken.

Voorafgaand aan deze besluitvorming in de gemeenten kan het bestuur van de ODH daarbij de voorkeur uitspreken dat alle gemeenten het zelfde besluit tot al dan niet invoeren nemen en/of dat alle gemeenten een gelijktijdige datum van invoering kiezen.

Indien gemeenten de intentie hebben om leges te gaan heffen, dan zal de werkgroep de concept leges verordening van de VNG met betrekking tot milieu, voor zover mogelijk voorbereiden voor de gemeenten.

Vergadering Algemeen Bestuur 24 november 2021

Agendapunt 7 Wijziging Gemeenschappelijke regeling

Waarschijnlijk treedt op 1-7-2022 de Omgevingswet in werking. Vanwege deze wijziging in de wetgeving is een aanpassing van de GR noodzakelijk. De veranderingen die nodig zijn, zijn (wets)technisch van aard. Er is geen sprake van inhoudelijke of financiële keuzes die gemaakt moeten worden.

Van de gelegenheid wordt gebruik gemaakt om tekstuele aanpassingen op grond van eerdere wetswijzigingen mee te nemen.

In de Nota van toelichting bij onderhavig voorstel is een artikelsgewijze toelichting opgenomen.

De inwerkingtreding van deze GR-wijziging is gesplitst in twee delen:

- met de daadwerkelijke inwerkingtreding van de Omgevingswet lopen de daarvan afhankelijke onderdelen synchroon;
- de overige onderdelen treden op een vast tijdstip in werking.

Zo is het nemen van dit besluit niet afhankelijk van een eventueel verder uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Juridisch procedurele aandachtspunten

Het wijzigen van de GR vindt plaats door een besluit van de deelnemers, dat zijn de colleges. Voor dat besluit is toestemming van de gemeenteraad dan wel Provinciale Staten vereist.

Artikel 30 derde lid GR ODH luidt:

De artikelen 2, 4, 6, leden 1 tot en met 4, 7, 11, leden 1 en 2, 29 en 30 van deze regeling kunnen alleen worden gewijzigd indien de bevoegde bestuursorganen van **alle deelnemers daarmee instemmen**.

Om de wijziging van de regeling in werking te laten treden is bekendmaking vereist.

Iedere wijziging van de deelname aan een GR zal door iedere deelnemer zelf in zijn eigen publicatieblad gepubliceerd moeten worden. Het zijn immers besluiten van de deelnemers tot het aangaan of wijzigen van een publiekrechtelijke overeenkomst. Dat zijn dus niet besluiten van een bestuursorgaan van de GR die de GR zelf in zijn eigen blad zou moeten publiceren (zie art. 2 lid 7 Bekendmakingswet).

Voorheen moest daarnaast ook nog een integrale tekstplaatsing o.g.v. van art. 53 lid 2 geschieden in de Staatscourant. Met het vervallen van dat artikel per 1 juli 2021 als gevolg van de Wet elektronische publicaties is die verplichting verdwenen. Een wijziging van de GR zal nu door de ODH in het landelijk centrale WGR-register geregistreerd worden.

Gezien de vereiste unanimititeit is het daarvoor van belang dat de deelnemers hun gepubliceerde wijzigingsbesluit ook aan ODH zenden.

Dit gehele proces dient, in verband met de beoogde inwerkingtreding van een deel van de bepalingen, voor 1 juli 2022 te zijn afgerond.

Financiële gevolgen

Deze wijziging van de GR leidt niet tot financiële gevolgen voor de deelnemers.

Bijlagen

Voorstel tot vierde wijziging van de gemeenschappelijke regeling met Nota van toelichting

Voorstel

De tekst van het voorstel vast te stellen en deze ter besluitvorming te zenden aan de deelnemers.

BESLUIT Nr. ...

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden vierde wijziging

Het college van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
Het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente (NAAM INVULLEN),

Overwegende dat:

de Omgevingswet c.a. in werking zal treden;

als gevolg daarvan aanpassingen in de gemeenschappelijke regeling vereist zijn;

als gevolg van eerdere wetswijzigingen andere aanpassingen in de gemeenschappelijke regeling vereist zijn;

gelet op artikel 51 van de Wet gemeenschappelijke regelingen,
artikel 30 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden en
het voorstel van het Algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Haaglanden van 23 juni 2021,

de toestemming van de gemeenteraad / Provinciale Staten d.d. (DATUM INVULLEN)

B E S L U I T:

de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden, als volgt te wijzigen:

Artikel I

In artikel 2 wordt na het woord 'algemeen' toegevoegd: 'en de Omgevingswet'.

Artikel II

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

A

In het tweede lid worden de onderdelen a tot en met e geletterd b tot en met f.

Daaraan voorafgaand wordt een onderdeel toegevoegd:

a. De Omgevingswet.

B

In het tweede lid onder e wordt 'onder a tot en met c' vervangen door 'a tot en met d'.

C

In het tweede lid onder f wordt 'onder a tot en met d' vervangen door 'a tot en met e'.

D

In het vierde lid onder a wordt ‘onder a tot en met c’ vervangen door ‘a tot en met d, en de in het derde lid onder a en b’.

Artikel III

Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

A

In het tweede lid komt te vervallen de zinsnede ‘en artikel 10.63 eerste lid’.

B

In het tweede en derde lid wordt de zinsnede ‘met inachtneming van het door de diverse colleges vastgestelde beleid’ telkens vervangen door ‘met inachtneming van de van toepassing zijnde provinciale en gemeentelijke regelgeving en het vastgestelde gemeentelijk beleid’.

C

In het vierde lid wordt de zinsnede ‘met inachtneming van het door gedeputeerde staten vastgestelde beleid’ vervangen door ‘met inachtneming van de van toepassing zijnde gemeentelijke en provinciale regelgeving en vastgestelde provinciale beleid’.

D

In het vierde lid onder b wordt de punt vervangen door een komma en wordt toegevoegd:

de Omgevingsverordening Zuid-Holland;

E

Het vierde lid onder e komt te luiden:

De Wet natuurbescherming en de Natuurschoonwet.

Artikel IV

In artikel 6 elfde lid vervalt het woord ‘onherroepelijk’.

Artikel V

In artikel 10 tweede lid wordt ‘het belang als genoemd in artikel 2’ vervangen door ‘het doel als genoemd in artikel 2’.

Artikel VI

Artikel 25 derde lid komt te vervallen.

Artikel VII

Aan het eind van artikel 28 tweede lid vervalt de zinsnede: overeenkomstig artikel 33, lid 1 van de Archiefwet 1995

Artikel VIII Slotbepalingen

- A. Artikel I en artikel II treden in werking gelijktijdig met het in werking treden van de Omgevingswet.
- B. De overige artikelen treden in werking per 1 juli 2022.

- C. Dit besluit wordt aangehaald als: Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden vierde wijziging (NAAM provincie/gemeente INVULLEN).

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente (NAAM INVULLEN)

De burgemeester de secretaris

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

De commissaris van de Koning de secretaris

Nota van toelichting

Algemeen

Als gevolg van de voorziene invoering van de Omgevingswet per 1 juli 2022 en invoering van de Omgevingsverordening Zuid-Holland (Provinciaal Blad, 2019, 2421) op 1 april 2019 is, deels op termijn, een aantal bepalingen in de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (hierna: GR ODH) niet meer conform de geldende regelgeving. Met deze aanpassing wordt de GR ODH daarmee in overeenstemming gebracht.

Qua redactie blijft het streven de tekst van de GR ODH compact te houden waar dat kan. Het letterlijk overnemen van wetteksten is ongewenst om te voorkomen dat een wetswijziging leidt tot de noodzaak de GR ODH aan te passen.

Met dit besluit wordt onder andere artikel 4, dat de taken van de ODH beschrijft, gewijzigd. Alvorens in werking te kunnen treden, en deze taken op grond van de nieuwe regelgeving te kunnen uitvoeren, dienen conform artikel 30 GR ODH alle deelnemers daarmee te hebben ingestemd.

Artikelsgewijs

Artikel I

Aan de lijst wetten is toegevoegd de Omgevingswet. De tot de invoering van de Omgevingswet geldende wetten zijn niet verwijderd in verband met de doorwerking van deze wetten middels het overgangsrecht en in lopende juridische procedures. In de toekomst kan worden bezien of het zinvol is deze lijst te verkorten.

De lijst van regelgeving in dit artikel werkt via de schakelbepaling van artikel 4 lid 4 onder a. door in de lijst van werkzaamheden voor gedeputeerde staten.

Artikel II

A

Toegevoegd is de Omgevingswet. De overige onderdelen zijn opnieuw geletterd.

B t/m D

Aanpassingen van de verwijzingen binnen en naar het tweede lid van dit artikel. In onderdeel D is daarbij een ontbrekende verwijzing toegevoegd.

Artikel III

A

Artikel 10.63 eerste lid waarnaar de GR ODH verwijst is vervallen bij de Wet van 28 maart 2013 tot wijziging van de Crisis- en herstelwet en diverse andere wetten in verband met het permanent maken van de Crisis- en herstelwet en het aanbrengen van enkele verbeteringen op het terrein van het omgevingsrecht (Staatsblad 2013, 144). Daarmee is de verwijzing een dode letter geworden.

Vervolgens zijn de overige leden van dat artikel vernummerd tot eerste tot en met derde lid. Daarmee herleeft die dode letter niet.

B en C

In de Omgevingswet is een deel van de regelgevende bevoegdheid aan de gemeenteraden respectievelijk provinciale staten en de colleges geattribueerd. De omgevingsdienst verricht de werkzaamheden volgens de door de raden respectievelijk provinciale staten vastgestelde regelgeving zoals het omgevingsplan en de omgevingsverordening; daarvoor is hier de juridische grondslag gelegd.

D

De Omgevingsverordening Zuid-Holland is per 1 april 2019 in werking getreden. De Provinciale Milieuverordening is niet geheel ingetrokken en blijft derhalve staan in deze opsomming.

E

De provinciale Verordening bescherming Landschap en natuur is ingetrokken. De overige onderdelen van de opsomming zijn opgenomen in andere wet- en regelgeving.

Artikel IV

Het woord 'onherroepelijk' is in strijd met het bepaalde in het twaalfde lid van dat artikel.

Artikel V

Artikel 2 heeft als titel 'doelstelling'. De verwijzing is naar het doel van de regeling.

Artikel VI

Het hier bepaalde is inmiddels bij wet geregeld in artikel 58 vierde lid Wet gemeenschappelijke regelingen. Zie hierboven onder 'Algemeen'.

Artikel VII

Artikel 33 Archiefwet is vervallen bij de inwerkingtreding van de Wet revitalisering generiek toezicht (Staatsblad 2012, 233). Deze inwerkingtreding per 1 oktober 2012 was al bekendgemaakt op 27 juni 2012, derhalve vóór het aangaan van de GR ODH. Uit de artikelsgewijze toelichting bij die wetswijziging:

De Archiefwet 1995 is één van de wetten die door de commissie Oosting is doorgelicht. De commissie Oosting was van mening dat, net als bij het Rijk en de provincies, de zorg voor de gemeentelijke archieven aan de gemeenten zelf kan worden overgelaten. Hetzelfde geldt voor waterschappen. Indien een provincie, gemeente of waterschap zich niet houdt aan de verplichtingen uit de Archiefwet 1995, zou volgens de commissie op grond van de taakverwaarlozingsregeling kunnen worden ingegrepen door de naasthogere bestuurslaag. Dit standpunt van de commissie Oosting is in de kabinetsreactie overgenomen. Met de voorgestelde wijzigingen wordt hieraan uitvoering gegeven.

(...)

Thans is het toezicht op de gemeente opgedragen aan de provinciale inspecteur, bedoeld in artikel 28 van de Archiefwet. Het ligt in de rede dat gedeputeerde staten deze ambtenaar aanwijzen als de ambtenaar, bedoeld in het voorgestelde artikel 124e, Gemeentewet.

Het gaat in artikel 28 GR ODH niet om het toezicht op de zorg van de archiefbescheiden behorend bij de voor gemeenten uitgevoerde taken maar om de zorg voor de archiefbescheiden van de ODH zelf. Het overige deel van de bepaling kan derhalve ongewijzigd blijven.

Artikel VIII

A De Omgevingswet is een door de wetgever vastgestelde en gepubliceerde wet waarnaar als zodanig verwezen kan worden.

Zowel de Omgevingswet als de bijbehorende Aanpassingswet en AmvB's bevatten een bepaling over inwerking treden op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De tekst van dit artikelonderdeel heeft tot doel het in werking treden van de met de invoering van de Omgevingswet samenhangende wijzigingen van de GR ODH gelijktijdig met die van de Omgevingswet te laten geschieden.

B De overige artikelen hangen niet samen met de invoering van de Omgevingswet en kunnen op een vast tijdstip in werking treden.

C Iedere deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling moet zijn eigen besluit tot wijzigen nemen. Voor de vereiste unanimiteit zie hierboven onder Algemeen.